

tedenski mozaik

Stiska Američanov v Južnem Vietnamu je nekoliko podobna stiski Rimljanov, ko so v Rim vdrli Galci. Takrat so Rimljane rešile gosi, ki so jih z gaganjem lezeli proti Kapitolu. V Washingtonu »jastrebje« vreščijo in »golob« grlijo, pa nič ne pomaga. Morda če bi začele gagati še gosi na ameriškem Kapitolu... Grški polkovniki, ki vladajo v kraljevi odsotnosti, kakor so vladali v njegovi prisotnosti, so prišli te dni na dan z novo ustavo. Ta ustava je zapečatila usodo grške levice in bo — če je še kaj prostora v grških zaporih — napolnila zapore. Polkovniki so dobri direktorji kaznilnic — je zapisal britanski tehnik »Economist« — ne pa dobri ministrski predsedniki. Znajo držati ljudstvo v strahu, ne znajo pa mu vladati, a še manj mu pomagati, da bi si vladalo samo... Zahodnonemški zunanji minister Brandt se je hudo zameril predsedniku de Gaulle. Menda je v nekem govoru med drugim dejal: »Francosko-nemško prijateljstvo bo močnejše od antievropske ideje nekega vladajočega šefa, ki hlepi po oblasti.« Brandt je odločno zaničal, da bi bil dejal kaj takega, toda potrebno bo kaj več kot ministrov demanti, preden se bo Pariz pomiril... Kitajski tisk je v zadnjem času v hudih skrbeh zaradi »zelega vetrca«, ki je spet začel pihati čez Kitajsko. Ta veter je »kontrarevolucionarni ekonomizem«. Po domače povedano: delavci in kmetje hočejo večji zaslužek in želja po potrošnem blagu med množicami se je okrepila... Američani so spet izgubili štiri vodilne bombe. To pot nad Grenlandijo. Padle so v morje. Nekaj podobnega se jim je zgodilo ob španski obali. Čeprav ni nevarnosti, da bi eksplodirale, je velika nevarnost, da bi se radioaktivnost razlezla po morju. Svetovna javnost je vznemirjena. Danci, ki imajo suverenost nad Grenlandijo, pa so besni. Toda to ne pomaga ne enim ne drugim... Britanski premier Wilson je odletel v Washington ob zelo neprimernem času: tam so vsi zaverovani in sedajo zmedo v Južnem Vietnamu. Obisk se bo najbrž končal tako kot v Moskvi: s poslovitvimi pozdravi in obžalovanjem, da se ne da nič storiti...

Velebolgarski šovinizem

Komu koristi poplava izzivalnih člankov v bolgarskem tisku? Čemu potvarjanje zgodovine in zanikanje obstoja makedonskega naroda?

Osrednji bolgarski listi in posamezni časniki so objavili v zadnjem času, zlasti v minulih dveh mesecih, kup člankov in komentarjev, v katerih se izražata velebolgarski šovinizem in hegemonizem, oživljajo se težnje po ozemeljskih spremembah in zanika obstoj makedonskega jezika in sploh politične in kulturne zgodovine makedonskega naroda. Člankom v časopisih so se pridružile tudi izjave nekaterih najvišjih bolgarskih voditeljev, kar nedvomno potrjuje, da izražanje takih velebolgarskih šovinističnih zahtev ni ne slučajno, ne brez določenega namena.

Kot neposreden vzrok so uporabili 90-letnico pogodbe v San Stefanu, oživljanje ozemeljskih teženj pa skušajo podkrepiti s »sanstefankom« Bolgarijom, ki je pred devetdesetimi leti živela komaj tri mesece.

Bolgarski tisk, kot tudi odgovorni bolgarski voditelji, zanika obstoj makedonskega naroda. Grejo celo tako daleč, da od najpomembnejših datumov iz zgodovine ma-

kedonskega naroda pripisujejo med »najsvetlejšje trenutke bolgarske zgodovine« celo Ilindensko vstajo! V skladu s takimi pojmovanji sta tudi dva članka, objavljena nedavno v »Rabotničeskem delu«, v katerima pripisujejo Makedoniji in njenim prebivalcem bolgarski značaj. Takih in podobnih primerov je zydajne čase v bolgarskem tisku zelo veliko.

Manifestacije velebolgarskega šovinizma so v nasprotju z obojestransko pripravljeno za razvoj prijateljskih odnosov in vsestranskega sodelovanja med dvema sosednjima, socialističnima deželama na Balkanu.

Odnos med Jugoslavijo in Bolgarijo so se v minulih letih lepo razvijali. Na mnogih področjih je sodelovanje med deželama zelo dobro, kar je nedvomno koristno za obe državi.

Taki članki v bolgarskem tisku in izjave nekaterih odgovornih ljudi v Bolgariji lahko samo škodijo vzajemnemu sodelovanju, kar je v nasprotju obojestransko izraženih želja in pripravljenosti na sodelovanje. Zato se kar samo od sebe postavlja vprašanje: komu naj služi ta sedanja poplava takih, v bistvu izzivalnih člankov v bolgarskem tisku? Ali ne bi bilo prav, da se avtorji člankov in voditelji, ki s svojimi

SAIGON — Vietnamka prodaja kruhke na mestnem trgu po črnohorzijanskih cenah, odkar so boji v posameznih mestnih četrtih onemogočili dovoz riža in zelenjave s podeželja. — Telefoto UPI (Rikio Imajo)

izjavami razglašajo velebolgarske šovinistične težnje, zamislijo pred dejstvom, da taki napadi, ki so bili značilni v preteklosti, samo škodujejo odnosom med Jugoslavijo in Bolgarijo in njunemu sodelovanju.

Pomen raziskovalnega dela

Na pobudo republiškega izvršnega sveta so v Ljubljani izdelali teze za republiški zakon o raziskovalni dejavnosti. Raziskovalno delo je po mnenju izvršnega sveta osnova za ves naš nadaljnji splošni napredek kot za modernizacijo. Z novim zakonom naj bi uredili boljše, načrtnejše in smotrnejše raziskovalno delo na vseh potrebnih področjih.

Rekord v izvozu naših filmov

Kar v sto držav so naši filmski proizvajalci prodali film Zbiralec perja A. Petroviča, medtem ko je imel do sedanjih rekordov V. Bulajić Lani smo prodali v 115 držav 429 kopij igranih filmov in v 117 držav 1623 kopij kratkih filmov. Skupna vrednost izvoza filmov presega 20 milijonov novih dinarjev.

Januarja precej manjša industrijska proizvodnja

Prvi podatki poyedo, da smo letos januarja zaostali v industrijski proizvodnji v Sloveniji v primerjavi z lanskim decembrom kar za 10,2 odstotka. Do velikih težav je prišlo pri nakupu surovin v tujini, kar so povzročili novi ukrepi na področju zunanje trgovinskega in deviznega sistema. Gospodarska zbornica Slovenije trdi, da je zvezni izvršni svet kršil predpise o deviznem poslovanju, ker bi moral te spremembe objaviti vsaj 3 mesece pred njihovo uveljavitvijo. Škoda v industrijskih podjetjih je precejšnja.

TELEGRAMI

WASHINGTON — Ameriški general Wheeler je dejal, da ZDA ne pričakujejo v Južnem Vietnamu poraza vrste Dien Bien Phu. Pripomnil je, da Khe San ne sme pasti, sicer bo nasprotnik prodrl globoko na ozemlje Južnega Vietnama.

HOUSTON — Znani srčni kirurg De Bakey je s svojimi sodelavci operiral na arcu enajstletnega Beograščana Mišo Nastića. Operacija je trajala dve uri in mladi bolnik se dobro počuti.

FRANKFURT — Pred poslopjem ameriškega konzulata so bile demonstracije proti ameriški agresiji v Vietnamu. Policija je nastopila proti demonstrantom, večina študentov, z gasilskimi brigadami.

SEUL — Vlada Južne Koreje bo menda poslala ZDA oster protest zaradi sponziranih politike Washingtona do Severne Koreje in zvez z vojnimi ladji »Pueblo«.

STOCKHOLM — Vodstvo švedske KP je sporočilo, da ne bo poslalo svojega delegata na sestanku partij v Budimpešti. V obrazložitvi pravi, da bi bilo treba na sestanku povabiti vse socialistične stranke. Na sestanku ne bi smeli sprejeti sklepov, ki bi bili za kogarkoli obvezni.

LA PAZ — Bolivijski predsednik Barrientos je izjavil, da je njegova vlada pripravljena navezati trgovinske odnose s Sovjetsko zvezo. To bi bil uvod v obnovitev diplomatskih odnosov.

tedenski zunanjepolitični pregled

To, kar se te dni dogaja v Južnem Vietnamu, je presenetljivo ves svet, posebno še Američane in njihove zaveznike, ki se že več let brezuspešno vojskujejo proti silam narodnoosvobodilne fronte. Nihče več ne verjame ameriškim uradnim zagotovitvam, da vojna v Južnem Vietnamu skupaj z bombardiranjem Severnega Vietnama le počasi nagiba tehtnico zmage na ameriško stran. Takih zagotovil je bilo že toliko in vsa so se izkazala za neresnična, da jim celo v ZDA malokdo verjame.

Toda to, da bi bila narodnoosvobodilna vojska sposobna začeti hkrati po vsej deželi ofenzivo in dobesedno preplaviti glavna mesta Južnega Vietnama, je malokdo pričakoval.

Tudi Saigon so preplavili partizani, ki v številnih primerih uživajo podporo prebivalstva, sicer si ni mogoče razlagati njihovih uspehov. Američani in njihovi pajdaši so se znašli v položaju, ki mu niso kos. Poka z vseh strani: od spredaj, za hrbtom in od strani. V Saigon se je privarila velika reka beguncev, toda tudi iz posameznih mestnih četrti brezglavo bežijo ljudje, ker so partizani povsod in se boji v nemajo zdaj tu zdaj tam. Bilanca prvih dni je taka, da je zdaj pod nadzorstvom FNO sedemnajst središč pokrajini. Iz mesta Hue, kjer je deset dni vihra zastava osvobodilne fronte, še niso mogli — ko to pišemo — pregneti partizanov. Američani so poskušili z vsem, celo plin so uporabili. Toda kaže, da imajo borci odlične lahke plinske maske, ki so vsaj tako dobre, če že ne boljše od ameriških.

Ob lekciji, ki jo zdaj prejema napadalec, najmočnejša svetovna veselila, od vietnamskega ljudstva je osepnila ne samo vsa Azija, ampak tudi ves svet. Ni čudno, če je ameriški senator McCarthy, ko je komentiral trditve ameriških funkcionarjev, da osvobodilna fronta »doživlja poraz za porazom«, posmehljivo dejal: »Če imenujemo poraz to, da so osvobodilne sile zavzele en del ameriškega veleposlaništva v Saigonu, da so zasedle Hue.

Dalat in druga velika mesta, potem bi to po tej logiki bil za ameriško vlado popoln poraz osvobodilnih sil, če bi te zavzele vso dežavo.«

ČK KP Kube je imel pred nekaj dnevi tridnevno zasedanje, na katerem je obravnaval »antipartijsko delovanje« skupine članov partije na čelu z vidnim članom »stare« kubanske partije Escalantejem. To skupino uradno imenujejo »mikrofrakcija«.

Ta družinski spor, ki bo privedel obtožene tovarise pred sodišče, je dosti po-

Drugi Dien Bien Phu?

membnejši, ker zadeva odnose Kube s Sovjetsko zvezo in drugimi socialističnimi državami. Generalni sekretar KP Kube in predsednik revolucionarne vlade Fidel Castro je v zadnjih mesecih dokaj ostro in precej naravnost očital Sovjetski zvezi, da na primer daje kredite posameznim vladam v Latinski Ameriki, čeprav so te »vlade služabnice ameriškega imperikalizma«. Očital jim je, da ima ZSSR — in evropski socialistični svet — premalo posluha za potrebe Kube in »strategija sveta« in za oborožen boj proti ZDA.

Kaže, da posameznim vplivnim članom kubanske KP taka zaostritev s socialističnim blokom ni bila všeč. Menda so se pritoževali »svjetskim diplomatom in drugim, da je Castrova linija preveč toga in nepopustljiva in v skrajni posledici škodljiva za Kubo. Sodeč po obtožbah so hoteli diskreditirati kubansko vodstvo v očeh ZSSR in drugih socialističnih držav.

Toda tudi tem ni bilo prizaneseno. Castroov brat Raul je bil na sestanku CK še bolj neposreden od brata in je naravnost obtožil sovjetskega veleposlanika v Havani, da je prerad poslušal in pritrjeval članom »mikrofrakcije«. S sovjetske strani se ni bilo uradnega odgovora, toda ni dvoma, da je te dni za diplomatskimi kufisami v Havani zelo živahno.

Vodja mikrofrakcije Escalante se je »pokesal«, toda kesanje mu ni dosti pomagalo. S somišljeniki vred je plačal ceno za globoka politična in ideološka nesoglasja med Moskvo in Havano.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

ZASEDANJE ZVEZNE SKUPŠČINE. Ustanovili so komisijo vseh skupščinskih zborov za ustavna vprašanja. Njena naloga bo med drugim ta, da ugotovi, kako se v praksi uresničujejo načela federativne ureditve naše države. Posebno pozornost bo komisija posvetila preučevanju funkcije federacije in njenim odnosom z republikami z vidika nadaljnega razvoja federacije kot samoupravnega mehanizma. Predlog sklepa o ustanovitvi komisije za ustavna vprašanja je utemeljeval in obrazlagal podpredsednik zvezne skupščine dr. Marijan Breclj.

Na istem zasedanju so ustanovili tudi zvezni svet za znanost.

Organizacijskopolični in zvezni zbor sta po obširni, deloma tudi zelo polemični razpravi sprejela spremembe predpisov o razlastitvi in nacionalizaciji nepremičnin. Gre predvsem za gradbena zemljišča. Po daljši razpravi so sprejeli tržno ceno kot element za določanje odškodnine za razlaščene nepremičnine.

Nacionalizacijo so sprejeli le kot eno izmed možnih rešitev, ki pa ni obvezna, temveč je prepuščeno republikam, da jo uvedejo ali pa tudi ne.

MIKA SPILJAK V LJUBLJANI. Predsednik zveznega izvršnega sveta, ki je bil na krajšem obisku

v Sloveniji, se je ves dan pogovarjal s predstavniki oblasti in gospodarstva. Poseben pogovor je imel tudi s Stanetom Kavčičem, predsednikom republiškega izvršnega sveta, in drugimi člani izvršnega sveta skupščine SR Slovenije. Razgovarjali so se o nekaterih najaktualnejših družbenopolitičnih in go-

Komisija za ustavna vprašanja

spodarskih vprašanjih, ki so sedaj v središču pozornosti v Sloveniji, na primer o odprtih problemih v slovenskem gospodarstvu, zunanji trgovini in tako dalje. Predsednik Mika Spiljak je pokazal živo zanimanje za pereča vprašanja političnega, družbenega in gospodarskega dogajanja v naši republici in popolno razumevanje za njihovo reševanje.

POSVETOVANJE CK ZK MAKEDONIJE. Govorili so o nekaterih perečih družbenopolitičnih

vprašanjih in o dejavnosti Zveze komunistov. Dotaknili so se tudi odnosov s sosednjo Bolgarijo, kjer so se zadnje čase pojavile nekatere za nas povsem nesprejemljive težnje. Predsednik CK ZK Makedonije Krste Cervenkovski je o teh težnjah dejal, da v njih ni mogoče prezreti šovinizma. Na takšno stališče se je postavila tudi zvezna konferenca SZDL Jugoslavije na svoji drugi seji, kjer so prav tako obsodili pojave velikobolgarskega šovinizma, ki nesramežljivo kaže svoje pohlepe po Makedoniji.

SIMPOZIJ O POMENU HITRE CESTE SENTILJ — GORICA. Na simpoziju v Mariboru se je sešlo več kot sto zveznih in republiških poslancev, predstavnikov večjih mest, urbanistov, geografov, inženirjev, ekonomistov, ki so govorili o pomenu hitre ceste Sentilj — Gorica. Med drugim so poudarili, da je cesta gospodarsko nujna in da njene izgradnje ni več mogoče odlagati v nedogled.

TUDI OBČINAM NE BODO POSTAVLJALI OMEJITEV. Na sejah skupščinskih odborov te dni so se poslanci izrekli za to, naj bi občine samostojno določale stopnjo prispevkov iz osebnih dohodkov. Predlog, naj bi republika postavila občinam omejitve, so poslanci zavrnili.

0 dosedanjih prispevkov za socialno zavarovanje

Ponovno uvajajo dodatni prispevek za kritje stroškov invalidskega zavarovanja v nekaterih panogah

Ko so bila po reformi sklena sredstva, ki jih z rednimi dajatvami prispevamov skladi socialnega zavarovanja, se ob polletnih in letnih bilančih ni bilo več mogoče izogniti zelo podrobnim analizam, na katerih računih in zakaj izdatki presegajo donodke. To velja tako za skladi zdravstvenega zavarovanja kot tudi za skladi invalidskega zavarovanja. V finančnih programih in predračunih, kjer je domala že vnaprej določeno, kako se bodo skoraj sproti uporabljale vse rezerve, ni mogoče pričakovati, da ne bi dali podrobno vzrokov za sleherni čezplasko potrošnjo denarja. Če zaključni račun izkazuje primanjkljaj, pa morajo samoupravni organi socialnega zavarovanja tudi sproti najti možnosti in način, kako bi tak primanjkljaj pokrili.

Denar za primanjkljaje izterjujejo službe socialnega zavarovanja tako, da poleg rednih dajatev, za katere so zavezani zavarovanci, predpisujejo izredne prispevke. Na področju ljubljanske komunale skupnosti je bil n. pr. že lansko leto in je letos ponovno predpisan izreden prispevek za zdravstveno zavarovanje, ker je bilo za zdravstveno varstvo potrošenega več, kot pa so znašali dohodki z redno 5-odstotno prispevno stopnjo.

Tudi o tem, kakšne težave ima republiški zavod vsak mesec pri rednem izplačevanju pokojnin, smo že pisali in letošnja bilanca tudi pove kako visoki so bili stroški za obresti, ker je treba večkrat najeti kratkoročne premostitvene kredite, da ne zmanjka denarja za pokojnine. Tem težavam se tudi v letošnjem letu ne bo mogoče izogniti, ker bo stopnja prispevka za pokojninsko invalidsko zavarovanje zvišana verjetno le od 12,2 na 12,5 odst., izdatki pa bodo neprijemno večji kot so bili lani, ker je izvedena prevedba starih pokojnin, večje stroške pa bo zahtevala tudi letoš-

nja vskladitev vseh pokojnin z življenjskimi stroški. V takem položaju je dala republiška skupščina socialnega zavarovanja delavcev Slovenije predlog, o katerem so že razpravljali skupščinski odbori, da naj bi se ponovno uvedel dodatni prispevek za kritje stroškov invalidskega zavarovanja v tistih panogah in v taki višini, kot posamezne panoge gospodarstva zaradi številnejših, nadpovprečnih invalidskih upokojitev in stroškov rehabilitacije presegajo povprečne stroške za kritje invalidskih

dajatev. Ta dodatek, ki so ga plačevale gospodarske organizacije posameznih panog, smo v Sloveniji že imeli od začetka leta 1963, ukinjen pa je bil ob gospodarski reformi leta 1965, da bi bile takrat gospodarske organizacije čim manj obremenjene z dodatnimi prispevki.

Razlike pri črpanju sredstev iz sklada invalidskega zavarovanja med posameznimi gospodarskimi vejami pa so ostale in ker temeljni zakon o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja

dopušča, da se tak dodatni prispevek predpiše, bo na novo uveden z letošnjim januarjem. Višina je določena od 0,20 do 0,50 odst., pač glede na to, katera gospodarska panoga z večjim številom nesreč pri delu ali s številnejšimi poklicnimi boleznimi zahteva od socialnega zavarovanja tudi večja sredstva. V povprečju znaša ta dodatni prispevek 0,31 odst. bruto osebnega dohodka in s tem prispevkom bodo morale gospodarske organizacije letos računati, če bo po razpravi v skupščinskih odborih sklep sprejet in odobren tudi v ustreznih zborih republiške skupščine.

MARIJA NAMORS

ZAKAJ SPREMEMBA USTAVE?

V zvezni skupščini so izvolili komisijo za ustavna vprašanja

Na skupni seji zveznega zbora in zbora narodov je popredsednik zvezne skupščine dr. Marijan Breclj pojasnil razloge, zaradi katerih v zvezni skupščini ustanovijo komisijo za ustavna vprašanja. Gre namreč za to, da je ustava v marsikaterih določilih že zastarela, ponekod tudi nejasna, v marsičem pa so v njej tudi kompromisne rešitve, torj nedsledne ter kaže na stvari zdej v ustavi dopolniti ali spreminiti.

Vzemimo za primer samo položaj zbora narodov in zveznega zbora. Po ustavnih amandmajih sprejetih lani spomladi, se je okrepla vloga zbora narodov v skladu z razvojem samoupravnih družbeno političnih skupnosti, posebej republik. V tem ko je bila prej izjema, da je prišla kakšna stvar pred zbor narodov — takega primera niti ni bilo — da bi namreč kakšna izmed republik zahtevala izpravo in odločitev o določenem vprašanju, ker bi se čutila prizadeto, razpravlja zbor narodov o vseh predlogih splošnih in temeljnih zakonov in ne le o predlogu družbenega plana. V

takšni ureditvi pa je postal zbor narodov pravzaprav tretji dom zvezne skupščine, če tudi je uveljavljeno načelo dvodomnega sistema, da namreč zvezni zbor enakopravno s katerim izmed zborov delovnih skupnosti razpravlja in odloča o določenih zakonskih aktih.

Problem se torej odpira v tem, da ne morejo biti v dvodomnem sistemu trije domovi — zvezni, zbor narodov in še pristojni zbor delovnih skupnosti, kar med drugim vso skupščinsko proceduro tudi močno zaplete in v ustavi niti tak postopek ni predviden. Postavlja se vprašanje, kako naj bo sestavljen predvsem zvezni zbor, ki bi moral pravzaprav izražati federativno ureditev naše države. To pa pomeni, da bi moral biti sestavljen iz delegacij republik, kot so republiški zbori sestavljeni iz delegacij občin. Mimogrede rečeno, tudi to ni dosledno izpeljano, saj volimo poslance republiškega zbora neposredno in bi torej niti ne mogli govoriti o delegacijah občin. Če potemtakem zvezni zbor tako uredimo, potem bo zbor narodov brzokone odveč. No, to je le eno izmed vprašanj, ki jih bo morala odpreti komisija za ustavna vprašanja, pokazati možnosti drugačnih ureditev in odpreti široko razpravo v javnosti o vseh možnih rešitvah.

Problemov je še veliko več, npr. položaj narodov in narodnosti, avtonomnih pokrajin in posebej republik v fe-

derativni ureditvi, pristojnosti zvezne skupščine pri uravnavanju gospodarstva, še bolj pa na področju tako imenovanih družbenih služb, kjer se najbolj izražajo posebnosti zgodovinskega razvoja, gospodarske in družbene razvisti posameznih območij v državi, ki jih ni mogoče uravnati po enotnem kopitu. Prav te stvari so zadnje čase razburile duhove v državi, na primer v zvezi z limitami in jih je treba ustavno vsekakor drugače urediti.

Tako komisijo za ustavna vprašanja ustanovljajo tudi v republiški skupščini, saj bo treba v marsičem v skladu z razvojem našega skupščinskega sistema in posebej samoupravljanja v nekaj letih po novi ustavi tudi le-to dopolniti in spremeniti.

V. JARC

Dr. Ivan Ribar

Nadaljevanje s 1. strani

ni tisti ustave je bil s Demokratsko stranko vred v opoziciji in od prvega začetka vnet pobornik Ljudske fronte svobode.

Tako se je tovariš dr. Ivan Ribar od vsega začetka z vsem srcem pridružil narodnoosvobodilni vojski in kmalu postal prvi predsednik AVNOJ. Bil je tudi predsednik časne ljudske skupščine in od 1945 do 1953 predsednik prezidija Ljudske skupščine FLRJ. Vse svoje bogate življenjske in državniške izkušnje je vseskozi uporabljal za zgraditev take države jugoslovanskih narodov, v kateri so načela socialističnega družbenega reda prva in glavna dolžnost. Dolga in najtežja leta je aktivno gradil tako državo, domovino svobodnih, enakopravnih delovnih ljudi, graditelj novih odnosov, sam vedno v prvi vrsti aktivnih borcev za mir, za demokracijo, za pravice in dostojno življenje vseh delovnih ljudi. Ob njegovi 80-letnici ga je predsednik republike tovariš Tito odlikoval za življenjsko delo z redom junaka socialističnega dela.

Izgubili smo človeka, je te dni dejal tovariš Jakob Blažević o pokojniku spolne državljanke poguma in človečnosti, ki sta ga nezmotljivo vodila, da si je našel svoje mesto v boju v desetletjih naše najnovejše zgodovine, zlasti po drugi svetovni vojni. Izgubili smo človeka, očeta, ki je imel izreden posluh za mladino, za boj, želje in potrebe mladih, ki je bil sposoben razdajati se mladini, pri njej pa je črpal zanos in tisti zanesljivi obču-

tek za vse, kar je dobro, napredno, in konec koncev, revolucionarno. S to mladino, s svojimi otroki vred, se je prikopal do revolucionarne zavesti in zrelosti, ko je med okupacijo države in v osvobodilnem boju pogumno stopil v vrste borcev svojega ljudstva in v tem boju s svojim velikim imenom, umom, ugledom in borbenostjo prispeval velik in neizbrisen zgodovinski delež. Posebnost njegovega položaja in delovanja v naši revoluciji prica o moči in veličini boja našega ljudstva, iz katerega so rasle tako velike osebnosti, ki so že za življenja postale narodna legenda.

»Vsako srečanje z njim nas je hkrati spominjalo na njegova neopozabna sinova, ki jima je ob njunem grobu dal kot oče, tovariš in državnik tako enkratno in pretresljivo priznanje. Njegova srečanja s mladino, ki jih je, zvest obljubi stojima sinovoma, tako vnelo gojili, posebno še tradicionalna srečanja s mladino šol bratov Ribarjev, so bila zato toliko bolj pretresljiva in pomembna za nova pokolenja, ki že uresničujejo in ki bodo uresničevala ideale socializma, svobode in enakopravnega sožitja vseh narodov, ki jim je tovariš Ivan Ribar povetil svoje delo in življenje — to so besede, ki jih je o velikem, neopozabnem pokojniku med drugim zapisal tovariš Sergej Kraigher, predsednik skupščine SRS, v nedeljskem DELU.

Z bolečino in vsem spoštovanjem smo se zato tudi vsi Slovenci poslovili od tovarisa Ivana Ribarja.

Slava njegovemu spominu!

Velik zastoj pri odkupu goved

Sele v januarju se je spet odprl izvoz v Italijo

Pravkar objavljeni podatki o odkupu dejavnosti v Sloveniji nam nudijo zanimive podatke o posledicah lanskega zastoja pri izvozu goveje živine in mesa v Italijo zaradi uvedbe in zvišanja dodatnih obremenitev, ki jih je predlagala Italija, tako imenovanih prelevmatov. Izredno povečanje teh obremenitev se v zadnjih mesecih lanskega leta skoraj docela ustavilo vso izvozno dejavnost. Odkup goveje živine, ki je lani v

avgustu dosegel 6.300 ton, je v novembru in decembru znašal komaj 4.300 oziroma 4.400 ton. Tako je bil odkup v teh dveh mesecih za 35% manjši kakor prejšnje leto v enakem obdobju. Sele sredi januarja se je spet odprla možnost izvoza, ko je Italija znižala dotlej izredno visoke obremenitve na polovico.

Zastoj izvoza v četrtem četrtletju je bistveno vplival tudi na celotni odkup klavne

goveje živine v minulem letu. Ta se je leta 1966 povzpela na 73.200 ton, lani pa se je znašala na 68.700 ton. Po izrednem naraščanju proizvodnje mleka za trg, ki se je povečala od 80,6 milijona litrov leta 1964 na 109 milijonov v predlanskem letu, se je lani nadaljnje povečanje odkupa ustavilo. Zanje mesece smo zabeležili celo skromno nazadovanje odkupa.

Večji je bil lani odkup prašičev, ki se je povzpela za 25% na 14.600 ton, pri tem pa je bil še vedno za malenkost manjši kakor v letih 1964 in 1965.

Tržna proizvodnja perutnine je v nezadržanem vzponu. Od 3740 ton v letu 1964 se je povečala predlanskim na 7.740 ton, lani pa se je povzpela kar 8.870 ton. Tudi odkup jajc je bil lani večji kot vsa prejšnja leta. Občutno pa se je zadnji dve leti zmanjšal odkup vina, predvsem kot posledica slabe letine. Dosegel je komaj 101.000 hl nasproti 186.000 hl v ugodnem letu 1965.

Omeniti je še odkup lesa iz podružbične proizvodnje, kakor štejemo les od zasebnih lastnikov, ki so po za konu b gozdovih sklenili pogodbe z gozdnimi gospodarstvi. Po zastoji lesa 1966 se je ta odkup lani proti koncu leta spet povečal, zlasti pri tehničnem lesu, za vse preteklo leto izkazuje statistika pri tehničnem lesu povečanje za 4% na 668.000 kubikov. Močnejše pa se je povzpela odkup celuloznega lesa, namreč za 28% na 190.000 kubikov, medtem ko se odkup drv držl nadalje na zelo nizki ravni

J. Petek

F. SEUNIG

Nikar prevelikih zmešnjav!

Pretekli teden so v republiški skupščini na seji prosvetno-kulturnega zbora razpravljali o stanju poučevanja tujih jezikov na naših osnovnih šolah. V Beogradu pripravljajo nov zakonski predlog, po katerem naj bi v vseh republikah imeli učenje angleščine, nemščine, francoščine in ruščine enakopraven položaj. Enakopravnost vidijo predlagatelji v tem, da bi povsod poučevali vse štiri jezike, celo na vseh večjih šolah. Član republiškega izvršnega sveta dr. Vladimir Bračić je ob tej priložnosti dejal: »To je sicer lepo načelo, ki pa ga v doglednem času in v praksi prav gotovo ne bomo začeli izvajati. Je torej nerealno in samo še zanovna potrjuje in dokazuje, da je že davno prešel čas, ko se morajo zveza in njeni organi odpovedati vsakršnemu urejanju podrobnih stvari s področja delovanja osnovnih šol, potem ko je bila z ustavo odredena osemletna šolska obveznost in sprejet minimalni učni načrt.«

saj bi se učenci potem morali učiti kar 3 slovanske jezike! —To vprašanje bodo poslanci v drugem tromeščju spet načeli.

Poklicne šole za mlade kmetovalce

Med kmečkimi ljudmi je več želja po strokovnem znanju kot možnosti za izobraževanje — Ali res ni mogoče najti sredstev za ustrezne šole?

Časi, ko je bilo treba kmetje prepričati, kako potrebno jim je strokovno znanje in koliko jim lahko koristi, so se tako zasukali, da zdaj kmetje zahtevajo več strokovnih predavanj, kot jim jih lahko pripravijo razni organizatorji. Zatevajo tudi, naj med obveznimi učnimi predmeti na podeželskih osnovnih šolah bilo še kmetijstvo, z ustreznimi zimskimi ali večernimi šolami pa naj bi omogočili poklicno izobraževanje kar največ kmečkim otrokom. Vse manj ugovarjajo predlogu, da bi dediči kmečkih posestev morali imeti poklicno izobrazbo, kot je predpisano za druge samostojne poklice. Menijo namreč, da bi tak zakon hkrati zagotovil kmečkim otrokom tudi potrebno izobraževanje. To pa želijo mnogi kmetje. Strokovno izobraževanje kmetovalcev se zatika pri

iskanju sredstev za vzdrževanje novih šol in organizacijo tečajev. Predavateljev bi verjetno našli dovolj. Kje torej poiskati denar? Ali ga naj prispevajo le kmetije, ki se želijo izobraževati, ali ga naj prispeva tudi družba, podobno kot za druge šole?

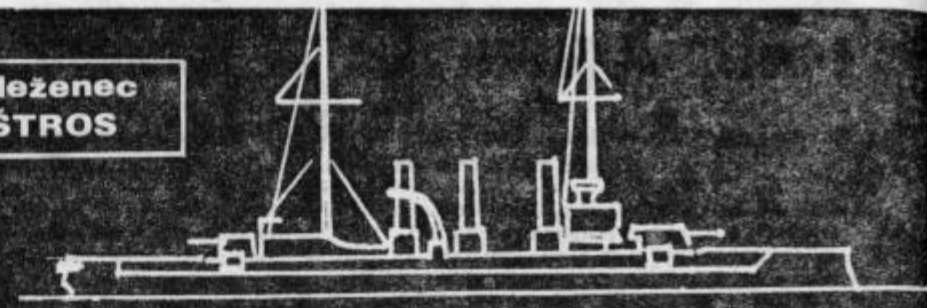
Z gmotno pomočjo občin so v nekaterih krajih Slovenije že ustanovili nekaj šol za kmetovalce. V teh šolah pa je tako malo kmečkih otrok od vseh, ki bodo ostali na posevstvih, da pomenijo komaj dober začetek pri uvajanju novih šol. Med obiskovalci šol je tudi precej takih, ki ne nameravajo ostati na kmetiji. V šolo za kmetovalce so se vpisali le zato, ker niso našli učenega mesta drugod. Mnogi kmečki mladinci, ki želijo biti dobri kmetovalci, pa se niso vpisali zaradi stroškov.

V šolo za kmetovalce v Rakičanu se je vpisalo 90 učenec, kar je celo več, kot so pričakovali organizatorji nove šole. Največ jih je iz bližnje okolice. Iz sosednjega radgonske občine jih je sicer tudi 20, a nekateri tožijo, da jih šola precej stane. Za vožnjo z avtobusom porabijo mesečno 100 N din, če bi stanovali v internatu, pa bi se stroški še podvojili. Šola za kmetovalce si želijo v Gornji Radgoni. Pravijo, da je na kmetijskem kombinatu dovolj strokovnjakov, ki bi lahko poučevali. Šola pa bi obiskovalo mnogo več kmečkih otrok iz njihove občine, saj bi bili njihovi stroški manjši. Ko bomo dobili zakon o obveznem poklicnem znanju dedičev kmetij, pa bo ena taka šola še premalo za vso občino.

Podobno je tudi v drugih krajih Slovenije. Sele za kme-

RDEČI MORNARJI

Pripoveduje udeleženec upora FRANC ŠTROS

Upor nekaj tisoč mornarjev avstro-ogrškega vojnega ladjevja 1. februarja 1918 v Boki Kotorski je brez primere v dotedanji zgodovini. Neposreden povod za tako odločitev je bila vzplamtevača revolucionarna misel, ki je pod vtisom oktobrske revolucije v Rusiji vse bolj prodirala v vrste avstrijskih vojakov. Hkrati je vladalo med moštvom tudi nezadovoljstvo zaradi slabe hrane in odnosov oficirjev do posadk. V bazi v zalivu Boke Kotorske je bilo tedaj zasidranih 40 različnih bojnih ladij, med njimi tudi podmornice. Tretji dan so upor zadušili. 800 mornarjev z najbolj angažiranih ladij so zaprli in 40 vodilnih upornikov so v Kotoru pred naglim sodiščem obsodili na različne zaporne kazni, štirje med njimi pa so bili obsojeni na smrt. To so bili František Raš (Čeh), Antun Grabar, Jerko Šišgorič in Mate Brničević (Hrvatje).

Med uporniki je bilo tudi veliko Hrvatov, Čehov in Slovencev in nekateri med njimi živijo še danes. Te dni mineva 50 let od tega pomembnega dogodka. V spomin nanj sta bili 1. februarja letos v Boki Kotorski in v Pragi veliki proslavi. Proslave v Pragi, ki jo je organizirala Zveza protifašističnih bojnikov Češko-slovaške, se je kot predstavnik iz Jugoslavije udeležil Celjan Franc Štros, član eksekutive revolucionarnega odbora na matični 6000-tonski bojni ladji Gää. Kot prvemu torpedistu na tej ladji je ostal razvoj tedanjih dogodkov zelo živo v spominu. Pred njegovim odhodom k sobojevnikom v Prago smo iz daljšega razgovora za pisali tole:

— Slišal sem, da ste za 50-letnico kotorskega upora prešli kar dvoje vabil za udeležbo na dveh proslavah; za v Kotor in v Prago. Kam torej odpotujete?

— V Prago. Pravzaprav me kot jugoslovanskega predstavnika pošilja na tamošnjo proslavo zvezni odbor Zveze združenj borcev Jugoslavije. Veseli me, da se bom po toliko letih lahko srečal z udeleženci upora. Sicer pa sem se z dvema, tremi iz Češko-slovaške, Avstrije in Madžarske srečal že pred vojno in tudi po osvoboditvi.

— Kako ste doživljali prve trenutke, ko je z admiralske ladje St. Georg počil strel k upor?

— Predvsem me to ni presenetilo. Vedel sem za priprave, skratka, vedel sem, da se bo nekaj zgodilo. Z nekaterimi člani posadke smo se o bližajočem koncu Avstro-Ogrske in o drugačni ureditvi že precej prej pogovarjali. Pri marsikom si lahko naštel na napredne ideje.

Usodni strel: 1. februarja 1918 opoldne

Da, ob usodnem strelu? Počil je opoldne 1. februarja. Tisti, ki smo bili določeni za ključne naloge, smo koj vedeli, kaj nam je storiti. Predvsem smo se hitro oborožili s puškami in strojnimi. Poseben oddelek je imel nalogo zapreti vse nevarne oficirje in podoficirje. Med nami je kar vrelo od razburjenja in pričakovanj, kako se bodo dogodki razvijali. Ni bilo vse tako gladko, predvsem pa ni bilo med oddaljenimi ladjami prave povezave in enotnih akcij.

Na matični ladji Gää, do deljeni podmornicam, ki so bile zasidrane skupaj z našo ladjo pod Dženoviči, je bil predsednik uporniškega komiteja Polak, Franc Bajžl iz Stražišča pri Kranju pa podpredsednik, Mate Brničević, ki je bil pozneje ustreljen, je bil prvi član komiteja, sicer pa topničar. Komandant lad-

so začeli iz trdnjav s topniškim ognjem. Zadeta je bila na komandni most in pri tem je bil ubit sam komandant ladje. Avstrijska komanda na kopnem je očitno ujela večino telegrafskih sporočil, da so lahko tako hitro ukrepali.

Csepel ni prišel do St. Georga

Do premikov je prišlo popoldne tudi okrog admiralske ladje St. Georg. Križarki Novara in Helgoland sta prosilili za umik pred topniškim ognjem, ki bi ju utegnil zadeti iz obalnih utrd in topovskih baterij, razvrščenih na hribu. Razvrstili sta se za nami blizu ožine Verige in pred njima še dve nemški podmornici.

Tudi rušilci so nameravali iz upornega središča. Na lad-

Franc Štros: »Na vojnih ladjah so zavihrali rdeči proletarski prapori...«

ji Gää smo bili prepričani, da se hočejo rušilci izmakniti mimo nas in se pridružiti tistim, ki so čuvali izhod na odprto morje. Zato je tudi padel en topovski strel proti rapidnemu rušilcu Csepel, ki je zaplul s polno paro proti St. Georgu.

Ko je rušilec plul proti ožini, sva bila s komandantom Gää, Pralom, na komandnem mostu, ob topu kalibra 75 na premcu pa Mate Brničević, toda bil je brez municije. V hipu sem skočil s komandnega mosta, zakaj posadka dveh mož, ki bi morala podajati granate, se je »razgubila«, vzeli granato, ki jo je neki mornar molil iz podkrova, in jo nesel Brničeviću. To je bi-

Od 1. do 3. februarja 1918 so se uprli mornarji avstro-ogrške vojnega mornarice v Boki Kotorski. Med uporniki je bilo tudi precej Slovencev. Na sliki: razoroženi uporniki.

o nervoze! Brničević je sprožil in hip nato se je pred Csepelom dvignil mogočen stebel vode. Ladja je zaplula v polkrog ter se vrnila v sidrišče k ostalim. Razen strele k upor z ladje Sankt Georg 1. februarja opoldne je bil to drugi strel z uporne ladje. Povod za to, kot sem dejal, je bil sumljivi manever rapidnega rušilca Csepel.

V dneh upora so bili mornarji na vseh ladjah več ali manj pod orožjem. Štros se spominja, da se tri dni niso sklekli in legli k počitku. Hrano so na njihovi ladji zamenjali z oficirsko. Zalog je bilo še za dober mesec.

Na ladjah so zavihrale rdeče proletarske zastave

Takoj po upor so na vseh ladjah sneli črno-žolte avstro-ogrške zastave in jih zamenjali z rdečimi, proletarskimi. Marsikdo se je v zvezi s tem že vprašal, od kod tedaj mornarjem proletarske zastave.

— Tovariš Štros, zares, od kod ste tedaj dobili rdeče zastave?

— Vsaka bojna ladja je imela rdeče zastave kot signalno znamenje. Rdeča zastava se dvigne na jambor v primeru vkrcavanja streliva

na ladjo. Tako množično kot v dneh od 1. do 3. februarja v Boki Kotorski dotlej še nikoli niso vihrale z jamborov bojnih ladij rdeče zastave. To niso bile več signalne zastave, bile so zastave upora, proletarska znamenja, pod katerimi so vrela kaj različna hotenja. Toda skupna hotenja so bila mir, izboljšanje življenjskih pogojev mornarjev in demobilizacija.

Iz zgodovinskih virov izhaja, da je centralni komitej upornikov predal kontraadmiralu Hansu zahtevo, naj vlada čimprej sklene mir na osnovi sovjetskega predloga, da se vojska demobilizira, prizna narodom pravica do samoopredelitve, da se takoj zboljša položaj mornarjev, vojakov in njihovih družin in končno, da ne bodo izvajane represalije zaradi izvedene demonstracije (upora). Podobne zahteve mu je predal tudi predstavnik delavcev iz ustanove vojne mornarice v Boki Kotorski, s katerimi so snovali upora že poprej imeli ilegalne stike. Omenjene ustanove so bile v Dženoviču in Tivtu.

Ultimat komande drugi dan upora

Drugi dan upora ob 2. uri je komanda vojne luke uporniškim enotam izdala ultimat, naj se predajo do 8. ure, vendar so ta ultimat uporniki odbili. V novonastali situaciji se uporniki očitno niso znašli. O nadaljnjih ukrepih je vladalo dvoje mišljenj. Rezervni zastavnik A. Sesan je menil, naj bi uporniško brodoge izplulo in se priključilo silam antante, vtem ko je vodja upora podoficir F. Raš vztrajal, da ostanejo v Boki Kotorski, misleč, da je na njihovi strani ostala vojska in da bo upor zajel tudi druge mornariške baze ob Jadranu in se razvnel po državi.

Neenotnost je imela svoje posledice, zakaj že isti dan popoldne so oficirji na križarkah Novara in Helgoland ter na sedmih rušilcih prevzeli spet komando v svoje roke. Komanda vojne luke je uporniškim ladjam podaljšala ultimat za predajo do 10. ure 3. februarja.

O tem, kako je bilo v tistih usodnih trenutkih na ladji Gää, je Franc Štros med drugim dejal:

»Tudi na Gää so razpravljali o možnosti za izplutje na odprto morje. Pral in Polak sta se pogosto sestajala s strojniki, ki so trdili, da bi bilo preveč tvegano pogoniti stroje, ker ladja več let ni plula. Nastati bi utegnile okvare in bi v ladjo vdrla voda. Ali je bilo to res, pač v tisti situaciji ni bilo moč preverjati. Večina tehničnega osebja so bili Madžari in Avstrijci in torej manj naklonjeni revolucionarnim akcijam proti režimu.«

Začetek konca črno-žolte monarhije kljub propadlemu upor

Ponoči med 2. in 3. februarjem, ko so bili kotorski uporniki v določeni negotovosti, kako prav ukreniti, se je Boki Kotorski že približevala 3. divizija bojnih ladij iz Pulje. Po pripovedovanju udeležencev kotorskega upora te ladje niso predstavljale kakšne večje bojne moči, ki se ji vojaški arzenal Boke Kotorske ne bi mogel upreti. Največjo nevarnost za izplutje na odprto morje so predstavljale utrbe Španjol in Kobile na kopnem. Toda pod vtisom prisotnosti došlih vojnih ladij in zaradi drugih okoliščin je oficirjem uspelo na ladjah spet prevzeti oblast. Ob 9. uri 3. februarja je bila na admiralski ladji Sankt Georg sneta zadnja rdeča zastava — upor je bil zaduščen. Upor, ki ni ostal brez odmeva v svetu. Med drugim je don Niko Luković (nekdanji vojaški kurat pri vojni mornarici) zapisal, da zaradi kotorske vstaje avstro-ogrška mornarica ni bila več sposobna za večjo akcijo. To je bil začetek konca črno-žolte monarhije. V vstaji so se odsvitale napredne ideje in boj delavskega razreda. V tem je zgodovinski pomen vstaje kotorskih mornarjev.

■ Spomin na ta veliki zgodovinski dogodek izpred 50 let je te dni znova oživel na dveh osrednjih proslavah: v Boki Kotorski in v Pragi, ki so se jih udeležili nekateri še živeči udeleženci upora. Ob njihovi navzočnosti je spomin na dogodek zaživel še popolneje.

Pogled na Perast v Kotorskem zalivu

Dohodek očistiti vseh družbenih dajatev

Predlagane teze za predpise o ugotavljanju in delitvi celokupnega dohodka ter dohodka v delovnih organizacijah v marsičem ne ustrezajo načelom nadaljnje decentralizacije upravljanja in suverenosti delovne organizacije v delitvi dohodka, niti ne praktičnim potrebam podjetniške in družbene ekonomije. Tako so menili člani komisije za družbeno-ekonomске odnose pri občinskem sindikalnem svetu v Celju, ko so proučevali vsebino predlaganih tez. Pri proučevanju so imeli na razpolago že sprejete pripombe, ki jih je izdelala republiška gospodarska zbornica in študijska skupina podjetij črne in barvaste metalurgije.

Soglašali so, da je prehod od plačane na fakturirano realizacijo nujen in za gospodarstvo ekonomsko najbolj sprejemljiv. Niso pa podprli tezo, da bi ovrednotili zalogo zgolj s stroški proizvodnje brez vkalkuliranih osebnih dohodkov. Prav tako so bili proti predpisovanju obračuna dohodka v delovnih enotah in menili, da je obvezni obračun po delovnih enotah v nasprotju s suvereno pravico delovne organizacije, da s svojimi samoupravnimi odločitvami ureja notranjo organizacijo.

Predlog, da bi dohodek vseboval tudi obresti na poslovnih sklad, vodni prispevek, prispevke za zemljišča in druge prispevke ter članarine, ni sprejemljiv, ker delovni organizaciji ni dano na voljo, da odloča o plačilu omenjenih obremenitev. Vse te dajatve družbi zamegljujejo stvarni dohodek delovne organizacije, njeno akumulativnost in gospodarsko moč. Zato ustreza delovni organizaciji takšen sistem delitve celokupnega dohodka, ki bo po obračunu proizvodnih in režijskih stroškov ter dajatev izkazoval na kraju le tisti del novoustvarjene vrednosti, s katero delovna organizacija svobodno razpolaga. Če to ni mogoče doseči z novimi predpisi, je boljše zadržati še naprej dosedanjí obračun, ki izkazuje posebej neto-produkt in posebej dohodek.

Precej neproučeno se zdi komisiji poglavje, ki opredeljuje nastanek izgube v delovni organizaciji. Komisija se zavzema za ostrejšje kriterije od sedaj veljavnih, kajti če bi predlog obveljal, bi se lahko zgodilo, da bi se v večji meri prikrivali problematično stanje slabih delovnih organizacij in jim podaljševali življenje s fiktivno aktivno.

Medtem ko so se člani komisije in navzoči so-govorniki zavzemali za enostavne in pregledne rešitve v delitvi med delovno organizacijo in družbo, pa so bili odločno proti tezi, ki dopušča popolno svobodo v organizaciji knjigovodstva in v oblikovanju kontnega plana. Takšna praksa bi pripeljala družbo v položaj, ki bi onemogočal realni pregled gibanja posameznih kategorij stroškov in dohodka, kar pa je ekonomska nujsnost v organiziranem gospodarstvu. Odpadla bi izhodišča za primerjalne analize, zožile pa bi se tudi možnosti za širšo družbeno oceno in planske predpostavke.

Komisija je na kraju pooblastila Božo Lukmana, da pripombe osebno posreduje Centralnemu svetu sindikata Jugoslavije.

V razpravi, ki jo je vodil Risto Gajšek, so sodelovali Slavko Verdel, Rado Bremec, Hinko Has, Božo Lukman, Alojz Zuntar in Albin Miklavc.

—EK

Novi problemi v stari obleki

Prve razprave o formiranju proračunskih dohodkov

Cetudi smo imeli zagotovila, zlasti izrečena, da letos ne bo tako, kot prejšnja leta, se reči ponavljajo in skoraj bi lansko ugotovitev pred sprejemom proračuna lahko ponovili tudi letos. Prve razprave o oblikovanju proračunskih dohodkov celjske občine namreč opozarjajo na številne nerešene probleme, zlasti pa na tiste, ki nastajajo iz delitvenih razmerij med družbeno političnimi skupnostmi. Nastala situacija bi lahko označili z besedno igro, ki pa v bistvu odkriva nekatere slabosti in pomanjkljivosti. Tako bi lahko zapisali: moramo biti tako jasni, da ob tolikih nejasnostih sploh ni jasno, kako bo sestavljen občinski proračun.

Izhodišče za oceno proračunskih dohodkov letos temelji na projekcijah ekonomskega razvoja in gibanja gospodarstva v celjski občini. Gotovo je, da se bodo proračunska sredstva letos lahko oblikovala le v okviru realnih gospodarskih gibanj, ob upoštevanju možnosti prodaje, gibanja prometa blaga in storitev, ob uveljavljanju davčnih predpisov, gibanju osebnih dohodkov itd. Še vedno predstavljajo najpomembnejši vpliv na oblikovanje proračunskih dohodkov gibanje osebnih dohodkov in pa tisti dohodki, ki so tako ali drugače vezani na to gibanje. To še posebej velja za davek od prometa blaga na drobno. Prav zaradi tega so izrednega pomena pri oblikovanju proračunskih sredstev delitvena razmerja med družbeno političnimi skupnostmi, predvsem kar zadeva stopenjski prispevek iz osebnega dohodka in prometnega davka od maloprodaje.

Skupščina socialistične republike Slovenije je v predlogu zakona predlagala uveljavitev skupne stopnje v višini 27,5 odst. kar je za 0,5 odst. več kot je znašala lani. Pri delitvi te stopnje na posamezne porabnike pa je zadnji čas izpadlo srednje šolstvo. Problem nastaja zaradi tega, ker so sredstva iz naslova prispevka za srednje strokovno šolstvo po tolmachenju sekretariata za finance namenjena le za strokovno šolstvo, ne pa za druge srednje šole kot so pri nas gimnazija, pedagoška gimnazija, ekonomska srednja in administrativna šola, ki bi jih naj po istem tolmachenju financirali iz sredstev občinskih proračunov. Kaj to po-

meni za celjsko občino, si lahko mislimo. Ta ugotovitev je sprožila tudi največ polemike na nedavnem sestanku predsedniškega sveta pri celjski občinski skupščini in poslancev republiškega ter organizacijsko političnega zbora republiške skupščine in dala nekaj pobud za poslanska vprašanja. Primer so obsodili tembolj, ker je po prvih tolmachenjih kazalo, da bo z 0,62 odst. deležem iz osebnih dohodkov v korist republiške izobraževalne skupnosti, ki bo financirala srednje šolstvo, rešen tudi ta problem. Toda, znova je nastala sprememba, ki postavlja reči v drugem položaju, neugoden pa zlasti za občine, ki imajo take šole.

Poleg tega so nerešena še nekatera druga vprašanja kot davek na sklad skupne

porabe, zatem financiranje pravosodnih ustanov itd. Enako kot stopnje občinskega prometnega davka od maloprodaje, bodo ostale na istem nivoju tudi stopnje občinskega prometnega davka od alkoholnih pijač, razen od piva, kjer naj bi se stopnja povečala od dosedanjih 10 na 15 odst. Na področju zasebnega kmetijstva pričakujejo povečanje davkov za okoli 10 odst., pri obdavčenju zasebnih obrtnikov pa za okoli 22 odst. več dohodkov ne da bi pri tem odstopili od osnovnega načela, da naj se uveljavljajo davčni sistem, ki bo še nadalje podpiral razvoj in modernizacijo te panoge. Občinska skupščina bo nadalje lahko predpisala komunalno takso na prevozna sredstva v zasebni lastnini. Pri vsem tem gre za izravnavo pogojev med druž-

benim in zasebnim sektorjem. Na področju dohodkov upravnih in sodnih taksi ni pričakovati večjih sprememb.

Po prvih predvidevanjih bodo proračunski dohodki celjske občine letos znašali nekaj nad 3,6 milijarde starih dinarjev, kar je približno toliko kot lani. Glede na to, da pa znašajo zahteve proračunskih potrošnikov v občini za okoli 500 milijonov starih dinarjev več, je razumljivo, da bo težko vsikaditi želje z možnostmi in jih spraviti v sklad z materialno osnovo. Iz tega lahko zaključimo, da je celjska občina pri formiranju letošnjih proračunskih dohodkov v najboljšem primeru v enakem položaju kot je bila lani oziroma na slabšem.

M. B.

Za strokovno izpopolnjevanje

Tudi v letošnjih počitnicah seminarji za prosvetne delavce

Prosvetni delavci s celjskega območja so počitnice izkoristili tudi za svoje strokovno izpopolnjevanje, za katerega sta poskrbela zavod za prosvetno pedagoško službo v Celju in republiški zavod za šolstvo. V času počitnic je bilo namreč 20 seminarjev, v katere so praktično vključili prosvetne delavce vseh osnovnih šol, vzgojno varstvenih ustanov in poklicnih šol. 40 upraviteljev s tega območja se je udeležilo izredno pomembnega seminarja v Ljubljani, ki sta ga priredila Visoka šola za politične vede in zavod za šolstvo na temo šola in religija, na katerem so obravnavali sodobna dogajanja in probleme cerkve, razvoj odnosov med cerkvijo in državo, religiozno stanje v industrijsko razvitih državah, odnose nekaterih komunističnih partij do religije itd.

Med ostalimi seminarji velja zlasti omeniti seminar za učitelje zgodovine na osnov-

nih šolah, posvečen NOB po letu 1943 (dr. M. Mikuz), idejni vzgojni problemom pouka zgodovine (prof. I. Grobljenik) in nacionalnemu vprašanju v habsburški monarhiji (dr. F. Zwitter). Učiteljem posebnih šol je predaval M. Sirec o utrjevanju učne snovi v posebnih šolah in M. Budič o zakonu o usposabljanju otrok z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, sem pa bi šele še predavanje dr. Kušaja in prof. Albina Podjavorška o odkrivanju otrok z duševnimi motnjami. Trije seminarji so bili posvečeni kulturi slovenskega jezika, več seminarjev idejnosti pouka in vloži šole pri razvijanju delovnih navad in učnih tehnik, oblikam in metodam dela s starši, didaktičnim problemom v osnovni šoli itd. V moziški občini je o liku učitelja govoril direktor republiškega zavoda za šolstvo Miro Lužnik.

Kot že doslej, saj letošnje

počitnice niso bile izjema, se je pokazalo, da je ta čas pač najprimernejši za prirejanje seminarjev. Nova spoznanja ali vsaj utrjevanje že spoznanega bo prosvetnim delavcem gotovo s pridom služilo pri njihovem vsakodnevnem delu v šoli in tudi zunaj nje.

dhr

IZSLA JE PRVA STEVILKA 68

Povečan obseg

Več barvnih slik!

Samo kvalitetno blago gre v denar

V »Savinji« obdelajo 60.000 kubikov hlodovine

Na tržišču z lesom in pohištvo je sedaj bolj kot kdajkoli prisotna zahteva po kvaliteti. Premik v to smer je zlasti opazen na domačem trgu, kjer je na primer še pred dvema letoma šel v denar manj vreden rezan les. Sedaj hoče vsakdo zares kvalitetno blago.

Celjski lesno industrijski kombinat »Savinja« z letno realizacijo več kot 5 milijard starih dinarjev si je tudi v zaostrenejših pogojih na tržišču, tako v svetu kot doma, izboril svoje mesto. To je tem pomembnejše, ker proizvaja v svojih obratih več kot 50 odstotkov finalne izdelke. Samo kosovnega pohištva izdelajo letno za 1,8 milijarde starih dinarjev, za 300.000.000 Sdin parketa, razen tega so tu še sodi iz vezanih plošč, furnirji itd. Praktično predelajo oz. oplemenitijo les do zadnjega kosčka. Kar ne gre za furnirje, oz. v razrez za deske, plošče in podobne vrste rezanega lesa, ga predelajo v zabojarni, v obratih za pohištvo, pa v obratu na lamelni parket, v sodarni ali nazadnje v obratu lesne volne. Tako gre letno skozi njihove obrate kar 60.000 kubičnih metrov hlodovine listavcev in iglavcev.

Po proizvodnji plemenitih in slepih furnirjev je celjska »Savinja« med največjimi tovrstnimi proizvajalci. Za izdelavo furnirja porabijo vsako leto 10.000 kubičnih metrov najkvalitetnejše hlodovine različnih vrst listavcev, to je vse od bukovine, javorja do bresta, mahagonija, oreha itd. Letošnja proizvodnja furnirjev bo enaka kot lani — 5200 kubičnih metrov, od tega bodo prodali na tuja tržišča 2900 kubičnih metrov, 10 odstotkov količin porabi jo sami za proizvodnjo pohištva in sodov, drugo pa prodajo jugoslovanskim proizvajalcem pohištva in drugim porabnikom furnirjev. Obrat za proizvodnjo furnirjev imajo v celoti mehanizirani, v katerem dominira velika tunelska tračna sušilnica.

Poleg izvoza furnirja, ki smo ga omenili v gornjem odstavku, gre v izvoz tudi velika količina kosovnega pohištva, parketa in drugih izdelkov, kar predstavlja vrednost 1.800.000 dolarjev. V enakem obsegu predvidevajo izvoz tudi v leto 1968. Januarski rezultat je glede na mraz in slabše odpoklice še kar zadovoljiv, saj so dosegli vrednost 110.000 dolar-

jev. Naj omenimo, da bo tudi letos 80 odstotkov izvozne vrednosti realizirane na zahodnih tržiščih. Približno 80 odstotkov količin so že prodali, za ostanek pa še iščejo definitivne kupce v Zahodni Nemčiji. Večjih težav s prodajo tako praktično ni. Teh pa je nekoliko več v zvezi z oskrbo s hlodovino, zlasti iglavcev. Celjsko gozdno gospodarstvo dobavlja »Savinji« približno polovico potrebnih količin. Večje težave so pri mehkem lesu, ker jim dobave letga krečijo. Sicer pa se celjsko lesno podjetje oskrbuje s hlodovino še s koroškega, prekmurskega, krškega, brežiškega in celo iz ljubljanskega območja. Vse kvalitetnejše listavce za predelavo v furnir ali druge dražje asortimente kupujejo v sosedni Hrvaški. Prevozne stroške na tej relaciji kompenzira boljša kvaliteta blaga.

Pri »Savinji« so prepričani, da na tako majhnem območju mora priti do večjega sodelovanja in povezovanja med lesno predelovalnimi obrati. Predvsem mora priti do sodelovanja in skupnega obravnavanja problemov, s katerimi se več ali manj vsi srečujejo.

F. KRIVEC

Stanko Horvatič

Kot toliko tisoč drugih, je tudi Stanko Horvatič zaposlen v Celju, dobiva plačo in dvakrat v letu gibljivi del. Njegova družina je že vajena, da ga ima v svoji sredi, zares čisto zase, samo ob nedeljah popoldne. To je praktično edini Stankov prosti čas.

Sest in pol dni v tednu je na delovnem mestu, takorekoč v svojem drugem domu — hotelu »Evropa« — to že 22. leto zapored od jutra do večera. Stanka Horvatiča srečaš v

»Evropia« dobesečno ob vsaki uri. Tako je pač njegovo delo, delo ekonoma, skladiščnika, gospodarja... kletarja...

»Ne gre drugače,« pravi Stanko, »zadaj je treba nabaviti zelenjavo, razložiti avto vina, popraviti v drugem nadstropju pipo, skočiti po smetano za pohorske žličnike, urediti dobavnice, ja kaj bi našteval. Delo pač mora biti opravljeno in tega je zmerom dovolj.« Ni kota od kleti do podstrešja, ni vijaka, varovalke ali ventila, ki ga ne bi do nadrobnosti poznal in dobro ve, kdaj lahko pričakuje okvaro. Zato je boljše, kot sam pravi, stvari večkrat pogledati, preizkusiti in kar se dá pravočasno popraviti. V stari hiši je to že potrebno. Hotel »Evropa« ima častljivo starost — 90-letnico, ki je šla mimo nas brez posebne slovesnosti.

Stanko je dobesečno zrasel s hotelom. Deset ali dvanajsturni delavnik mu je prišel takorekoč v kri in meso. Zaradi tega se ne pritožuje; se ne jezi, če ga pokličejo v kuhinjo prav v trenutku, ko je bil prepričan, da je za tisti dan že vse opravil. Pa opravi pedantno in v redu še novo, morda 17. ali 26. nalogo določenega dne.

Zaslужek? 90 starih tisočakov mesečno in dvakrat v letu nekaj gibljivega; skupno nekako za eno plačo. In Stanko je s tem zadovoljen, kajti tudi drugi morajo pošteno delati, pa dobijo celo manj. »Delo moraš opravljati z veseljem in ljubeznijo, pa ni nič težko,« pravi Stanko Horvatič.

Njegovo delo v kolektivu pa se ne konča pri nabavi, v kleti, pri zlaganju težkih vrec kave... Stanko Horvatič je tudi predsednik delavskega sveta kolektiva hotela »Evropa« in sicer za dobro zaporedoma. No, kaj bi razlagal, v gostinstvu tudi za predsednika delavskega sveta ni lahkega posla. »Potrebno je pač vse stvari dobro pretehtati in dobesedno vzeto gospodariti. Vsak dinar je v gostinstvu, posebno v današnjih razmerah, ko ga ljudje bolj previdno obračajo in trošijo, težavno prisluzhen,« meni Stanko Horvatič. Zastran minule turistične sezone pa meni, da so v kolektivu lahko še kar zadovoljni z izidom. Tudi pokrit vrt in godba sta po svoje prispela k boljšim rezultatom.

F. K.

STAJERSKI
UGANKAR

Pred dnevi je izšla prva številka Stajerskega ugankarja, ki bo izhajal vsakega prvega v mesecu v Ptuj. List naj bi, kot pojasnjujejo sestavljajci, izpolnil vrzel na ugankarskem področju v Sloveniji, kjer je tovrstnega tiska razmeroma malo, bralecov oziroma reševalcev pa precej.

Sodeč po tem, kako so Stajerskega ugankarja, ki obsega 16 strani malega formata, sprejeli v Celju, začetek veliko obeta.

GOSTOVANJE
ORKESTRA RTV

Na pobudo celjske delavske univerze bo jutri gostoval v Celju veliki zabavni orkester RTV z vokalnimi solisti. Nastopil bo ob 17. in 20.30, obkraj v veliki dvorani Narodnega doma.

CELJE

Ob koncu tega ali v začetku prihodnjega meseca bo izšla publikacija Celje, reprezentativna izdaja člankov in razprav s kulturno zgodovinskega, gospodarskega in drugih področij. V knjigi bo prav tako veliko fotografskega gradiva, na koncu pa povzetek v treh jezikih. V prednaročilu so prodali že 1500 izvodov.

MUZEJ — SOLA

Celjski muzej revolucije, ki si prizadeva tudi za kvalitetnejši pouk zgodovine NOB, je doslej pripravil 14 magnetofonskih trakov s tematiko iz NOB celjskega območja. Lani je te trakov poslušalo blizu 28 tisoč učencev na 124 šolah, v muzeju pa je bilo 274 šolskih skupin. Letos bodo pripravili še 5 trakov in nanje posneli gradivo iz predvojnega obdobja. Tako postaja muzej sola mlade generacije.

O predlogih sindikata delavcev družbenih dejavnosti pri ObSS v Celju za financiranje kulture smo na kratko že poročali. Tu objavljamo izvlečke iz intervjuja, ki ga je celjskemu Radiu dal njegov predsednik Igor Ponikvar.

Čeprav je bila javnost o predlogih sindikata že obveščena, bi vas prosili, da povzamete njihov bistveni del.

— Predlog občinskega sindikata delavcev družbenih dejavnosti je usmerjen v to, da bi čimprej ustanovili samostojen sklad za financiranje kulturne dejavnosti in to na ravni občine, morda pa celo na medobčinski ravni. S tem bi osamosvojili princip samoupravnosti. Viri financiranja naj bi bili urejeni podobno kot jih poznamo na področju izobraževanja in vzgoje, kjer smo lani vendarle dobili zakon. Sindikat, kot znano, predlaga nekaj konkretnih variant. Po prvi naj bi se občinska skupščina glede na svoje razmere opredelila za posamezne izvore dohodka, za katere je kot predstavniški organ pristojna. Kot bistven, vendar doslej absolutno premalo upoštevan in uporabljen vir dohodka omenjamo v tem predlogu tudi darila in volila fizičnih in pravnih oseb, kjer imamo v mislih zlasti prispevke oziroma financiranje posameznih programov kulturne dejavnosti iz sredstev skladov skupne porabe prav v vseh delovnih organizacijah. Poleg tega smo posredovali še dve variantni rešitvi, ki vsebujeta predvsem možnosti, o katerih se lahko hitro dogovorimo na domačem terenu, to je v komuni. Kot glavni vir sredstev smo v eni izmed njih obdržali udeležbo v proračunu občine, del turistične takse, občinsko takso na

vstopnice od zabavnih prireditvev itd.

Kolikor je znano, se je sindikat delavcev družbenih dejavnosti za podobne rešitve zavzemal že pred dvema letoma. Zakaj zanje že tedaj, kot kaže, ni bilo razumevanja?

— Zakaj tako počasi napredujemo, ni težko ugotoviti. Pot od ideje do realizacije namreč ni enostavna. Osebnostno ne zavračam krivde na nikogar, ker sem lahko samo sokriv, saj bi na primer večja upornost in doslednost pri izvrševanju stališč, ki jih sprejema članstvo zveze sindikatov ali njena vodstva, lahko privedla to idejo do njene uresničitve že mnogo prej. Prepričan sem, da je pot do cilja očistena vseh ovir.

V razpravi v zvezi s temi predlogi je bilo slišati tudi mnenja, da so lahko samo začasni, saj bi morali tudi področje kulture zakonsko urediti. Kaj sodite o tem?

— Res smo v razpravi zelo mnogo razmišljali o nujnosti zakonske ureditve področja kulture. Menimo, da je tako ureditev logično pričakovati, saj smo ustrezno že uredili področje izobraževanja in vzgoje, otroškega varstva, znane pa so težnje po podobnih rešitvah za telesno vzgojo. V tem predlogu sindikata še zdaleč nismo odgovorili na vsa odprta vprašanja, kot so na primer medobčinsko sodelovanje v financiranju kulture, možnosti za ustvarjanje lastnega dohodka, formiranje cen itd. Več bo razmišljati tudi o organizaciji in delu sklada ter upravljanju z njegovimi sredstvi, kjer se bomo takoj srečali s problemi standardov, normativov in kriterijev itd.

Kultura oziroma tako imenovana skrb za kulturno življenje članov delovnih kolektivov tudi v statutih podjetij ni našla ustreznega mesta. Ali ne terjajo predložene rešitve predvsem s te strani novega, kvalitetnejšega odnosa oziro-

ma ali v nasprotnem primeru sploh lahko pričakujemo kakšen uspeh?

Tudi to je bistveno. Ne da bi se spuščal v globljo oceno in skušal argumentirati odgovor na vprašanje, kako delovne organizacije uresničujejo skrb za oblikovanje kulturne podobe svojih delavcev, lahko zatrdim, da je

v premenljivih delovnih organizacijah ta skrb do kraja ali pa vsaj zelo zanemarjena. Morda smo se prekasno zavedali vrednosti nekdanjih sindikalnih kulturno umetniških društev, ki so marsikje vendarle opravljala, lahko rečem, pionirsko delo na kulturnem področju. Redki so kolektivi, čeprav štejejo več sto ali tisoč članov, ki ima-

jo na primer v svoji sistematizaciji vključeno tudi delovno mesto strokovnega sodelavca za kulturno življenje kolektiva. Najpogosteje celo v samem statutu delovne organizacije ni ničesar zapisano o tem, kakšne pogoje zagotavlja oziroma bo zagotavljala delovna organizacija za razmah kulturne dejavnosti.

Kaj bi morali potemtaka storiti?

— Najprej izoblikovati konkretne oblike aktivnosti na področju kulture zunaj delovnih organizacij, kjer sindikalna organizacija ne more in ne sme stati ob strani, marveč v prvi vrsti boja za človeka in njegov kulturni napredek, in drugič, odpreti nastejaj vrata iniciativam kulturnih ustanov, ki bodo v novih družbenoekonomskih odnosih le tako dobile dovolj prostora za samostojnejše pridobivanje dohodka. To bo moč doseči, če se bodo bolj neposredno povezale z vsemi delovnimi kolektivi v proizvodnji, v terciarnih dejavnostih in drugod.

Predloge sindikata delavcev družbenih dejavnosti podpirajo vsi kulturni delavci. V kolikšni meri, menite, jih bo mogoče uresničiti

v praksi in kakšne aktivnosti bi bile zato še potrebne?

— Veseli me vaša ugotovitev, da predlog podpirajo vsi kulturni delavci. Enako in še bolj bom vesel, če bomo izvedeli, da se s tako ureditvijo strinjajo tudi ostali delavci in občani, ki so glavni financirerji in programerji tega uporabniškega kulturnih dobrin, ki jih njim, poudarjam, samo njim, namenja ustvarjalnost poklicnih in nepoklicnih delavcev v kulturnih zavodih in organizacijah.

Za bodoče delo in uspehe bo torej uresničiti le eno: izoblikovati čimprej jasne cilje kulturne politike v komuni in povezati v eno misel in eno akcijo interes delovnega človeka — občana z interesom delavcev v kulturi. Uradno jedro za uresničitev tega morajo biti nevdomno predvsem delavci kulturnih dejavnosti, njihove strokovne in samoupravne težnje.

OB PREMIERI GOLDONIJEVE KRČMARICE V SLG CELJE

Umirjena komičnost

Čvrst režijski prijem Dina Radojeviča, že kar pogostega znanca našega občinstva, ki je ob stilno enakovredni sceni Miše Račiča in kostumih Mije Jarčeve omogočil igralskemu zboru znansiranje kreacije, ki so mnoge obiskovalce močno presenetile. Četudi je spocetka kazalo, da bo predstava nekako toga (prav zaradi režijskega koncepta), je iz prizora v prizor postajala bolj mikavna in odmevnost publike je ustrezno spodbujala igralce, ne da bi jih silila v pretiravanja. Prav to daje pravico, da imenujemo predstavo za umirjeno komičnost, ki pa zategadelj ni izgubila ničesar v zabavnosti in zabavljenosti.

Večno zapeljiva Mirandolina (Marjanca Krošlova) je v takšnem konceptu nujno nasprotje doslej znanih kreacij, kar poudarja njeno premetenost in je v podučnosti nauka, komedije tolikanj bolj učinkovito. Med ženskimi vlogami sta prav zato igralci Hortenzija (Jana Smidova) in Dejanira (Anica Kumrova) privlačno nasprotje, kajti s svojo premišljeno poudarjeno spogledljivostjo daje ta svojim vlogam pravišen pomen in ustrezen odnos do razumevanja Mirandoline.

Četudi ne bi mogli govoriti o velikih razločkih med uspešnostjo posameznih vlog, je vendarle potrebno priznati, da sta se čudovito usjemala v duetu Mirandolina in pl. Riparatta (Janez Bermež), saj sta v svojih prizorih prepletla komičnost še s prizvokom prave lirčnosti.

Tudi med vitezi ne bi smeli delati razločkov, kajti vsak po svoje so ustrezali v konceptu in vsebini. Vendar je potrebno tudi o njih zapisati, da so v svoje kreacije vnesli mnogo novih elementov. Janez Bermež je sicer samo umestno združil nekatere izmed svojih znanih kvalitete, ki so tu zaživele v dosledno izvedenem novem liku. Prav presenetljivo množico novih elementov pa je pokazal Andrej Nahtigal, ki je bil

— kljub precejšnjemu številu priznanih vlog — kot pl. Forlimpopoli takorekoč nepoznaven. Borut Aljčević kot pl. Albafiorita sicer ni predstavil ravno kakšnih novih kreativnih elementov, zato pa je močno izpolnil glasovno oblikovanje. Natakarc Fabricij (Drago Kastelic) je v režijskem konceptu počasen v mišljenju in gibanju in je takšen tudi v resnici razen v izjemnih kratkih trenutkih, ko z glasom in gibi prehitil zamišljeno kreacijo. Nekaj sorodnega je

tudi Stefan Volj kot vitezo sluga, četudi bi za oba veljalo, da sta morda v maski nekoliko preveč afektirana.

Čvrsto in umirjeno izoblikovana predstava naš resnično vrne v čas veselih pustolovčin, a nas hkrati s mnogimi prizori opominja na sorodnosti z našim časom. Igralcem in režiserju je uspelo z mnogimi drobnimi učinki popestriti odnose med osebami in dogajanjem, kar tudi občinstvo hvalečno sprejema in odobrava.

HERBERT SAVODNIK

Marjanca Krošlova kot krčmarica Mirandolina. (Foto: Berk)

Pozor novi avtomobili!

Nudimo odlična angleška vozila:

1. Ford ANGLIA TORINO; 1000 ccm, 41 KS, poraba goriva 5,7 l 100/km, za ceno 4.800 DM
 2. Ford CORSAIR; 1500 ccm, 64 KS, poraba goriva 8 l 100/km, po znižani ceni 4.600 DM
- Dobava takej s konsignacije v Celju.
3. Nudimo tudi vozila »SKODA« in druga priznana vozila, ter
 4. mopede tovarne »TOMOS«.

CELEIA COMMERCE, Celje, Gledališka 2, oddelek vozil, tel. 34-82, ter predstavništvo Ljubljana, Tabor 14, tel. 311-818 in Murska Sobota, Kerenčičeva 11, tel. 21.500.

Nemogoča zmes

Ob pobudah za odpravo »profesionalizma« in »amaterizma«

V zadnjem času smo iz vrst celjskih amaterskih delavcev večkrat slišali predlog, ki je mejil že na zahtevo, »naj izbraza profesionalna in amaterska kultura izgine« iz rabe. Avtorji so ta predlog utemeljevali s tem, da »ločimo samo dobro in slabo, strokovno in nestrokovno kulturno dejavnost« in dodali, da »se žal velikokrat pojavljajo snobistični pogledi navzgor ali navzdol« in tako dalje.

Da ločimo dobro in slabo kulturno dejavnost, sicer drži, drži pa tudi, da »dobro« in »slabo« vsaj v tem primeru ne pove ničesar. Imamo kratkoročno kulturo, ki je profesionalna ali poklicna, in imamo tako, ki je amaterska ali ljubiteljska.

Med obema je seveda velikanski razloček, ne samo v funkciji, ampak še bolj v vsebini. Čeprav ni znano in jasno, v čem je pravzaprav smisel ideje, bi rada oboje vrgla v isti koš in kaj bi si od takšne zmesi lahko obetal, se zdi vendarle umestno in potrebno pripomniti, da takšen, dejal bi, »fizični« eksperiment ni ne utemeljen in ne sprejemljiv. Dejstvo je namreč, da to, kar je »slabo« ali »nestrokovno«, ne more biti kulturno, narobe pa je potemtakem lahko kulturno samo to, kar je strokovno. To seveda ne pomeni, da ne priznavamo tudi amaterizmu njegove kulture, marveč izražamo kvečjemu pomislek, da je oboje vendarle ločevati in pri

tem izhajati iz osnovnega namena in vsebine prvega in drugega. Tudi sklicevanje na »snobistične« poglede navzgor ali navzdol ni prepričljivo. Se tako kvalitetna amaterska kultura pač ne more biti enakovredna profesionalni kulturi — s tem se moramo vsekakor sprijazniti, — iz preprostega razloga, ker je amaterska. Zakaj in po kakšni logiki bi potlej »poglede navzgor ali navzdol« označevali za snobizem? Je res snob, kdor govori recimo drugače o poklicni kot o amaterski gledališki predstavi?

Kaže, da so za odpravo »profesionalizma« in »amaterizma« pobude čisto odveč, ker so predvsem čisto nepotrebne.

D. HRIBAR

Na pragu velike aktivnosti

Četudi do prva seja članov obeh zborov celjske občinske skupščine letos predvidoma 23. februarja, je delo v upravi, zlasti pa še v organizaciji skupščine močno razgibano. V središču pozornosti je razprava o oblikovanju proračunskih dohodkov za letošnje in razgovori o tem in sestavi predloga občinskega proračuna so skoraj na tekočem traku. Znanja in ugotovitve, da so tudi letos v praksi skupne seje nekaterih svetov, kot zlasti za primarno in terciarno gospodarstvo ter sveta za družbeni plan in finance. Ta praksa zasluži vso pozornost, saj ne gre samo za ekspeditivnejše delo, marveč zlasti še za boljše izmenjavo mnenj in lažje oblikovanje skupnih stališč.

Te dni je predsednica celjske občinske skupščine sklicala zbor volivcev od 11. do 19. februarja. Na njih bodo razpravljali o predlogu odlo-

ka o prispevkih in davkih občanov pa tudi o oblikovanju proračunskih dohodkov. Na območjih krajevnih skupnosti in obrobnih predelih občine, torej povsod razen v Centru, na Otoku, Dolgem polju in Aljaževem hribu, pa se bodo tem zborom pridružili še zbori zavarovancev, na katerih bodo govorili o pravicah iz zdravstvenega zavarovanja kmetov ter o načini odmerjanja prispevkov. Glede na to, da bo proračun celjske občine sprejet pozneje, lahko v marcu pričakujemo že druge zborove volivcev. Sicer pa je v načrtu še en zbor in to za skupino, ki jo sestavljajo samostojni obrtniki. Gre namreč za številna vprašanja zasebne obrti, ki jih kaže obravnavati skupaj z vsemi zainteresiranimi.

Razprava o predlogu občinskega proračuna pa bo sprožila tudi debato o delu in programih krajevnih skupnosti. Pri vsem tem bo šlo ve-

liko bolj za vskladitev programov in želja z dejanskimi možnostmi pa tudi za deleže, ki bi jih naj v posameznih akcijah prispevali prebivalci določenih območij. Najbrž pa bo treba tudi na tem področju ubrati drugo pot in se zavzeti za dolgoročno programsko oziroma delovno politiko krajevnih skupnosti. Zato ni naključje, da se tu in tam čujejo pobude o sestavljanju vsaj triletnih delovnih načrtov krajevnih skupnosti.

V okviru skupnih prizadevanj sodijo tudi regulacijska dela. Regulacija celjskega vodnega vozlišča je v teku, do njenega konca pa bo treba še veliko naporov in sredstev.

Bolj kot lani bomo letos govorili o pitni vodi. Prebivalci celjskega mesta, zlasti še oni v višjih predelih, težko prenašajo pomanjkanje pitne vode. Akcijo je sprožila krajevna organizacija SZDL na Aljaževem hribu, kjer je problem najbolj boleč; vendar, zdaj ne gre samo za Aljažev hrib, marveč za vse mesto, pa tudi za Store itd.

Skratka, očitno je, da smo na pragu izredne dejavnosti ne samo v skupščini in njenih organih, v delovnih organizacijah, marveč tudi na terenu. Konkretnost problematike pa bo vsekakor tista, ki bo spodbujala k obravnavanju in reševanju.

M. BOŽIČ

Odgovor tretjega soseda

Dragi sosed,

Ker se ni oglasil niti prvi niti drugi sosed na pismo, ki si ga pisal 25. januarja in naslovil zlasti prvemu, se tokrat oglasim jaz. Če hočeš me imenuj tretji sosed.

Naj ti že takoj na začetku zapišem, da me močno preseneča, ker onadva molčita, zlasti pa, ker molči prvi. Najbrž so ga tvoje besede preveč zadelo in se zdaj v sosesčini obnaša kot da se ga ničesar ne tiče. Duša pokvarjena! Toda, navsezadnje bi se lahko oglasil vsaj tebi, se oprustil in rekel — polomil sem ga. Pa ne! Najbrž čaka na kakšno priložnost, da bi ti jo ponovno zasolil. Morda čaka v zasedi in preži ter si misli pri sebi — bo že prišel čas osvete.

Zaradi tistega sestanka in tvoje odsotnosti na njem pa toliko. Prav ti je, kaj si pa hodil tako dolgo na sestanke, da so se te navadili. Vsi in najbrž tudi ti sam si dobil občutek, da brez tebe ne bo šlo, da se bo kolo krajevnih dogodovčin ustavilo, če ne boš sodeloval, če ne boš razpravjal, če ne boš član tega in onega društva, če ne boš aktivno

delal v tej in drugi komisiji. Vidiš, postal si inventarna številka tega dogajanja. Zda pa, ko te je zmanjkalo samo za hip, lop po glavi. Dobil si jo takšno, da se še zdaj zmešano obračaš v svojem okolju in iščeš odgovor na nešteto nerešenih vprašanj. Dobil si zausnico, ki je nisi pričakoval. Dobil si jo od človeka, ki si mu pomagal, da je zlezel kvišku, si opomogel in da je zdaj na takšnem položaju, da si misli, da takšne klofute lahko deli. Pa se moti, in še kako! To je pravzaprav bedna podoba časa. Toda, on je tu in z njim moraš računati, zlasti še, ker te je udaril. Ker pa si reagiral in mu pisal, te bo najbrž skušal še udarjati. Ti pa, ali boš vse to držal in — ali boš zdržal? Nič dobrega se ti ne obeta, to ti lahko napovem, predvsem še, če ne boš tiho in če poslej ne boš hodil na vse sestanke, ki si jih prej tako pridno in vestno obiskoval.

Poglej mene, vsa ta dolga leta sem več ali manj stal ob strani. Nikjer ni-

sem delal in še danes ne kašem nobene pripravljene funkcije, pa čeprav samo društva za zaščito malih živali. Samo od časa do časa sem hodil na zborove volivcev, ne na vse, se tu in tam oglasil k besedi in glej, v sosesčini sem si pridobil velik ugled in nikomur ne pade na glavo, da bi me kritiziral, če me ni tudi na tistem zboru, na katerem je govora o proračunskih rečeh.

Ti pa, ker si manjkal samo enkrat, si zdaj padel v globoko nemilost in težko se boš zgledal iz vsega tega. Smiliš se mi, hkrati pa te pomilujem, ker si bil tako kratkoviden. Mar nisi spoznal, da si bil samo orodje in leste, po kateri so drugi plezali kvišku, ti si pa ostal spodaj?

Na koncu bi ti rekel samo nekaj — ne vrzi puške v koruzo. Delaj še naprej in dokaži, da imaš prav; prvega soseda pa sprejmi takšnega kot je, kot žalostno pojavo tega časa.

Lepo te pozdravlja
Tretji sosed

SOSED SOSEDU ...

„Nobena luč se skozi oblak ne ukrade“

Ob slovenskem kulturnem prazniku

Vsako leto praznujemo današnji dan — obletnico smrti France Prešerna — kot slovenski kulturni praznik. Vsako leto se za trenutek ustavljamo ob mejniku, ki pomeni zenit naše umetniške ustvarjalnosti in zaključek najslavnejšega kulturnega obdobja naše zgodovine. Prešeren, velikan duha, veliki pesnik malega naroda, enakovreden vsem velikim pesnikom velikih narodov, nedosežen in nedosegljiv, ostaja večni simbol slovenske biti, osamljen med generacijami, ki jih več ni, tistimi, ki so, in onimi, ki prihajajo.

Morda nas prav ta spoštljiva oddaljenost postavlja v toliko globlji prepad med veličino dedščine in klavno povprečnostjo dandanašnjih slovenskih kulturnih razmer. Morda se nam prav zavoljo tega zdi toliko bolj prilikavo in bežno vse tisto snovanje, ki ga ne oplajajo bistri Prešernovi vrelci, marveč ga navdihuje moda sodobne civilizacije, železobetonska vsakdanost in brezcitna tehnika.

Od Prešernovega časa do današnjih dni je preteklo skoraj dvajset desetletij, v katerih je naš narod prehodil trnovo pot do prostosti in samosvojega obstoja. Tudi kultura, ki je bila vseskozi pravzaprav edini in najprepričljivejši izraz njegove prisotnosti med živimi — za razliko od narodov, ki so to prisotnost manifestirali in dokazovali tudi z vojaško močjo, — je v tej preteklosti izpovedovala in ohranjevala najnaprednejša hotenja. A danes? Kje neki smo danes? V čem je, denimo, kulturni delavec več kakor zlo, da ne rečemo zel, ki duši zdravo rast materialnega blagostanja? Ali ne pomeni odnos naše napredne družbe do kulturne ustvarjalnosti le formalno in umetno vzdrževanje snečias brez česar bi bili pač povsem nekulturni?

Mnogo je vprašanj, ki vznemirjajo — danes bolj kot včeraj, kajti nobena luč se skozi oblak ne ukrade, kakor pravi pesnik v enem svojih znamenitih sonetov. So nam zato spoznanja o vrednosti in potrebnosti sodobnega duhovnega bogastva vsaj ob današnjem dnevu kaj bližja?

DRAGO HRIBAR

ODLIČEN MLADINSKI KONCERT

Nastopili so ljubljanski solisti

Celjska koncertna poslovalnica je za zadnji koncert pridobila ljubljanske soliste — Rupla (flavta), Uršičeva (harfa), Bratuževa (sopran) in Deklevo (klavir). Četrterica izvajalcev je program izvedla v vzorni muzikalni podobi.

Program je obsegal dela Mozarta, Schuberta, Krombolza, Andriessena, Iberja in Marjana Kozine. Krombolz je najmanj znan češki skladatelj, Haydnov sodobnik, ki je živel nekaj časa v Parizu in nato v Pragi. Bil je virtuoz na harfi in je temu instrumentu posvetil značilne skladbe. Na koncertu smo lahko občudovali njegovo sonato za harfo in flavto. Koncertno občinstvo nima priložnosti, da bi prisostvovalo izvajanju teh dveh instrumentov. Rupel in Uršičeva sta mojstra izrednih kvalit. Čar zvena njunih glasbil je edinstven. Bratuževa je zapela tri

skladbe M. Kozine (Vabilo, Krivec, Zaba) kar se da plastično. Pohvaliti je njen izbor, ki posreduje od časa do časa dela domačih avtorjev. Pianist Deklevo nam je predstavil sodobnega ruskega komponista, ki se naslanja na izredno dragoceno gradivo narodnih pesmi. Uršičeva je zaigrala na harfi Salzedov Chanson; Salzedo je bil tudi sam odličen harfist, njegove skladbe pa obsegajo vse izrazne možnosti tega kraljevskega instrumenta hkrati z močnim naslonom na špansko glasbeno izročilo.

Prof. Egon Kunej je tudi tokrat tolmačil kompozicije in predstavljal izvajalce. Koncert je bil sicer dobro obiskan in bi bil lahko spodbuda starejšim obiskovalcem, ki jih v zadnjem času ni več na koncerte.

A. S.

ROZA IN JOZE OTOREPEC — ZLATOPOROCENCA

Zlate rože redko cveto

Roza in Jože Otorespec med svečanim obredom zlate poroke. (Foto: Srše)

Ko so jima pred petdesetimi leti svatje pripeli na prsa belje nageljne, nevesta Roza Oevirk in Jože Otorespec iz Zibike nista niti pomislila, da bosta kdaj na istem mestu nosila zlate rože. V soboto pa se to nikomur njunih in zdelo čudno. Vseh sedem otrok in dvanaest vnukov — eden je pri vojakih, je povedala Otorespeva mama — je s polnimi srci ljubezni spremljalo njuno ponovno pot pred matičarja. Tam sta snela prstane, ki so ju spremljali petdeset let in si ju rosnih oči spet nataknila. Kdo ve, kaj sta mislila takrat? Morda na tisti dan pred petdesetimi leti, ko je bilo še življenje pred njima, morda na dolgo skupno pot, polno veselih in žalostnih dni? Pozabili smo ju vprašati za recept tako dolgega in trdnega zakona. Pa sta ga potem sama povedala: dobre volje mora imeti človek veliko zalogo, pa čimmanj naj jezi druge, da se bo jeza tudi njega izognila.

Zlatoporočenca v naši redakciji, kjer smo ju skromno obdarili ter jima čestitali ter želeli še mnogo srečnih skupnih let. (Foto: Srše)

»Poročil sem se, ko sem bil 32 let star,« se je smejal Otorespec oče, »zato, ker sem tako ljubil samski stan. Zda ti pa učakam petdesetletnico!«

Vedrina ju je le redko zdaj zapustila — kdaj pa zdaj morda zdravje. Vendar še vedno trdno stojita na nogah, zlasti oče, ki pravi, da zdaj pri trinosemdesetih bolje vidi in sliši, kot ob svoji sedemdesetletnici. Pa tudi nevesta še zmeraj pohvali svojega življenjskega tovariša:

»Dober pa je bil vsa ta leta moj mož. Nikdar me ni udaril...«
Zda živita v Vojniku. Tu sta tudi praznovala svojo zlato poroko. Sinovi so dejali, da bo gostija trajala vso noč in še v nedeljo. Oče pa je obljubil, da bo spil veli-

ko vina — na zdravje svojega zakona, otrok in vnukov. Pravniki šele pridejo, želimo, da bi jih dočakala zdrava in zadovoljna in da bi njun lep zgled mnogim pomagal mimo jam in karnov, ki jih je dovolj na vsa ki poti.
I. B.

OB POMANJKANJU VODE NA ALJAZEVEM

„Plaćujemo zrak, potrebujemo vodo“

Bo problem maja res rešen?

»Vode je na našem območju dovolj samo ob poplavih...« »Namesto elektrike lahko prižgeš svečo, namesto z vodo se pa ne moreš umivati z vinom...« »Pred štirimi leti, ko smo dali denar za nov vodovod, so obljubili, da bo vode za naslednjih 30 let dovolj, zdaj pa je niti za pranje nimamo...« Tako so govorili občani na zboru članov Socialistične zveze območja Aljažev hrib in okolice. Hoteli so vedeti, kdaj bodo dobili vodo, kdaj bodo tudi oni torej lahko normalno zaživieli.

Problem se pravzaprav začne pri Vitanjskem vodovodu, ki so ga pred leti potegnili do Celja. Takrat so računali — strokovnjaki — da bo vode dovolj vsaj za deset let, saj daje zajetje 150 litrov vode na sekundo. Na cevovod pa so na to priključevali nove in nove objekte, prišlo pa je tudi sušno 1967. leto, ki je zmanjšalo moč vitanjskega vira na 60 sekundnih litrov. Ker veliko pitne vode porabi tudi industrija — kar 57,8 odstotkov — je za široko potrošnjo bolj malo ostane. Zato je Podjetje Plinarna vodovod baje samo predlagalo, naj bi prikrnili vodo industriji zlasti Metki, Cinkarni in EMO, ki so največji potrošniki. To je prvo, kar občanom tega območja, ni bilo po godu — to namreč, da pobude za zaščito vode za prebivalstvo ni dala občinska skupščina. Toda tudi zdaj še ni jasno, kako se bo odločila, saj so predstavniki delovnih kolektivov povedali, da bi z zmanjšanjem pitne vode ogrozili njihovo proizvodnjo, s tem tudi osebne dohodke in končno še zaposlitev ljudi. Traj-

nejša rešitev bi bila le v novem vodovodu, ki bi ga naj napeljali iz Zgornje Savinjske doline. Toda približno 3 milijarde starih dinarjev, kolikor bi veljala ta investicija, omajalo sleherni kratkoročno upanje.

Predstavniki podjetja Plinarna na vodovod je gotovo imel železne žilce, ko je poslušal vse pritožbe prizadetih ljudi. Toda dokončne rešitve problema jim tudi on ni mogel obljubiti čeprav je povedal, da bo del tega območja preskrbljen z vodo takoj, ko bodo prestavili sedanjo črpalko v Skalno klet.

Občani so zahtevali, naj jim občinska skupščina in podjetje Plinarna vodovod do zbora občanov, ki bo 16. februarja, ali pa vsaj v mesecu dni jasno povesta, kdaj bodo dobili vodo. Zahtevali so tudi, naj aktivirajo »Zegnan studenece«, ki je dolga leta napajal to območje, zdaj pa nenadoma menda iz higijensko sanitarnih razlogov ne ustreza. Obljubili so celo prostovoljno delo, za obračunavanje vodarine pa predlagali, naj bi odstaj veljal pavšal.
I. B.

Delovna nesreča v Cinkarni

Delovne nesreče so v naših tovarnah dokaj pogoste, ponekod zaradi slabih delovnih pogojev, največkrat pa zaradi neprevidnosti ljudi. V preteklem tednu se je v obratu valjarna v Cinkarni v Celju zgodila težka delovna nesreča.

25-letni ANDRIJA KALEM, delavec iz Celja, je med malico dopoldne popravljal gumijasto cev, skozi katero teče hladilna voda na sklopko valjnega stroja za valjanje pocinkane pločevine. Stroj je bil v obratovanju. Gumijasta

cev se je pričela ovijati okoli osi in leve roke delavca. Tako je Kalemu ovilo roko okoli osi in mu jo odtrgalo v ramenu. Stroj je imel zaščitno mrežo, vendar je Kalem potisnil roko skozi njo do gonilne osi. Poškodovanega Kalema so takoj odpeljali v celjsko bolnišnico.

Verjetno gre za neprevidnost delavca samega, za kratak neprevidni trenutek, zaradi katerega pa bo moral nesrečni mladenič biti vse življenje invalid. —Čar

Samo most čez prepad je premalo

KOMENTAR

Pretekli teden so v prilogi časnika »KOMUNIST« natisnjene teze »o nekaterih aktualnih idejno-političnih vprašanjih družbenih dejavnosti in njihove povezave z gospodarstvom«. To besedilo je namenjeno kot vodilo za široko javno razpravo pred tretjo sejo občinske konference ZK v celjski občini.

Poročali smo že, da je teze pripravila posebna skupina iz vrst komisije za idejno-politična vprašanja, ki se je potem razširila na več področnih skupin, le-te pa so zbrale izhodiščno gradivo za teze iz obilice gradiva, ki je nastajalo v bližnji preteklosti na sestankih in konferencah organizacij ZK s področja prosvete, kulture, zdravstva in drugih družbenih dejavnosti. No, širina problematike je dovolj jasno razvidna iz teze, ki so dostopne ne samo

vsakemu komunistu, marveč vsakemu zainteresiranemu občanu.

V širših razpravah o osnutku teze, ki so potekale ob njihovem nastajanju v nekaterih organizacijah ZK in v okviru občinskega komiteja, je bil večkrat izražen pomislek, da so teze premalo konkretne. Ravno to, da teze niso preveč obremenjene z ilustrativnimi primeri, je dejavnik, da so bile razprave že sedaj zelo živahne in konkretne.

Od široke javne razprave pričakuje komisija, ki je nosilec priprav za 3. sejo občinske konference ZK, poglobljeno odkrivanje vzrokov za prepade, ki je v praksi in v pojmovnem vrednotenju povzročil razlikovanja med »gospodarsko« in »negospodarsko« sfero. To vprašanje sto-

pa sicer pozno, vendar še vedno pravočasno v ospredje politične misli in akcije. Če bomo dodobra spoznali vse objektivne povzročnike nastalih razmer, če bomo spoznali tudi subjektivne enostranosti, bo storjen velik korak naprej. V tezah zelo pogosto beremo, da je treba prepade, ki je iz različnih vzrokov nastal med sfero gospodarstva in družbenimi dejavnostmi, premostiti. Toda premostitev naj ne pomeni le ozko povezavo med obema sferama. To pa bi bilo premalo. Treba je prepade »zasutiti«, zvev med enim in drugim je v pojmovnem in vsakodnevem praktičnem pomenu neustreznost. Obe sferi nista samim sebi namenjeni, boljše mu življenju in popolni osvojitvi delovnega človeka, oboje sta enako važni sredstvi pri ustvarjanju celovite

osebnosti posameznika in celotne družbe na samoupravni podlagi.

Težav, ki jih čutimo vsak dan v proizvodnih in ostalih delovnih organizacijah, ne bomo mogoče čez noč odpravili. Še tako izostrena zavest ne more preseči okvirjev, ki jih mu di ekonomska osnova. Toda če bodo odstranjene pojmovne pregrade, bo nadaljna pot lažja. Mnogo lažje je, če delovni ljudje v gospodarstvu in družbenih dejavnostih težave in drugih ne ločujejo — nevzdržno je že postalo, da sta se obe sferi vse pogosteje začeli oboježevati z očitki, da ena živi na račun druge, da ena ustvarja druga ne, da ta ne more naprej, ker je druga ne razume in ne podpre.

Torej ne most čez zvežajoč prepade — prepade je treba zapreti. J. KRASOVEC

MALA ANKETA

TOKRAT OB BRASLOVŠKEM JEZERU

Če je poleti privlačno za kopalce in ribiče ter za vse tiste, ki iščejo na njegovem bregu ali v bližnjem gozdčku oddih in razvedrilo, je Braslovško jezero tokrat postalo mikavno tudi v zimskem času. Prvo hitrostno tekmovanje motorjev na zamrznjenem jezeru je pokazalo, da so imeli domačini in člani avto moto društva Hmeljar v Zalcu posrečeno roko. Led je prebit, pa ne na jezeru, marveč v odločitvi, da postanejo moto dirke vsakoletna prireditve. Če se je prvič, navzlic slabemu vremenu — zbralo okoli jezera pa tudi na njem okoli tri tisoč ljudi, potem smo glede prihodnosti več kot optimistični.

Zamrznjeno jezero je bilo tokrat več kot gostoljubno. Čeprav je njegovo ozračje paralo ropotanje motorjev in četudi je bil zrak zaradi močnih bencinskih hlapov prej podoben zraku v operacijski sobi, jezero ni zatajilo. In tudi takrat, ko so se v njegovo ledeno skorjo zarili dolgi želji, je vzdržalo do konca.

Ledena skoraja je bila tokrat debela od 22 do 24 cm. Vsekakor dovolj, da je vzdržala ves pritisk.

In prav to prireditve smo tokrat izbrali za našo malo anketo.

NA STARTU. Tu so ves promet in celotno tekmovanje urejali člani avto moto društva Slander iz Celja. Starter in vodja tekmovanja je bil tov. Dolar. Nam sicer kaže hrbet, pa navzlic temu, pogledjmo, kako je ocenil braslovško prireditve.

Pozdravljamo pobudo domačinov in Zalčanov, da so se odločili za to prireditve. Lahko rečemo, da je lepo uspela, če pa bo prihodnje leto na voljo več sredstev, bo udeležba tekmovalcev številnejša. Škoda, da si Celjani kaj takega ne morejo privoščiti.

VOZŃJA V DVOJE. Tokrat ni šlo zares. Očka je posadil sinka na motor in ga popeljal po jezeru preden je dal starter znak za začetek tekmovanja. Kaže, da sta bila zadovoljna oba.

AVTO NA JEZERU. Čeprav avtomobili tokrat niso tekmovali, se je na jezeru vendarle pojavil avstrijski voznik iz Gradca ter pokazal, da je tudi voznja štirikolesnim vozilom hitra in varna, seveda, če ima v gumah dolge in ostre žebje.

ALOJZ ARCAN tekmuje za celjsko avto moto društvo Slander. V dirkah z motorjem na ledu še nima bogatih izkušenj, zato pa ga bolj poznamo s cestnih hitrostnih dirk. Ko smo ga vprašali, kako je zadovoljen s četrtim mestom in prireditvijo, se je nasmehnil in dejal: vse je bilo v redu, zlasti še, ker imam šibkejši motor pa tudi ožje gume.

JUNAK DIRKE je bil državni prvak Slavko Vesenjaki iz Orehove vasi. Prireditve lahko samo pozdravimo, je ugotovil zmagovalec tekmovanja, škoda le, da je bil na progi tudi smeg. Če bi bil samo led, bi bila voznja hitrejša in varnejša. Toda navzlic temu moram organizatorjem samo čestitati.

Posnetki: Berni Strmčnik.
M. BOZIC

Parada harmonikarjev

15 let uspešnega, a skoraj nepriznanega dela

V nedeljo, 11. tega meseca ob 18. uri bo sekcija harmonikarjev priredila v Narodnem domu svojo petnajsto paradno prireditve, ki pomeni nastop gojencev harmonikarske šole, nosi jubilejno obležje, saj bodo ob tej priložnosti proslavili petnajstletnico šole, ki deluje v okviru celjske Svobode.

Šola je bila namreč ustanovljena 1953. leta pod vodstvom Oskarja Leskovška, ki ji je ostal zvest do današnjih dni. Tedaj jo je obiskovalo vsega šest harmonikarjev, ki so še isto leto priredili svoj prvi nastop na Spodnji Hudiški. Kasneje je bilo učencev vedno več, pridružili pa so se ji tudi strokovni delavci, med njimi Boris Ferlinec in Ivo Umek. Danes obiskuje dnevne vaje 31 učencev, 29 pa je takih, ki so šolo že končali pa hodijo k vajah enkrat tedensko. »Te učence sem zadržal v zboru,« pravi Oskar Leskovšek, »da bi bili nekako koristno zaposleni, kar je pravzaprav tudi želja staršev.« In ko je stekla beseda o delu šole, je še dodal: »Naša šola je sicer amaterska, kljub temu pa hočemo dokazati, da lahko tudi v takšni obliki marsikaj naredimo. Z otroci je prijetno delati, saj kdor ljubi glasbo, ne more biti slab človek. In glasbi so v resnici predani; delajo z veseljem in zavzetostjo. Zal pa za naš instrument še vedno ni pravega razumevanja. Nerazumljivo je, kako so lahko njegovo pravo vrednost spoznali recimo v Nemčiji ali kje drugje, kjer imajo celo visoke šole harmonikarjev, obiskujejo pa jih lahko gojenci, ki so že končali šolo iz klavirja. Seveda pa je naše delo trdo, kajti imamo pač navadno harmonike, zaradi česar je treba skladbe prireditve. Če bi bili pogoji s te strani boljši, bi lahko formirali simfonični orkester, kot ga imajo na primer v Nürnbergu, tako pa je še veliko težav. Toda prepričan sem, da bo tudi pri nas harmonika prodrla.«

To, da je tudi harmonika, ki velja sicer za naš narodni instrument, sposobna posredovati celo zahtevno glasbeno literaturo, so že večkrat

dokazali učenci harmonikarske šole. Tudi njihov program, s katerim se bodo predstavili na petnajsti paradni, vsebuje gotovo zelo zahtevne skladbe, saj bodo med drugim izvajali Offenbachovo Barcarolo, Leharjevo Pesem Volge, Bachovo-Gounodovo Ave Marijo, Verdijev Zbor sužnjev in Mozarta. Poleg tega bodo seveda na programu skladbe domačih avtorjev, vsega skupaj 20 del.

Ne da bi se ob tej priložnosti spuščali v podrobnejšo obravnavanje dejavnosti glasbene šole, bi mogli vendarle reči, da ta šola vseskozi ni

bila deležna praktično najmanjšega priznanja, saj posluje s 400 tisoč starimi dinarji letno, zdržuje pa jo

dejansko le velika požrtvovalnost nesebičnih delavcev, v prvi vrsti Oskarja Leskovška.

V počastitev praznika

Tudi letos bodo občani Slovenskih Konjic počastili svoj občinski praznik 12. februar na slovesen način. Delovni kolektivi bodo imeli dela prost dan — zato pa bodo delali v soboto — občinska skupščina pa je sklicala svojo slavnostno sejo. Odborniki se bodo zbrali v dvorani v KONUSU, kjer bo poleg slavnostne seje še kulturni spored, v katerem hostia sodelovala glasbena šola ter zreški in konjski pevski zbor. Ob tej priložnosti bodo v počastitev spomni na stotim frankolovski žrtvam

poimenovali prostor med kulturnim domom in sodiščem v Park starih talcev, ki ga bodo nato začeli načrtno urejevati. Odborniki bodo obiskali vse partijske grobove na svojem območju. Tako bodo delegacije odšle v Spitališče, Loče, Vitanje in Zreče. Stiriindvajsetim občanom bodo na slavnostni seji podelili posebna priznanja za njihovo dolgoletno delo na vseh področjih. Nato bo v kulturnem domu otvoritev razstave Jožeta Horvata-Jakija in zvečer še nastop Slovenskega okleta.

Dr. ZVONIMIR LAMOVEC:

Kratek oris zgodovine psihiatrije

Če hočemo dobiti vpogled v katerokoli človeško dejavnost, moramo proučiti njeno zgodovino. Medicina se je začela s prvimi človekovimi prizadevanji, da bi spremenili tok naravnih dogodkov. Sprva je človek doživljal svet sanjsko, brez poznavanja vzročnih zvez, in vse, kar mu je bilo znano, si je razlagal s pomočjo dobrih in zlih duhov. Bolezni so povzročali po njegovem mnenju zli duhovi. Zato je razumljivo, da je bil prvi zdravnik svečnik, ki je bil najbolj poklican preganjati duhove. V medicini, ki se ukvarja s telesnimi obolenji, se je kmalu začelo uveljavljati izkustvo, ki je pregnalo demone. Ni pa bilo tako v psihiatriji (znanosti o zdravljenju duševnih bolezni).

Izkopanine pričajo, da so ljudem vrtali glave in verjetno iz njih preganjali duševnim bolnikom zle duhove. Ta svet demonov v medicini, zlasti v psihiatriji, ponekod obstoji še danes. Tako npr. Joruba pleme iz Nigerije pozna tri vrste bolezni: bolezni, ki imajo naravne vzroke in jih zdravijo z zelišči ali pa s pomočjo belih zdravnikov; bolezni, povzročene s čaranjem in prekletstvom ljudi — čarovnikov; bolezni iz nadnaravnih vzrokov, ki jih povzročajo duhovi prednikov in božanstva. V drugem in tretjem primeru lahko pozdravi samo čarovnik — svečenik.

Prvi odpor proti tem pojmovanjem v medicini se je pojavil že v stari Grčiji. Veliki grški zdravnik Hipokrat je trdil, da božjast ni nič bolj božja kot katera koli bolezen. Sedež človeške duševnosti so iskali v telesu, najpogosteje v srcu ali možganih. Tudi v odnos do duševnega bolnika so vnašali humanost, tako npr. priporočajo predvsem prijetno okolje in blagohotno postopanje z njimi. Zadnji dobrotnik duševnih bolnikov v starem veku je bil veliki rimski zdravnik Galen. Po njegovi smrti pa se je začelo mračno obdobje, ki je trajalo tja do 18. stoletja. Nemažno krivdo za to žalostno povest ima krščanska cerkev, ki je v tistem času povsod iskala satana. Že leta 430. pr. n. št. etjem so začeli preganjati čarovnice.

Čarovniški procesi so trajali do srede 18. stol. cveteli pa so predvsem v 15. in 16. stol. Tako so leta 1515 v Zenevi v treh mesecih sežgali 5000 čarovnic. Iz priročnika za iskalce čarovnic se dajo dobiti lepi opisi duševnih bolezni; ravno v tem obdobju (poleg Hitlerjevih evtanazijskih pogromov) so duševni bolniki plačali najhujši krvni davek.

Ob koncu čarovniškega obdobja se položaj duševnih bolnikov ni bistvenoboljšal. Zapirali so jih med kriminalce, ker so tudi nje imeli za zločince, in so jih vklepali v mračne ječe, polne umazanije in smrada. Kazen je bila edino zdravilo. Niso bili redki bolniki, ki so bili vklepani tudi po 20 let in več. V tistem času je tudi med zdravniki prevladovalo prepričanje, da je duševni bolnik posebne vrste človek, ki ne občuti bolečine, lakote, mraza in podobnih nepravil. Menili so celo, da vse to zelo zdravilo učinkuje, zato so si izmislili polno mučilnih naprav, ki so jih uporabljali za »zdravljenje« duševnih bolnikov.

Začetek konca tega obdobja pomeni leto 1739, ko je francoski psihiater Pinel prvim 45 bolnikom snel okove. Zaradi tega bi ga zdravi sodržavljeni skoraj ubili. Njegov učenec Esquirol je učiteljevo delo nadaljeval in v psihiatrijo vnašal prepričanje, da je treba bolnike udobno namestiti, biti do njih ljubeznivi, jim preskrbeti primerno delo in razvedrilo. Ta stališča so se začela širiti po vsej Evropi; že v naslednjem veku je bil znan dober odnos do bolnikov v Španiji, kamor so ga prinesli Arabci. Muslimanski svet ni poznal okrutnosti v psihiatriji.

Vzporedno s humanizacijo psihiatrije je napredovalo tudi poznavanje duševnih bolezni. Začeli so iskati vzroke predvsem v možganih. Prvi dokaz za to je bila progresivna paraliza, duševna bolezen, ki jo povzroča spolna bolezen sifilis. Čedalje več duševnih bolezni je bilo opisanih in leta 1901 jih je nemški psihiater Kraepelin razvrstil in napravil red v psihiatriji.

Nadaljevanje prihodnjic

OGLAS
V C. TEDNIKU
ZANESLJIV
USPEH

V ospredju problem samoupravljanja

- NA PRVI LETOSNJI SEJI SKUPŠČINE OBČINE ZALEC SO ODBORNIKI SPREJELI MED DRUGIM TUDI PROGRAM DELA SKUPŠČINE
- PROGRAM IZHAJA V BISTVU IZ TREH PROBLEMSKIH PODROČIJ: NADALJNI RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA, PROBLEMATIKA KOMUNALNEGA SISTEMA IN SKRB ZA RAZVOJ SKUPŠČINSKEGA MEHANIZMA
- V RAZPRAVI JE BILO POSEBEJ OPOZORJENO NA NEKATERE AKTUALNE PROBLEME V ZVEZI S KRAJEVNIMI SKUPNOSTMI IN ZBORI VOLIVCEV
- DRUGI DEL PROGRAMA VSEBUJE KONKRETNE NALOGE, KI JIH BODO IZVAJALI POSAMEZNI SVETI PRI OBČINSKI SKUPŠČINI

V okviru prizadevanj za nadaljnji razvoj samoupravljanja bo skupščina pri svojem delu izhajala predvsem iz ugotovitve, da je potrebno odstraniti vse tiste prepreke, ki so doslej ovirale normalen razvoj samoupravnih odnosov. Gre predvsem za vprašanja upravljanja delovnih organizacij, probleme, ki izhajajo iz delovnih razmerij in delitve dohodka. Vsi ti problemi negativno vplivajo na nadaljnjo ugotovitve vloge delovnega človeka v odločanju na vseh stopnjah družbene reprodukcije. Specifični problemi, ki se kažejo na področju interne zakonodaje narekujejo potrebo, da se temeljito preanalizirajo predvsem statuti nekaterih delovnih organizacij. Vse normalne akte na sploh je potrebno primerno dopolniti tako z vidika posameznih zakonskih določil, ki terjajo adekvatnih sprememb, še posebej pa z ozirom na novo nastale pogoje in odnose v posameznih delovnih organizacijah. Posebno pozornost bodo posvetili tudi uveljavljanju decentralizacije zaradi česar bodo preanalizirali izkušnje v delovanju delovnih enot. Pri izgradnji komunalnega sistema je še vedno prvenstveno vprašanje kako razvijati krajevne skupnosti kot oblike neposrednega zavarovanja potreb občanov. Še posebej je potrebno proučiti

funkcijo zborov volivcev in zborov delovnih ljudi na sploh, posebej pa v volilnem sistemu. Zbori volivcev so v preteklosti nedvomno odigrali pomembno vlogo, vendar je potrebno njihove izkušnje analizirati ter jih na podlagi ugotovitev postaviti na tako osnovo, na kateri bo formalizem pri reševanju posameznih vprašanj zmanjšan na najmanjšo možno mero. Prav tako je potrebno izkoristiti izkušnje, ki so se pokazale pri uveljavljanju referendumov in ugotoviti v kakšnih pogojih je referendum lahko dejansko izraz progresivnih teženj in trajnih interesov volivcev. Zanimivo je predvsem to, da so ravno ta vprašanja stopala v ospredje in da jim je bila posvečena posebna pozornost.

Skupščina si je zadala nalogo, da bo spremljala in analizirala vse možnosti, kako bi lahko dosegli, da bi se čimveč pristojnosti preneslo na druge samoupravne skupnosti, skupščino pa razbremenilo predvsem tistih nalog in dolžnosti, ki jih lahko uspešneje in učinkoviteje rešujejo drugi samoupravni organi.

Z gospodarsko in družbene reforme nastala situacija je ustvarila tudi ugodnejše pogoje za razvoj integracijskih procesov, bodisi v okviru komune ali pa tudi preko

njenih meja. Pri integracijskih procesih se uveljavljajo tudi rastoče potrebe po medobčinskem sodelovanju. Na tem področju je treba ugotoviti katere organizacijske ukrepe morajo podvzeti, da bodo lahko zagotovili delovnemu človeku vlogo odločilnega faktorja v razpravljanju in odločanju o vseh pomembnih vprašanjih s tega področja.

Posebno skrb bodo v tekočem letu posvečali tudi problemom skupščinskega mehanizma in delovanju občinske uprave. Upravi je potrebno po njihovem mnenju zagotoviti vse pogoje, da bo lahko neovirano izvajala svoje funkcije, ki izhajajo iz njene osnovne vloge izvajalca politike skupščine.

Skozi vse leto bo skupščina tekoče spremljala gospodarsko problematiko ter vsa vprašanja s področja družbenih služb. Posamezne konkretne in najbolj aktualne naloge pa so konkretizirane že v programu samem, za katerega moramo reči, da je zelo obsežen in bogat.

B. S.

Slaščičarna že, toda kakšna in kje... Prav gotovo turističnim Braslovčam to ni in ne more biti v okras. Bolj kot na slaščičarno lahko tujca (z ozirom na lokacijo pa še posebej) spominja na kaj drugega... tisto pa prav gotovo ni — slaščičarna pa tudi ne! Halo, halo, kličemo sanitarno inšpekcijo... — (Foto: Berni)

Jezero v Braslovčah in turizem

— Če bi imeli tudi materialnih sredstev toliko, kot imamo volje, potem bi napravili še marsikaj in Braslovče s svojim jezerom ter lepo okolico bi v turističnem pogledu pomenilo dosti več, kot pomeni, je na vprašanje o delu turističnega društva v Braslovčah dejal njegov predsednik, Ivo Dernač.

Tako se je v prijetni sobi gostilne zraven avtobusne postaje v Braslovčah začel pogovor o nekaterih vprašanjih turizma v tem prijaznem savinjskem in hmeljarskem kraju, v katerem je poleg tov.

Dernača sodeloval tudi tajnik turističnega društva, Milutin Sirca.

— Začeli smo z dobro voljo in trdno odločeni, da gremo naprej, čeprav so se nam

Predsednik turističnega društva Braslovče — IVO DERNAC

tisti, ki bi nam morali pomagati, smejali in rekli, kaj le boste. Pa se nismo dali. Pri jezeru smo ustvarili prve pogoje za privabljanje tujcev in gostov. Stopili smo na pot turističnega življenja in dogajanja, je pripovedoval tovariš Dernač.

Da, braslovško jezero je v resnici postalo mikavno za vse, ki uživajo v naravi. Tu so domačini uredili lep gostinski objekt. Tu so tudi štiri lepo opremljene sobe. Letos nameravajo nadaljevati dela pri urejevanju okolice, nabaviti mistljo nov in večji čoln, ki bi lahko sprejel vsaj deset ljudi in še marsikaj.

— Kaj pa ribiči, smo znova vprašali.

— Tudi ti so postali del našega življenja, je poudaril tov. Sirca. Lani smo prodali šeststo ribiških kart. Sicer pa bomo morali nekaj več napraviti za povečanje ribjega zaroda.

— Pripravljate kakšno presenečenje ali posebnost, ki bo privabila?

— Tudi na to nismo pozabili. Gre za žabe oziroma žabje krake, ki jih bomo pripravljali na poseben način. Upajmo, da bomo tako prišli

do naše braslovške specialitete.

— Na jezero ste upravičeno ponosni, prav tako na ureditev njegove okolice, na priкупen gostinski obrat ob njem in podobno. Prav. Toda, zdaj povejte, kaj bi skrili pred tujcem, ki bi prišel v vaš kraj?

— Kaj? Da, že vem. To bi bila naša stranska cesta, ki ji pravimo gasa, je malce v zadregi rekel tov. Sirca. Medtem ko so hiše ob tej cesti lepo urejene, imajo lepa pročelja in vse, kar je treba, pa je cesta takšna, da je groza. Pa tudi sicer ceste niso takšne kot bi si želeli. Tudi ona, ki pelje proti jezeru. Razen tega bi si želeli, da bi na novo obklesali stari lovski dvor. Z ob časa ga je preveč načel.

Iz razgovora smo še povzeli, da imajo v Braslovčah okoli 30 ležišč za tujce. Sobe so lepo urejene, na voljo so tudi kopalnice. Poleg tega imajo v načrtu gradnjo manjšega bazena pri jezeru.

V Braslovčah so se pogumno lotili dela. To in pa volja, ki sta več kot značilni za tamošnje turistične delavce, vltvata upanje, da bodo na turističnem področju dosegli še lepše uspehe in da

Tajnik turističnega društva Braslovče — MILUTIN SIRCA

se bodo poslej lepo uveljavili z obema tradicionalnima priveditvama, s hmeljarskim likofom in hitrostnimi moto dirkami na zamrznjenem jezeru.

M. BOZIC

NA KRATKO

RAZMERJE PA TAKO!

Navidez je neverjetno, toda zagotavljamo vam, da je (na žalost seveda) popolnoma resnično. V občini Zalec plačuje 50 privatnih gostilničarjev 52 milijonov starih dinarjev davka, 9 gostinskih lokalov družbenega sektorja pa 54 milijonov davčev. Ni da bi človek govoril! Resnično na ljubo bodi povedano, da ne pada vsa krivda samo na občino, temveč precejšen del tudi na neurejeno zakonodajo, toda kljub temu je razmerje tako, da se človek ob njem lahko precej razmisli. Če mislimo tako nadaljevati tudi v bodoče, potem lahko mirno trdimo, da družbeni sektor gostinstva NIMA REALNIH POGOJEV za normalen razvoj. Odborniki — prešetajte malo davčno politiko; morda bo to koristno za proračun, za družbeni sektor gostinstva bo prav gotovo!

SESTANEK PREDSEDNIKOV SZDL

Pretekli teden je bil v Zalcu sestanek vseh predsednikov Krajevnih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva s področja občine Zalec, kjer so razpravljali o pripravah na zbor kmečkih zavarovancev. Sestavka se je udeležil tudi predstavnik Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Celje tov. BASLE.

STOLETница

»TABORA«

V našem časniku smo že poročali o tem, da bodo letos v Zalcu slavili 100-letnico »TABORA«. Z praznovanjem tega pomembnega jubileja so imenovali poseben odbor, ki ga vodi TONE DELAK. V okviru odbora so izvolili tudi pododbore za posamezna področja. Imenovali so pododbor za komunalno, za finančne in za prireditve. Osrednje prireditve bodo meseca septembra letos.

ODSTRANITE PLOTOVE

Zalec je mesto! Ni kaj reči tudi lepo mestec je, samo določene stvari so, ki bi jih kazalo odstraniti. Predvsem gre tu za nekatere plobove in tudi kozolec se najde, ki prav gotovo ne spada v mestno okolje. Praznovanje stoletnice »TABORA« je prav gotovo primeren čas, da se ukrene tudi kaj konkretnega ob tem problemu. Komisija, odnosno pododbor za komunalno pri osrednjem odboru za proslavo bo prav gotovo vodil računa tudi o tem.

NOVOST ZA RIBIČE

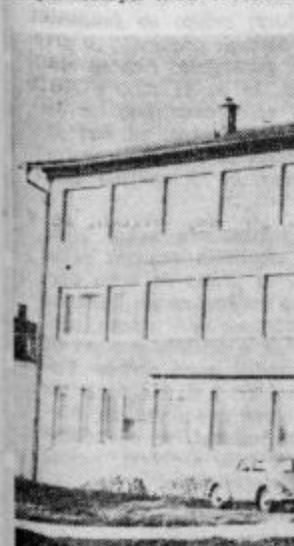
Turistični delavci v Braslovčah so povedali, da nameravajo tudi letos vložiti v jezero večje število postrvi godnih za odlov. Ribiči lahko torej računajo tudi s tem, da med bogastvom krapov lahko ujamejo tudi lepš umersko postrv. Novost, ki bo prav gotovo pritegnila ljubitelje ribolova.

GRADNJA SODISCA V ZALCU KONČNO KONČANA

Resnično pomembna prireditve

Zalec je v minulih dneh pridobil izredno pomemben objekt — novo sodno hišo. Skoraj polnih sedem let je minilo, odkar se je pričela gradnja tega objekta. Preko treh zaključnih etap, je zgradba končno usposobljena, da lahko služi svojemu namenu. Bruto investicije znašajo približno 100 milijonov starih din, od katerih večino sta Zalec, nekaj pa še bivši okraj in republiški sklad za izgradnjo sodnih poslopij.

Nova sodna hiša v Zalcu. — (Foto: Berni)

mi gradnjami predvsem po svoji funkcionalnosti. Razpored prostorov je tak, da lahko stranke vse svoje posle opravijo v pritličju, oziroma v prvem nadstropju in s tem ne motijo sodnikov in ostalega osebja, ki ima svoje prostore v drugem nadstropju. V pritličju se nahaja zemljiška knjiga; v istem prostoru pa tudi kataster. Gre za zanimivo kombinacijo sodne in upravne službe, ki se medsebojno pokrivata. Stranke lahko vse tovrstne zadeve urejujejo v enem samem prostoru. Uspoštevanja vredna in domiselna ureditev, ki jo ne-

dvomno velja upoštevati pri nadaljnjih tovrstnih gradnjah. V prvem nadstropju sta dve razpravni dvorani, večja za kazenske in druge porotne obravnave, manjša pa za premoženjske in tovrstne zadeve.

Pomembnost te pridobitve povečuje dejstvo, da je bilo pred tem občinsko sodišče razporejeno v petsobnem stanovanju, kjer so imeli med drugim tudi pisarne brez vsakršne dnevne svetlobe. Stevilne stranke, ki so zahajale na sodišče po opravkih, pa so morale čakati kar na stopnišču. —nik

**OB TREBUŠNICI
OBRRTNIKI**

V Velenju so izdelali in dali v javno razpravo zazidalni načrt za predel ob potoku Trebušnica. Tu je predvidenih več novogradenj za potrebe zasebnih obrtnikov. Gre predvsem za kombinirane stavbe s stanovanjskim delom in delavnicami.

**SVET ZA FINANCE
SE BO SESTAL
TA TEDEN**

Posamezni sveti in oddelki pri občinski skupščini Velenje so v teh tednih nedvomno zelo zaposleni. Iz številnih zahtevkov in potreb v občini je pač potrebno izdelati tak osnutek letošnjega občinskega proračuna kot ga bo moč vsaj delno pokriti. Večina gradiva je že zbrana. Predvidoma bo svet za finance pri OS še ta teden razpravljal o osnutku, zlasti pa še o spremembah v obdavitvi oz. vskladitvi nekaterih obveznosti v merilu republike. Spremembe in poenotenje v obdavitvi bodo predvsem veljale za obrtnike.

F. K.

**RUDARSKI MUZEJ
K TEHNIŠKEMU
MUZEJU?**

Skrbno pripravljen in urejen rudarski muzej v prostorih velenjskega gradu je razpeta praktično med dvema gospodarjema — občinsko skupščino in rudnikom lignita. Občina daje iz proračuna za osebne dohodke, rudnik pa za materialne izdatke, zvezane z vzdrževanjem rudarskega muzeja. V Velenju sedaj razpravljajo o možnosti, da se rudarski muzej priključi tehniškemu muzeju Slovenije.

**PRVI OBISK
IZ TUJINE**

V velenjskem domu počitniške zveze je minuli teden prebivala 4 dni skupina 30 študentov in profesorjev univerze Lomonosov iz Moskve. To je bil prvi letošnji obisk iz tujine v tem domu. Moskovski študentje so si med drugim ogledali termo elektrarno Soštanj ter se pogovarjali z mladimi rudarji in o delu občinske skupščine. Predvsem jih je tu zanimalo delovanje sistema samouprave.

**ODPRETI NAMERA-
VAJO TURISTIČNI
BIRO**

V sklopu Turističnega društva Velenje razpravljajo o možnosti, da bi že v tem letu odprli turistični biro. Potreba za to se namreč kaže spričo vedno večjega obiska Šaleške doline in nujnosti, da se tudi navzven s propagando intenzivneje ukvarja neka institucija. O zamisli bodo kmalu izvedli anketo med člani turističnega društva Velenje.

**DOVOLJ
PRAVOČASNO!**

Kako temeljito in pravočasno obveščanje so uvedli v okviru Društva upokojencev Velenje priča vabilo na vratih velenjskega kluba upokojencev v novem domu. Tu namreč lepo piše, da bo občni zbor društva v novem klubu in to 19. maja 1968. Torej dovolj časa, da bodo vsi zvedeli za točen dan občnega zbora.

**SEMINAR
ZA PROSVETARJE**

V prostorih občinske skupščine Velenje so imeli ta teden prosvetni delavci seminar o individualizaciji pouka. Predaval je dr. Smid.

PREŠIBKA DEJAVNOST

Dejavnost društev kulturno prosvetnih organizacij občine Velenje je izredno šibka. Društvom primanjkuje tako sredstev kot delavoljnih ljudi. V minulem letu lahko omenimo med delavnimi le pevski zbor »Kajuh« v Velenju in obe godbeni sekciji Velenje in Soštanj. Dramske sekcije se vrtijo okrog izbiere repertoarja in kot to že imajo običajno ni igralcev. Klubski večeri in predavanja usihajo (občasno zaživijo klubski večeri edinole v delavskem klubu Velenje).

Precej dostojneje se v Velenju prezentira likovno življenje, za kar skrbi predvsem vodstvo delavskega kluba. Če še v dejavnost društev šteje mo posredovanje kulturnih dobrin kot je abonma celjskega gledališča in prirreditve glasbeno-kulturnih ansamb-

lov, potem je to pač glavna dela. Tudi razprave, hotenja in težnje se razblinijo ob slabi organizacijski povezavi ter zmerom prisotnem limitu sredstev. Lani je občinska zveza imela 36.000 Ndin za dejavnost društev in okrog 15.000 Ndin za vzdrževanje domov.

Levji delež do tega, čeprav zdaleka premajhen, je odpadel pri vzdrževanju na kulturni dom v Velenju, in sicer 10.000 Ndin, preostalih 5000 Ndin pa za ostale domove v občini. Znesek 35.000 Ndin je za dejavnost društev kot funkcioniranje občinskega sveta zveze pač prenizka cena za kulturno brstenje. Kot kaže, tudi letos to stanje ne bo drugačno, saj so realna hotenja v občinskem proračunu mnogo večja od možnosti.

J. K.

Obstoj in razvoj rudnika v Velenju je tesno povezan z gradnjo nove termoelektrarne v Soštanju. Namesto 2,9 milijonov ton bi že sedaj lahko nako, pali letno 4 milijone ton lignita. (Foto: F Krivec)

**V rudniku je kruh
za velik del Šaleške doline**

- Se en mesec do odločitve o usodi nove termoelektrarne Soštanj B.
- Zavlačevanje na vrhu.
- Odločna zahteva velenjskih rudarjev za realno reševanje njihove usode.

Skupno zasedanje centralnega delavskega sveta rudnika lignita Velenje in delavskega sveta termoelektrarne Soštanj je bilo osrednji dogodek, ki je odjeknil v dolini in navzven kot odločna zahteva rudarjev po treznem reševanju njihove usode. Bodoča usoda rudnika je namreč najtesneje povezana z izgradnjo 275 megawatne termoelektrarne Soštanj B. Toda z začetkom izgradnje se neupravičeno zavlačuje, dasi je financiranje tega objekta, podobno kot nekaterih drugih energetskih objektov pri nas, predvideno z zakonom, sprejetim pred dvema letoma.

Do slica skupnega zasedanja obeh samoupravnih organov je med drugim prišlo tudi zaradi nove okoliščine, ko Tovarna glinice in aluminija Kidričevo odstopa kot sponzor za 75 megavatov. Nova termoelektrarna Soštanj B bi predvidoma veljala 41,8 milijarde starih dinarjev in pri tem naj bi delež Kidričevega,

ki je velik potrošnik in potencialni interesent za nove količine električne energije, znašal 11 milijard S din. Elektrarna z 275 Megawati bi glede na vložena sredstva in druge ugodnosti bila ekonomičnejša od prvotno predvidene 200 Megawatne. Zadnji korak Kidričevega je sprožil nov moment, ko je potrebno poiskati novih načinov za financiranje dodatne kapacitete, to je 75 Megawatov. Manjkajočih 11 milijard starih dinarjev bi po novem predlogu zbrali termoelektrarna Soštanj, rudnik lignita Velenje ter savske in soške elektrarne. O dodatnem deležu pri financiranju te investicije sta sklepala tudi oba delavska sveta. Tako je pripravljena termoelektrarna Soštanj prispevati letno do 1970 leta 10 odstotkov preostale amortizacije, v letu 1971, pa celotno amortizacijo in poslovni sklad, vtem ko je rudnik lignita pripravljen letos dati 0,5 milijarde Sdin, v pri-

hodnjih 3 letih pa po 1 milijardo starih dinarjev. V ta korak so odločno pripravljene, čeprav bodo ta sredstva šla v škodo vzdrževanja jame, vendar se zavedajo, da pomeni realizacija izgradnje nove termoelektrarne zagotovitev perspektive za sam rudnik in s tem tudi eksistence za več tisoč rudarjev in njihovih družinskih članov.

O začetku gradnje elektrarne se bo treba nemudoma odločiti, kar pa ni domena dveh, treh kolektivov. Izvršni svet Slovenije in banka morata akceptirati novo varianto financiranja in tudi zagotoviti, da se bodo na osnovi zakona o energetskih objektih zagotovila potrebna sredstva za začetek gradnje. Strojna oprema je v tujini že naročena in v roku 1 meseca je potrebno s tujimi firmami, ki nastopajo tudi kot kreditorji za uvože-

no opremo, skleniti definitivne pogodbe. Torej, časa je še zelo malo in zato tudi tako odločna zahteva iz Velenja, da na vrhu hitreje in odločneje uredi stvari. Ni brez pretiravanja stališče rudarjev, ko pravijo, da pomeni zavlačevanje izgradnje elektrarne zanje hudo nevarnost; ali elektrarna v izgradnjo ali rudnik v likvidacijo. Vemo pa, da pomeni delo v rudniku kruh za velik del Šaleške doline.

Spričo dejstev in resnosti položaja so razumljivi tudi nedavni sklepi obeh samoupravnih organov, med drugim tudi ta, da se povabi na prihodnjo sejo obeh delavskih svetov predsednika Izvršnega sveta SRS Staneta Kavčiča, ki bi naj tu pojasnil stališča in odločitve Izvršnega sveta in republike do gradnje termoelektrarne Soštanj B.

F. KRIVEC

**SONCE, TO LJUBO
SONCE**

Pa je res potrebno, da opravi svoje. Zakaj, če bi namesto sonca obesili nad Soštanjem veliko kepo lignita, bi še danes imeli pločnike polne snega in ledu. Tako pa je posijalo sonce, to ljubo sonce, in v Soštanju je spet bolj varno hoditi po pločnikih.

BREZ ODGOVORA

Na nedavnem skupnem zasedanju obeh delavskih svetov RLV in termoelektrarne Soštanj je nekdo pred polno dvorano vprašal, zakaj termoelektrarna Soštanj ponudi ne dela s polno paro, ko pa na drugi strani drag električni tok uvažamo iz Bosne?

Vprašanje je ostalo brez odgovora.

REFORMA?

V delavskem klubu v Velenju si nekdo dobil h kavi tudi cvet, kakršenkoli cvet. To je bilo nobel in časopisi so potlej o tem pisali. Sedaj, no, sedaj to nadomestča — vejica zimzelena.

MALI OGLAS

Prodam večjo količino prvovrstnega lignita po nabavni ceni. Vprašati na telefon 22-34 ali pisмено pod »Franco separacija Velenje«.

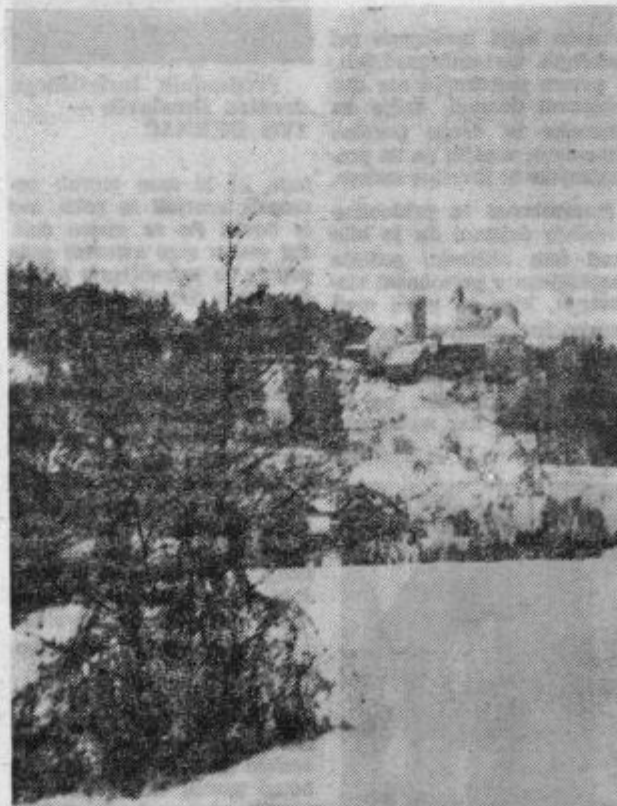
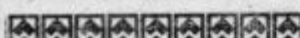
SKAKALNE TEKME

Prihodnjo nedeljo 11. februarja bo na 45-metrski skakalnici ob velenjskem gradu državno prvenstvo mladincev v smučarskih skokih. Slovenska mladinska reprezentanca je že opravila v Velenju potrebne treninge.

J. K.

**NAJLEPŠE
DARILO
ZA SVOJCE
V INOZEM-
STVU JE
C TEDNIK**

VELENJSKA ZIMSKA RAZGLEDNICA. Letošnja zima, ki nam še kaže v teh dneh zadnje roge, je bila predvsem naklonjena ljubiteljem vseh vrst zimskega športa. V neposredni bližini velenjskega gradu je vrsta skakalnic raznih velikosti, kjer je velenjska in okoliška mladež preizkušala svoje znanje in sposobnosti. Redek je bil dan v preteklem mesecu, ko so skakalnice samevale. (Foto: Berni)

Selitev mrtvih

V Šaleški dolini, zlasti pa še na soštanjskem koncu, je te dni, verjetno pa bo trajalo še precej časa, veliko razpravljanja o novem skupnem pokopališču v Podkraju. O slednjem smo bralce Tednika obvestili že lani. Čez kakih pet let se bo predvidoma soštanjsko pokopališče začelo udirati in zato naj bi do tistega časa opravili preselitev ostankov pokojnikov.

Novo pokopališče v Podkraju je zasnovano po sodobnih vidikih z vsemi potrebnimi napravami, kar navsezadnje ni kamen spotike. Sploh pa o tem ni ugovorov na velenjskem koncu, čeprav bodo po novem tudi tu imeli dlje na pokopališče kot sedaj. Stara nasprotstva med Soštanjem in Velenjem so nekateri znova pogreli in pogrevajo v zvezi z novim skupnim pokopališčem, ki je locirano sredi med obema mestoma. Na soštanjskem območju nekateri pravijo, naj kar imajo Velenjčani svoje novo pokopališče, oni — Soštanjčani — pa si bodo uredili novo pokopališče sami s prostovoljnim delom, s prispevki. Govorijo tudi že o lokaciji in, seve, tudi o tem, kako jih nihče ni vprašal zastran lokacije za novo pokopališče v Podkraju. To brez dvoma ne bo držalo. Razprav je torej veliko in nekateri imajo česo interes, da le-te čimbolj podžigajo in pri tem navajajo vse mogoče in nemogoče. Selitev mrtvih je prav gotovo zadeva, ki jo je moč s človeškega vidika obravnavati zelo niansirano in če komu ustreza, zna tudi stvari zasukati za kanček drugače kot je potrebno. Včasih to tudi brez razlogov, brez tehtanja argumentov, ki jih vsiljuje novi čas, razvoj...

K zahtevi po lastnem pokopališču nekje blizu Soštanja, mesta, ki spričo okoliščin razvoja nima perspektiv, je v zadnjem času prišla še nova verzija o cerkvi. Za družniško cerkev so se pristojni prvotno strinjali, da dobe ustrezno odškodnino, vendar po novem ta ne bi prišla v poštev, pač pa bi naj na rudniške stroške zgradili novo cerkev. Torej gre za dodaten moment, ki, kot vse kaže, ne bo ostal pri teh razpravah brez zagovornikov. Življenje, ta vsakdanjost in prihodnost, je občutljiva tehtnica in na tej tehtnici je tudi problem, nastal okrog selitve pokojnikov v Šaleški dolini.

F. K.

NADALJEVANJE
GRADNJE CESTE
ČRNA — MATKOV
KOT

Lani začeta dela pri gradnji gozdne in hkrati tudi turistične gorske ceste iz Črne na Koroškem do Matkovega kота se bo letos nadaljevala. Lani so pri teh delih doprinesli levji delež pripadniki JLA, enako pomoč pa pričakujejo tudi letos. Do Matkovega kота manjka še približno 8 km ceste, vendar po izredno težkem terenu, kjer je danes tudi pešhoja težavna. V najboljšem primeru bo letos dokončan izkop nove ceste, ne bodo pa gotova vsa druga pomožna dela. Za javni promet bo cesta usposobljena šele drugo leto.

BO LJUBNO
POVEZANO
S SMREKOVCEM?

Odbornik občinske skupščine je nedavno želel pojasniti, če bo kaj sredstev za popravilo, oziroma ureditev ceste, ki naj bi povezovala Ljubno z bodočim zimskim rekreacijskim središčem na Mozirski planini. Dobra cesta na zveza bi omogočila, da bi Ljubno in vsa dolina proti Solčavi pojačala svojo turistično in gostinsko dejavnost tudi v zimskem času.

SUBVENCIONIRANE
»STANARINE«

Delovne organizacije, družbene pravne osebe in državni organi bodo v letu 1968 na poseben račun pri SDK iz sredstev v skladih skupne porabe odvajali 8 odst. sredstev za stanovanjsko izgradnjo in sicer za kritje razlike v stanarini.

Mimogrede pripominjamo, da beseda »stanarine« ni slovenska in bi jo bilo treba zamenjati z »najemninami«.

NOV TURISTIČNI
PROSPEKT

Kmalu bo dotiskan nov turistični prospekt za področje Zgornje Savinjske doline. Prospekt bo v barvnem tisku in bo tiskan v Italiji. Posnetki na prospektu (videli smo prve odtise) so izredno lepi, zato bo društvo za turistično propagando dalo natisniti tudi večje število razglednic.

LJUDJE NE BEREJO
ČASNIKOV

Lepote Gornje Savinjske doline mikajo mnoge, da bi si to zgradili počitniške hišice za stalno bivanje, ko bodo enkrat upokojeni. Ljudje iz raznih krajev izven občine kupujejo zemljišča za začetek. Vendar pa so precej neopredvidni, kajti odlok o začasnih ustavitvi gradnje izven krajev, ki že imajo urejene urbanistične in zazidalne načrte, velja za vse. Ob tolikšnem interesu za gradnjo občinska skupščina ne more več dovoliti nenačrtnega zidavanja. Primerki nakupov zemljišč pa se nadaljujejo tudi zdaj, ko so časniki že pisali o odloku skupščine, da so gradnje in parcelacija gradbenih zemljišč začasno ustavljene.

V Mozirju bodo v kratkem odprli novo gostišče. Prizidek k obstoječi stavbi sredi trga seveda ni vse, kar bo novega. Temeljito bo obnovljena in modernizirana tudi notranjščina stavbe na desni strani prizidka, kjer bodo imeli točilnico, kuhinjo, sanitarije, v nadstropju pa tujske sobe. V prizidku bo spodaj velika restavracija, poleti pa pred njo gostinski vrt. V tem zelo modernem ambientu je te dni končal znani slikar — domačin Jože Horvat-JAKI veliko stensko fresko v olju, ki bo brez dvoma močno povečala mikavnost tega najmodernejšega gostinskega lokala v vsej Zgornji Savinjski dolini. Na sliki pogled na nov prizidek. (Foto: J. Kr.)

Če že pritožba,
potem kar na najvišjo instanco

Ne bi mogli reči, da so občani mozirske občine hudi nezadovoljneži. Urad za vloge in pritožbe je lani obravnaval samo 27 raznih pritožb. Komisija torej ni imela čez glavo dela, toda tembolj pa so bili člani komisije začudeni, da so neposredno dobili v obravnavo 5 zadev, reševati pa so jih morali 27.

Kako to? Občani v mozirski občini menda res nimajo navede, da bi se pritoževali, če pa se že pritožijo, potem pa kar na najvišje instance. Komisija je obravnavala 5, neposredno nanjo naslovljenih zadev, nadalje 6 zadev, poslanih na urad za pritožbe pri skupščini SRS, eno, ki jo je vrnil v občino nek drug republiški organ, iz kabineta predsednika republike pa je priromalo nazaj 15 zadev.

Kakšne so bile te pritožbe? Sest se jih je nanašalo na premoženjsko pravne zadeve, 9 na gospodarsko finančne zadeve, 3 jih je bilo s področja socialnega zavarovanja in socialne zaščite, ena se je nanašala na prosvetne zadeve, ena na stanovanjske zadeve, delovno-pravnih zadev pa je bilo sedem.

In kako so bile pritožbe rešene? Samo štiri zadeve je komisija rešila pozitivno, torej ugodno za vlagatelje. Dvanajstim pritožbam ni bilo ugodeno, neodločeno rešenih pa je ostalo enajst.

Kaj iz tega sledi? Tudi če bi bile vse štiri ugodno rešene pritožbe iz spiska onih, ki so najprej romale v Beograd, je upanje vlagateljev, češ komisija se bo ustrašila, precej nezanesljivo — to je komisija menda dokazala, ali ne? —ček.

NAJVEČ JE GREŠNIKOV NA CESTAH

Pred nekaj dnevi so na prvi letošnji seji občinske skupščine odborniki zardevali v imenu tistih občanov, ki glede redoljubnosti, spodobnosti in poštenja niso najbolj tankočutni. Kako ne bi bili v zadregi, saj je v poročilu sodnika za prekrške med drugim zapisano, da je lani kaznovan vsak petnajsti nad petnajst let star občan, to pa pomeni, da je mozirska občina pri tej neveselni bilanci daleč nad republiškim povprečjem.

Seдемsto petindvajset oseb je bilo lani kaznovanih, proti stotim pa je bil postopek ustavljen. Zastavo med občani, ki jih je moral sodnik za prekrške uradno moral povabiti na obisk, nosijo tisti, ki so prišli navzkriž s cestnoprometnimi predpisi. Takih je bilo lani 580, povzročili pa so 666 prekrškov, kar pomeni, da nekaterih prva kazen ni zresnila. In kaj počenjajo občani mozirske občine na belih cestah? Kar 261 je takih, ki so sedli za volan ali na motorno kolo, pa nimajo vozniškega izpita. 54 voznikov so našli za volanom vinjenih, prav tako 12 voznikov vprežnih vozil. Občani se najraje nadevajo z alkoholom prevažajo ob nedeljah in praznikih.

Zaradi kršitve javnega reda in miru je bilo lani manj ka-

znovanih kot predlanskim. Se res ljudje manj opijajo, prerekajo in pretepaajo na javnih mestih? Ali pa bo morda po sredi tista, da brez tožnika ni sodnika? ... No, če so mozirski občani na cestah in javnih prostorih miroljubnejši, pa zato vse doprinesejo doma v stanovanjih in dvoriščih med svojo in sosedovo hišo. Kar 30 takih primerov je sodnik za prekrške moral kaznovati večini teh sporov,

NEUSTREZNO
ODBORNISKO
VPRAŠANJE

Kljub podatku, da je lani največ (2 tretjini) občanov bilo kaznovanih zaradi prometnih prekrškov v cestnem prometu, je odbornik na seji skupščine dejal, da so ukrepi preostri in da vsaj kmete, ki vozijo s traktorji in vpregami ne bi smeli tako pestiti zaradi neustrezne opremljenosti vozil.

Mozirska občina si že leta prizadeva postati razvito turistično področje. Sodoben turizem je motorizan in terja predvsem red na cestah in urejene prometne zveze.

prepirov in pretefov pa je botroval alkohol. Vzroke seveda hitro najdejo, včasih je ljubosumnost vzrok, včasih ped zemlje, včasih kakšna nesrečna kokoš.

Lani je bila suša, mrve in podobnega manj, cena živine slabše vrste hudo nizka, pa so ljudje klali na črno. Precej je tudi tistih, ki posekajo več lesa, kot jim je logar odkazal, nekaj pa tudi onih, ki na črno zaposlujejo žage venecianke. Nekaj takih grešnikov bo zaradi lanskih grehov videlo sodnika za prekrške v letošnjem letu.

Mladoletniki lani niso bili preveč razboriti. 68 jih je bilo ujetih na motornih vozilih brez izpita, nekaj so jih zalotili pri divjem ribolovu.

To bi bilo nekaj podatkov iz poročila sodnika za prekrške. Grešnikov pa je brez dvoma več, kajti več kot polovico vseh ovadb so posredovali miličniki. Koliko storilcev raznih prekrškov je ostalo nepozvanih?

In žrtve sodnika za prekrške?

- 24 moralnih kazni z izrekom ukora,
- ostalo pa kazni od 10 do 1000 novih dinarjev, kar pa skupaj zneso lepe milijončke, četudi stare.

J. Krašovec

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V MOZIRJU

Spremenjen občinski prometni davek

- Nižji davek pri prodaji motornih vozil in rezervnih delov
- Občutno zvišanje davka pri prodaji alkoholnih pijač
- Olajšav bodo deležna gostišča pomembna za turizem ter planinske postojanke
- Je upravičeno morebitno povišanje prodajnih cen?

Odluk o spremembi dose-daj veljavnega odloka o občinskem prometnem davku, ki je bil sprejet na zadnji seji mozirske občine, bo začel veljati 1. februarja.

Nižji prometni davek bo občina pobirala edino pri prodaji motornih vozil in raznih delov. Namesto dveh, bodo v bodoče kupci plače-

vali le en odstotek. Ta sprememba je bila potrebna zato, ker bo AVTO CELJE v Mozirju odprlo svojo trgovino, pa je nujno, da je v mozirski občini enak odstotek kot ga ima celjska občina.

Precej višji davek bo za alkoholne pijače (naravno vino in naravno žganje 20, ostale alkoholne pijače 25 in pivo

15 odst.). Ta davek je bil doslej v mozirski občini precej nižji kot v sosed. in bližnjih občinah, poleg tega pa so bile stopnje različne za gostišča in vinotoče in trgovine. V bodoče bi v vseh podjetjih, kjer prodajajo alkoholne pijače, bil davek enak.

Odluk omogoča, da gostišča, ki so pomembna za turizem, lahko dosežejo olajšave pri občinskem prometnem davku, vendar največ 50 odstotkov. Občinskega davka pri prometu na drobno pa so oproščene samo planinske postojanke, planinski domovi, razen planinskega doma v Logarski dolini.

Zastavlja se vprašanje, če bi povišane stopnje prometnega davka upravičeno povzročile povišanje cen. V ob razložitvi k omenjenemu odluku je zapisano, da na povišanje cen ne bi bili upravičeni zlasti zasebniki, kajti cene v njihovih obratih se ne razlikujejo od cen v zasebnih gostiščih v občinah, kjer so tudi doslej imeli višjo davčno stopnjo pri občinskem davku za promet z alkoholnimi pijačami. J. Kr.

razmer v zdravstvu in socialnem varstvu. Teme za to konferenco je objavil tudi »Komunist«, ki so ga prejeli tokrat vsi celjski člani ZK, da se bodo mogli res dosledno vključiti v razprave o predvideni vsebini tretje konferenec. H. S.

Pred tretjo občinsko konferenco
ZKS Celje

Prejšnji teden so se sestali sekretarji združenih in osnovnih organizacij občine Celje na sestanku, kjer so se pogovorili o pomembnih mednarodnih dogodkih, o vprašanjih ki jih je sprožila razprava o različnih prispevnih stopnjah oziroma o delimitaciji in o pripravah na tretjo občinsko konferenco ZKS v Celju.

V razpravi o prvi in drugi točki so sekretarji menili, da je naš tisk in radio v zadnjem času zakasnil, saj so razne tuje informativne službe poročale prej, četudi nepravilno, kar je med ljudmi povzročilo precej zmede in nezadovoljstva. Sekretarji so zategadelj terjali, da bi morali javnost obveščati o vsem pravočasno in jasno, da bi se tako izognili raznim sumničnim in ugibanjem med ljudmi.

Predvsem so na tej seji poudarili tehtnost priprav na tretjo občinsko konferenco, ki bo obravnavala vsebino, usmerjenost, razvejanost in razvojnost raznih družbenih služb in naj bi dala v zaključkih dokončne sklepe o humanizaciji socialistične družbe, pravilnem odnosu do sprejemanja kulture, oblikovanju socialistične vzgoje in

Tudi letošnja zima je muhasta. Solarje in študente je oropala prijetnih počitnic na snegu tudi v krajih, kjer je običajno snega v zimskih mesecih dovolj. Smuke željni mladi rod se mora napatiti kar precej visoko na senčna pobočja hrbov, kajti nižje je dolinah je toplo sonce polizalo belo odejo. Tudi v Gornjem Gradu je le malo priložnosti za smučanje. Nad vlečnico se že vidijo črne zaplate v tanki snežni odeji, vendar vlečnica še vedno obratuje. Nekoliko več snega je na pobočju zahodno od podjetja »Smreka«, vendar je tu (glej posnetek) svet položen in primeren za začetnike, ne pa za ljubitelje večjih hitrosti. Pravijo, da zime še ni konec in da nam bo še nasula snega. Toda takrat bo tudi konec počitnic. Škoda... (Foto: J. Kr.)

NA KRATKO

VODOVOD TUDI ZREČANOM

Čeprav je sprva kazalo, da nov osrednji vodovod, ki ga bodo napeljali za naselje Loče, Žiče in Slovenske Konjice ne bo dovolj močan, da bi lahko dajal vodo tudi Zrečanom, so možnosti zdaj vendarle drugačne. Strokovnjaki so ugotovili, da je vode dovolj in da je tudi pritisk razmeroma močan. Kaže torej, da bodo Zrečani dobili vodo prav iz zajetja, ki bo napajalo tudi ostala tri naselja.

NOGOMETNI IN KOŠARKARSKI KLUB

Te dni so v Slovenskih Konjicah ustanovili dva kluba: nogometnega in košarkaškega. V obeh nadzornih odborih bodo poleg zelo odgovornih občinskih mož še direktorji nekaterih večjih podjetij, kar dokazuje, da si šport in gospodarstvo tudi v takem pogledu podajata roke.

STANOVANJA ZA UČITELJE V ZREČAH

Kljub vsem številnim poskusom v Zrečah doslej niso zgradili stanovanj za učitelje. Po zadnjih podatkih pa bodo letos le začeli graditi četvorček, v katerem bosta poleg družinskih stanovanj še dve garsonjeri. To je za kraj nedvomno velika pridobitev.

Kaže pa, da bodo poleg tega dobili tudi varstveno vzgojno ustanovo. V te namene se zbira tudi najemnina za staro šolo, ki jo uporablja podjetje. Računajo, da bi vrtec mogli urediti v postopju železniške postaje ali v njegovi bližini. Skratka, biti mora tam, kjer živi največ ljudi, to pa je v novem naselju.

Z ZAKONOM USKLAJEN ODLOK

Po razsodbi ustavnega sodišča bo občinska skupščina Slov. Konjice uskladila svoj odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča z zakonom, ki ne navaja, da bi bilo pri odmeri prispevka treba upoštevati kvaliteto stanovanj. Zanimivo je, da bi po tej spremembi Zrečani, ki so se čez odlok pritožili, pravzaprav v mnogih primerih morali plačati več denarja. Toda občinska skupščina bo verjetno obveznost nekoliko znižala, tako da občanov ne bi prehudo prizadela.

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM KONJSKE OBČINE FLORJANOM JANCICEM

Jutrišnji dan se rojeva danes

»Tovariš predsednik — letošnji občinski praznik bodo občani vaše komunice dočakali v znamenju pomembnih odločitev in pridobitev, ki jih bo prineslo letošnje leto. S kakšnimi željami se torej obračate nanje kot predsednik občinske skupščine, saj je očitno, da boste za uresničitev nekaterih načrtov potrebovali podporo vseh ljudi v občini?»

»Najprej s temle: leto, ki je minilo, nas je marsikaj naučilo. Med drugim, tudi to, da ne moremo delati po starem, da ne moremo biti za vse vsi odgovorni in da so rešitve naših problemov predvsem v naših rokah. Zato bo potrebna velika enotnost med nami vsemi. Račun-

čani v krajevnih skupnostih razumeli, da lahko porabimo samo toliko denarja, kolikor ga imamo. Zato letos še ne bomo mogli urediti vseh potrebnih zadev v krajevnih središčih, vaseh in zaselkih, toda vendar bo z dnevnega reda spravljena marsikatera boleča točka. Tako bomo začeli graditi osrednji vodovod, ki bo po njem pritekala zdrava pitna voda v Loče, Žiče, Slovenske Konjice, Zreče in v marsikatero hišo drugih okolicev. Dobili bomo cesto mimo Slovenskih Konjic in skozi Vitanje, adaptirali konjski mladinski dom in podobno. Končno, bomo — seveda če se bomo za to vsi sporazumeli — začeli eno največjih akcij zadnjih let: temeljito reševanje problemov našega šolstva. To je tisto, pri čemer bo podpora občanov najbolj potrebna. To bo skupna akcija delovnih organizacij, skupščine in njenih organov, družbenopolitičnih organizacij in občanov. Če jo bomo izvedli tako kot je predvideno, potem bodo naši otroci hodili v lepše in boljše šole. Da se bo to v njih tudi več naučili, je prav tako razumljivo...»

»Morda še kakšna želja, tovariš predsednik?»

»Seveda — rad bi vsem občanom konjske občine čestital k občinskemu prazniku in jim zaželel veliko uspehov in sreče kjerkoli že. To je pomembno za nas vse, kajti, naj s tem zaključim — jutrišnji dan se rojeva danes.»

I. Burnik

namo na še večjo pripravljenost delovnih organizacij pri reševanju zadev širšega komunalnega pomena, na podporo občanov v teh prizadevanjih. Nujno bo, da bomo letos še bolj utrdili krajevno samoupravo in da bodo ob-

Veder pod desetim križem

»Tam, kjer se konča mesto in se začneja vas, živita v epi beli hišici dedek in babica. Kadar je lepo vreme dedek poseda pred hišo, kadar pa je hladno, v topli kuhinji prebere vse časopise in knjige, ki mu jih prinesejo vnuki...»

Cisto tako, kot v lepi, stari, dobri prauljici, kajne? Pa tudi v vesnici je tako na prvi

pogled. V Slovenskih Konjicah namreč že dolga leta živi družina Lapuhovih. Očeta, letos bo star 94 let, štejejo za najstarejšega možaka v bližnji okolici.

Ko smo ga obiskali, je sedel v topli kuhinji, pripravljeno, da spet kaj prebere.

»Ste kaj dobre volje, oče?»
»Ko pa nimam biti zakaj, mi vrne. »Leta so prišla, leta...»

»O, saj je dobre volje,« se je hitro oglasil vnuk, »vi ne veste, kake čudovite zgodbe včasih pripoveduje,« je dejal in ga hitro pobožal pa laseh.

»Ja, pa je kar težko biti dobre volje,« je pristavila žena Tončka, ki je skoraj trideset let mlajša od svojega življenjskega tovariša. »Poglejte, 60 let je bil dimnikar, med vojno smo bili vsi izseljeni, ranjen je bil, vsa leta smo delali za partizane, zdaj pa ne dobiva niti invalidnine, niti pokojnine. Če bi bil štiri leta delal v državnem sektorju, pa bi jo dobili. Samo zaradi štirih let...»

Pri Lapuhovih je dimnikarstvo družinski poklic. Štirje fantje iz družine so dimnikarji in morda bo tudi še kateri od vnukov. Trdo delo je očeta kar osušilo, pa vendar mu ne zmanjka humorja in živga zanimanja za vse, kar se godi okrog njega.

»Ko bo stoletnica, spet pridem,« sem obljubila ob slovesu.

»O, dotlej je še daleč,« mi je dejal oče Lapuh in še zaklical za menoj. »Pa pridni bodite!«

Se veliko zdravih in zadovoljnih let, oče Lapuh! Pa, da bi se tudi tisto s pokojnino kako uredilo.

I. B.

Po lepem sprehodu bo kosilo še kako téknilo!

Zbiralci zvezdic

Otroci so me pozdravili z glasnim »zdraavo!«. Sedeli so za mizo in uprli vame pričakujoče poglede. Pred dobro uro so me namreč povabili na obisk, ko smo se srečali na ulici.

»Kaj pa delate?« jih vprašam. »Rišemo,« v zboru zapoje. »Kaj pa rišete?« »Ceste,« je odgovor. Pogledam na njihove velike bele liste. Dolge, ponekod zelo ravne črte povedo, da tle konjski malčki, ki so stari tam nekje med tremi in šestimi leti, že znajo dobro držati svinčnik v rokah.

»Moja cesta ima pa prepad,« mi pojasni Luki in pokaže stopnico na ravni črti. »Jaz imam pa nove hlače,« se oglasi fantič, ki mu božam lase. »Jaz tudi,« plane Irma. Luki in Irma sta mi sploh veliko povedala. Luki na primer to, da se bo on še zmeraj san-

kal, ko se drugi ne bodo več mogli. To pa zato, ker ve za sneženi hribček, ki ga je napravil veter, ko je pred dnevi nosil sneg sem ter tja. Irma pa mi je s svojim prijateljem — kako mu je že ime? — zapela pesmico o ježku, ki je tako dolga, da sem ob njenem koncu pozabila začetek. Jaz sem ga, Irma pa ne!

Medtem je prišel čas kosila. Tovarišica je poklicala: »Dežurni, pripravite za kosilo!« In fantič in deklica sta dobila bela predpasnika in kmalu prinesla na mizo kosilo. Baj je tistikrat prej zgnilo v želodčke. Kar ponosna sem bila, ko so mi povedali, da na mojo čast. Potem so mi pokazali svoje risbe, pa pajace in lepenke, zape, ki so jih naredili za pustne dni in še vrsto drugih stvari. Povedali so mi tudi da pripravljajo za osmi marec presenečenje. Toda tega pravzaprav ne

bi smela povedati... Je skrivnost!

Na koncu smo se ustavili še pri vratih, ki jih krasijo lepi raznobarni krogi. V njih so najrazličnejši simboli in v vsakem krogu po nekaj zvezdic. »To so zvezdice. Dobimo jih, kadar smo pridni,« mi pojasni in povedo, da se splača biti priden saj so potem tudi mamice vesele.

Ko odhajam slišim Lukca: »Tovarišica, ali bom danes lahko spal poleg Mirjam?« (Upam, da je ime pravo?) »Seveda boš, zdaj ko se je spet vrnila,« odgovarja tovarišica...

Nekaj minut za tem je padla roleta na velikem oknu stolpnice v novem naselju. Kakih petnajst parov ljubeznivih očk se je pogreznilo v san. Veste, če popoldne spite, se zbudite z lepimi ličici in hitro zrastete!

I. BURNIK

Za boljše gospodarjenje v kmetijstvu, za vsako vaško gospodarstvo pomeni veliko pridobitev

ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE

novi

ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE

tip EKSK 112 S 4

za dve konjski moči (1,5 kilovata) in s 1430 vrtljaji v minuti.

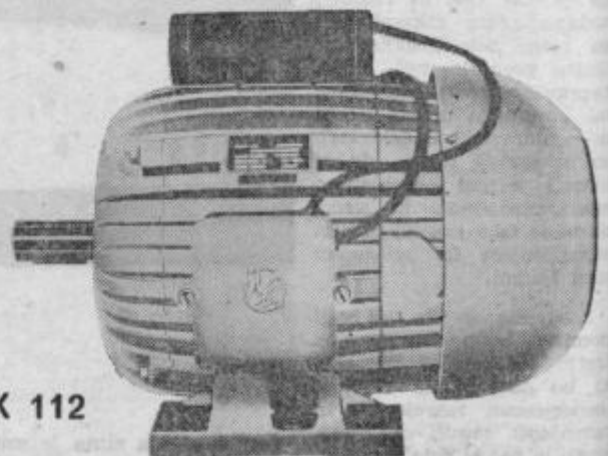
Olajšajte si delo! Z enim motorjem lahko poganjate več gospodarskih strojev: mlatilnico, cirkularno žago, slamoreznilo, žrmlje, brus, sadni mlin itd.

je zgrajen za potrebe vaških gospodarstev, je enostaven in prenosljiv. Priključite ga na enofazno napeljava za luč, kakor druge gospodinjske aparate. Stroški za pogon elektromotorja so nizki. Poraba elektrike se obračunava po števcu in tarifi za gospodinjstvo.

Zahtevajte ponudbe v najbližji trgovini s tehničkim blagom, pri našem predstavništvu: LJUBLJANA, Titova 28, tel. 315-824

ali v naši tovarni

ELEKTROKOVINA
MARIBOR, Tržaška 109
telefon: 31-120

Tip EKSK 112

ELEKTROKOVINA

Oče Lapuh s svojo ženo Tončko na domačem vrtu.

Po besedah skop, toda vsebinsko bogat program turističnega društva v Laškem

„Pivo in cvetje“ tombola in silvestrovanje

V programu turističnega društva v Laškem niso razmetavali besed. Program je kratak, zato pa zahteven, da jim bo še marsikaj vroče pri ureditvenju.

Prvič je treba povedati, da se je turistično društvo otreslo vseh mogočih zadev okoli urejanja kraja. To so stvari, ki jih bodo rešili v okviru krajevnih skupnosti. Če bo mesto urejeno tako, da bodo zadovoljni občani, bodo zadovoljni tudi turisti.

V letošnjem letu bodo v Laškem tri velike turistične prireditve. Najvažnejša bo praznik »piva in cvetja«, ki že nekaj let razgiba mesto in okolico (opozarjamo začetnike, naj se vzdržijo do julija). Druga prireditev bo velika tombola, ki bo tudi julija in tretja prireditev bo tradicionalno silvestrovanje.

Mimo nekaterih turističnih predavanj so si letos naložili še druga mnogo težja bremena. Do prvega maja naj bi bil dograjen in izročen svojemu namenu nov turistični paviljon pri mostu na desnem bregu Savinje. Nov pavil-

jon, moderen bo in lep, bo imel turistično pisarno, menjalnice tujih valut, recepcijo, prodajalno sponinkov, trafikó, ki bo prodajala tudi inozemske cigarete in časnike, poleg tega pa bo v tej stavbi še informacijska pisarna in pa bife, kjer bodo poleg drugega stregli z ekspres kavo in odprtim pivom.

Turistično društvo je na temelju sklepa občinske skupščine dobilo v upravljanje tudi kino Laško. Ker laški kino odkar obstaja nudi poleg filmskih predstav tudi neskončno dolge odmori, bo prva skrb društva, da čimprej kupi še en projektor.

Velik interes društva je vsakakor odprti plavalni bazen s termalno vodo. Zato bo društvo tudi pri tem načrtu sodelovalo kolikor je v njegovi moči, s finančne strani gotovo ne bo moglo, to je jasno.

Če k temu pristajemo še nov vložek k turističnemu prospektu in načrtovanju novega prospekta, smo spisek nalog iztrpali.

J. Kr.

Da bi Laško kot turistični kraj še bolj zaživeló potrebuje k naravnim pogojem kot so zdravilišče in lepa okolica še marsikaj, kar terja sodoben čas. Med temi pogoji so tudi boljše ceste. Ena takih je tudi cesta proti Marijogradcu. Asfaltirali naj bi jo od mostu ob Savinji in se tako izognili »smrtnemu prehodu«. Krajevna skupnost ima asfaltiranje ceste v načrtu, toda ali ni ta cesta tudi stvar turizma in kar zadeva železniški prehod, tudi stvar železnice?

NA KRATKO

IZ LASKEGA PREDALEČ, IZ DOLA PA NI...

V Jurklošter pripelje vsako soboto meso Jože Stravs iz Dola pri Hrastniku in ga tu seka ter prodaja. Baje je mesar zasebnik iz Laškega dobil obrt ravno zato, da bi oskrboval tudi Jurklošter, toda obljube ni držal, češ predaletč je in se ne splača.

Iz Dola pri Hrastniku pa se splača? Vrh tega je Stravs za novo leto vsaki stranki podaril dobro kranjsko klobaso in torbo za nakup mesa.

UPOKOJENCI SO ZELO HVALEZNI

Malo pozno, toda ne prepozno. Dobili smo sporočilo, v katerem se upokoenci, ki so šli v pokoj iz laškega obrata Dravskih elektrarn, toplo zahvaljujejo za prijeten družabni večer, ki ga je zanje pripravila sindikalna podružnica. Upokoence in vdovo smrtno ponesrečenega člana kolektiva Zagorčičnika so pogostili in obdarili s toplim perilom.

T. I.

MOST V ŠMARJETI POTREBEN POPRAVILA

Krajevna skupnost v Rimskih Toplicah ima precej obsežen načrt del, ki bi jih bilo treba letos opraviti, samo najbrž za vse ne bo sredstev. Med najnujnejši deli je tudi most čez Savinjo. Položiti bi bilo treba nove mostnice. Nekaj denarja ima skupnost privarčevanega za ta namen, vendar veliko premalo, da bi se izplačalo začeti delati.

k.

BIVŠE SEJMIŠČE NAJ BI BIL PARK

Sejmišče v Laškem tik ob Savinji je bilo opuščeno in zgrajeno novo dlje ob cesti proti Marijogradcu. Na bivšem sejmišču bi krajevna skupnost v Laškem rada uredila park. Da bi to lahko naredili je seveda treba denarja, vprašanje pa je, če bi ne kazalo prestaviti tudi mostno tehniko, ki je bila prej ob starem sejmišču?

ek.

NEVARNOST PA ČAKA, ČAKA IN ČAKA...

Nekdo bo nekdo pripeljal iz Rimskih Toplic. Recimo, da bo imel hudo mišno sopotnico in si ne bo mogel kaj, da bi je včasih malce ne pogledal od strani. Če jo bo prvi pogledal v trenutku, ko bi moral videti znak za nevarnost in zoženo cesto jo bo še dobro odnesel. Če pa bo poškilil čez trenutek še enkrat, potem bo prepozno...

Pa ni treba imeti mišne sopotnice ob sebi. Dovolj je če se pelješ ponoči tam skozi in da nekdo pripelje naproti z nezasečenimi lučmi. Samo strahovit tres, prevračanje in mrzla kopel bodo najni nasledki v zasedi čakajoče nevarnosti.

Na velikem ovinku na Vrtečah med Laškim in Rimskimi Toplicami ždi v zasedi nevarnost. Pa ne od včeraj, že mesec dni in čaka svoj trenutek.

Zakaj?

Zato, ker je neskončno dolgo na tej cesti drugega reda, na ovinku Vrtečah, nekaj ni prav. Plaz je potegnil v Savinjo precej širok in precej dolg pas in to ravno na najostrejšemu zavoju dolgega ovinka. Vse skupaj je zavarovano z leseno barikado, ki pa utegne v asovnem trenutku z ropotanjem opozoriti ljudi v bližnjih hišah, da je prečena nevarnost dočakala svoj trenutek.

Domazini so zasede navajeni, ne pa tudi tisti, ki prvi sučejo volan tad skozi. Cesta med Celjem in Rimskimi Toplicami sicer ni v veliko navdušenje vzvikov, toda takšne hitre menjave cestnega pešaka vendar nihče ne more pričakovati.

Nevarnost v zasedi pa čaka, čaka, čaka...

Cestno podjetje tudi čaka, čaka...

Cestne takse in dajatve se kar množijo, rastejo...

Kaj hočete, zažarani krog??

—čak.

V Jurkloštru nič novega?

Od sonca razžarjene skale na strmih pobočjih, spodaj pa ivje na vejah. Bistra voda je še vsa okovana v led, cesta vsa bela, toda temeljito posuta kot malo kje. Ljudi skoraj ni videti. V hostah so, kjer pojejo žage in zvenijo sekire. Otroci so v toplih izbah, kajti tudi tu je polizalo sneg, da ga je premalo za sankanje.

Taka je dolina Gračnice. Tiha, zasanjana, odmaknjena od sveta.

— JE KAJ NOVEGA PRI VAS? —

— Novega? Novi ste vi, tovariš. Vas še nikoli nisem videl v kloštru, — mi je hudo mušno mežikal očanec skozi oblak tobakovnega dima, ki se ovijal okoli njegove osivele glave.

— Kaj novega? Pri nas? V Jurkloštru so še žemlje večrajšnje, je pristavila ženica ob očancu in dodala, da dobivajo kruh vsak drugi dan

iz Laškega in da je dobro, da vsaj vsak drugi dan.

— Česa pa najbolj pogrešate v Jurkloštru? —

— Kovača. Imeli smo ga pa ga je davkarinja pregnala. Ni imel računa in je vse skupaj pustil, tako kot tukajšnji gostilničar...

— I, ne vem za katerim ti je bolj žal, za kovačem ali za birtom, je ženica zbudila svojega moža, da je obupano zavil z očmi, češ, te ženske.

— Je pa res huda, da ni

gostilne. Kaj boste storili če vas zgrabi lakota? Za žejo je dobra tudi voda, čeprav ni kaj prida...

— VODA, VODA, Z NJO SO TEŽAVE? Sedanji vodovod ima slabo zajetje in ob deževju vdira motna deževnica vanj. Toliko dobre vode teče iz vsake grvine, iz pip pa voda, ki ni dosti prida.

— Najbrž bomo potegnili vodo od šole, kjer so lani starši šolarjev in učitelji zgradili novo zajetje in nov vodovod. Tista je baje dobra.

Janko Leskovšek — šef krajevnega urada v Jurkloštru in človek, ki je dosegel, da so v Jurkloštru naenkrat in stoodstotno prešli na nov delovni čas.

— To bi bilo dobro, samo kje naj dobimo denar. Vsak bi rad kaj primaknil, zgrabil za rovnicó in lopato, toda takšna reč stane veliko več?

— Občina že ne bo mogla dati toliko, kolikor bi radi.

— No, pa smo tam.

— ČE JE KAJ NOVEGA? SEVEDA JE. Jaz na primer od včeraj delam po novem delovnem času, — je povedal šef krajevnega urada JANKO LESKOŠEK.

— In kdo še razen vas v Jurkloštru? —

— Nihče, jaz sam in tako bo menda ostalo. Trgovina zaradi mene menda ne bo spreminjala delovnega časa? —

Pa pride v krajevni urad možak, ki bi rad uveljavil partizanska leta.

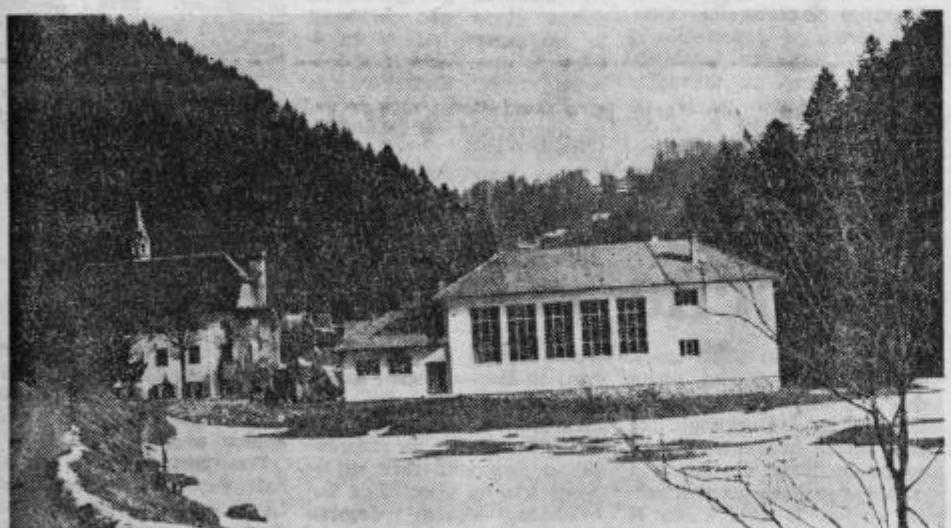
— Ja, oče. Ste pa pozni. Kolikokrat sem vas opomnil, da si vso reč uredite. Krajevni urad nima nič več posla s tem.

— Vestе, nerodna je ta reč. Človek odlaša, odlaša. Ko se odločiš, da boš, spiješ kak litrček za korajžo, potem pa odložiš za pozneje in leta minejo...

Z grenkobo v vsiljenem nasmehu se je poslovil nekdanji boječ kozjanskega odreda. Koliko takih je še tu v okolici?

— SEM MISLIL, DA STE OD SPOMENISKEGA VASTVA. Vidite tistile obok skozi katerega pelje cesta čez kloštersko dvorišče? Hudo nevaren je. Enkrat bo nekoga po glavi. Najprej so dovolili, da zavarujemo ta obok, potem pa je tovariš Stopar iz Celja spet prepovedal, da bi sami naredili. Kdo naj ubrani otrokom, da ne bodo hodili tam skozi? Šola je samo nekaj korakov proč.

— Ne, žal vam ne morem

Lepa in že skoraj prevelika osnovna šola v Jurkloštru s tremi učilnicami za osem razredov, telovadnico, dvema zasedenima družinskima stanovanjema in dvema praznima garsonjerama za učitelje samce, ki jih nimajo in tudi ne potrebujejo. Zadaj ohranjen in porušen del samostana, ki nikakor ne doživi restavracijske epohe, velika črna luknja v ruševinah pa je »inkriminiran« prehod, ki je nevaren, ki ga merodajni ne popravijo, krajevni skupnosti pa ne pustijo popraviti. (Foto: J. Kr)

Med Radečani živi resnična povest, podobna tisti o hlapcu Jerneju

Tako je zapisano na skromni tablici nad grobom na pokopališču v Radečah. Zraven tega groba je starejši grob pred petimi leti umrlega Antona Koželja.

Kaj je pri tem takega, da tako vzmemirja duhove po Radečah.

Krivica je, ki je tudi grobova nista poravnala, še več, poglobila sta jo.

Vse je zapisal v reviji BOREC Alojz Metelko:

ANTON KOZELJ in NEZA MLAKARJEVA sta 53 let živela v družinski skupnosti v dobrem in zlu. Bila sta si bliže, kot sta si gospodar in služkinja, bila sta si toliko kot mož in žena, le da tega nista tudi z zakonsko zvezo potrdila.

K bivšemu trgovcu je prišla mlada, rdečelična, polna upov. Navzela se je nanj in ostala ob njem, tudi takrat, ko so zakonite žene zapuščale svoje može, da bi se rešile. Leta 1941 je bila sdekla Nežika skupaj z gospodarjem pregnana v Nemčijo. Skupaj sta se spet vrnila domov, tudi za NE-

Tukaj počiva NEZA MLAKAR, dolgoletna služkinja ANTONA KOZELJA, rojena 18. 3. 1886, umrla 12. 7. 1967.

ZO je bilo to domov. Pred petimi leti je Anton Koželj umrl. Stregla mu je do zadnjega diha.

Nenadoma se je v Radečah na Koželjevem domu oglasil možki. Predstavil se je za nekaka umrlega gospodarja in zakonitega dediča vsega imetja. NEZA se je zdaj zdrnila iz ponizne ydanosti. Zadrževala je svojo pravico, svoj delež za 53 dolgih, dostikrat zelo hudih let. Pričali so zanje, bili so ji v podporo, vendar vse zaman. Manjkala je tista kratka besedica, pa naj bi bila izročena pred matičarjem ali duhovnom. Ostala je praznih rok.

Zakoniti dedič jo je spodil, da je ostala na bremenu svojeve. Pa ne samo to. Zaili jo je s »priležnicco«, on, ki svojega strica KOZELJA ni nikoli videl živega.

Peč let je NEZA MLAKARJEVA iskala pravico za 53 let trdega dela, za večji del svojega življenja. Iskala jo je tako dolgo, da jo je našla smrt.

Smrt je zravnala račune, ne pa poravnala.

Dedič potlej ni odnehal. Se je je čnil in izjavil, da bo njen grob prestavil. Tako je tudi storil.

Na grobu NEZE MLAKARJEVE je zdaj skromna tablica, ne kamnitega okvirja ne nagrobnika. Pa vseno ni zapuščen ta grob. Krasljó ga Radečani, ki jim je sresnična zgodba o dekli Nežiki v srebi prizgata trajnejši ogenj kot je bil tisti, s katerim je Cankarjev hlapec Jernej poravnal račune s svojim gospodarjem.

H. Bl.

DELO KS KOZJEM

Ljudje v Kozjem so bili lani zelo aktivni na vseh področjih družbenega življenja. Še posebej pa so se izkazali pri nekaterih večjih delovnih akcijah. S samoprispevom in prevozi so zbrali več kot 50 milijonov starih dinarjev. Gasilsko društvo, oz. njegovi člani so z vztrajnim delom spravili pod streho lepo urejen gasilski dom, ki ima poleg vsega potrebnega za gasilstvo, še dvorano za najrazličnejše prireditve, ki je prav tako pomembna pridobitev za Kozje.

NOVA BENZINSKA ČRPALKA

Na Kozjanskem dosedaj niso prepoznali benzinske črpalke. Ljudje iz teh krajev, lastniki motornih vozil, so bili vezani na nekatere večje centre, da so dobili gorivo. Pred dnevi pa so že začeli točitati bencin na novi benzinski črpalci v Kozjem. Za izgradnjo črpalke so prispevali samo občani Kozja in drugih krajev ter podjetje Petrol.

»RAZVALINA ŽIVLJENJA«

Mladinci aktiva Blagovna v Sentjurski občini pripravljajo igro »Razvalina življenja«, ki jo bodo uprizorili za domačine in občane nekaterih bližnjih krajev. Tudi drugače so zelo aktivni. Ustanovili bodo posebno turistično sekcijo in se priključili Turističnemu društvu Sentjur. Izdajajo tudi svoje glasilo »Mladi rod«, pričeli pa so zbirati podatke o svojem kraju, da bi uredili kroniko Blagovne.

USTANOVITEV STUDENTSKEGA KLUBA

Na pobudo študentov in družbeno političnih organizacij občine Sentjur bodo koncem meseca ustanovili v Ljubljani študentski klub za Sentjursko področje, ki bo imel približno 35 članov. Na ustanovnem sestanku, katerega se bodo udeležili predstavniki družbeno političnih organizacij in občinske skupščine bodo govorili o programu dela kluba in problemih domačega kraja.

TEČAJ PRVE POMOČI

Občinski odbor Rdečega križa in Občinski štab civilne zaščite organizirata 80 urni tečaj prve pomoči v Sentjurju. 28 slušateljev poslušata dvakrat tedensko predavanja zdravnikov Zdravstvenega doma Sentjur v prostorih Delavske univerze. Tečaj so priredili za vodje in namestnike zdravstvenih služb iz krajevnih štabov civilne zaščite ter vodje in namestnike zdravstvenih ekip krajevnih štabov.

Za Planino in Dobje, kot odmaknjeni področji, pa bodo pripravili poseben tečaj na Planini.

AVTOMATSKO KEGLJIŠČE

Da bi gostom v Rogaški Slatini nudili čimveč razvedrila in zdrave zabave so v tem zdraviliškem kraju uredili avtomatsko kegljišče. Do pričetka sezone pa namerava zdraviliško gostinsko podjetje kupiti še lasten avtobus. Primeren bo za krajše izlete po okolici, da bodo lahko gostje brez avtomobilov obiskali še druge zanimive kraje.

STEKLARSKI PLES

Kot vsako leto bodo tudi letos imeli v Rogaški Slatini tradicionalni »Steklarski ples«. Pripravljata ga sindikalna podružnica Steklarne in steklarski šolski center Rogaška Slatina. Ples bo 24. februarja v veliki Zdraviliški dvorani

Komunisti o mladih

Sredi tega meseca se bo v Smarju sestala konferenca Zveze komunistov šmarskega področja. Razpravljali bodo o problemih mladine v Smarju. Takšno razpravo o delu mladincev smo lahko pričakovali, saj je bila aktivnost mladih ljudi v zadnjem času zelo slaba. Komunisti se bodo pogovorili o idejnosti pouka, zaposlovanju in podobnem. Gradivo so delno že pripravili, o njem bodo razpravljale osnovne organizacije posebej glede na krajevne žetivlje.

Razprava komunistov o mladih bo v Smarju nedvomno pomenila korak naprej za delo mladincev v tej občini. Dosedaj so se mnogi starejši le zadržali in omejili

na kritiki mladih, češ da nič ne delajo; sicer je bilo to res, hkrati pa so pozabili povedati, da so za to nedajavnost krivi delno tudi sami. V osnovnih organizacijah so govorili o problemih mladih ljudi, rezultat takšnih razgovorov pa je večkrat bil le, da so komunisti zadovoljni za mladinsko organizacijo in tako je bil problem odpravljen.

Ker pa se v Smarju na občinskem komiteju ZKS pripravljajo, da se lahko z vztrajnim delom in primernimi kadri zopet oživi občinsko organizacijo mladih, so se odločili za takšno razpravo.

Razen tega bodo komunisti še sprejeli svoj program dela za prvo polletje tega leta.

Dobra - „slaba“ letina

Razširitev sadnih plantaž v Smarju

Lani so se veje sadnega drevja šibile pod težo jabolka. Cene so bile tako nizke, da se kmetom po njihovem računu ni izplačalo jabolka obratiti, razvrščati in prevažati na trg določnemu kupcu. Zato so jabolka ležala in gnila po sadovnjakih ter služila kot krma prašičem. Izredno dobra letina v kmetijstvu se je tako pokazala tudi kot slaba, saj so zaradi viška sadja padle cene in kmetijski proizvajalci tako niso bili nič bolj bogati. Po približnih ocenah je bilo neracionalno izkoriščene sadja na šmarskem področju približno za 100 vagonov. Veselju zaradi dobre letine se je pridružilo razočaranje, saj je bila ta v bistvu za kmete, tudi slaba, zelo slaba letina...

Kljub vsemu pa v Smarju vneto razmišljajo o povečanju sadnih plantaž, predvsem v Pristavi in Rogatcu. Sadne plantaže v Smarju zajemajo površino 12 hektarjev, pridobili pa bi še radi 100 hektarjev. Tako bi imel šmarski kmetijski kombinat 220 hektarjev sadnih plantaž. 450 potrebnih milijonov starih dinarjev bi dobili z različnimi bančnimi krediti. Tako bi uredili dva posebna obrata po 100 hektarjev, ki bi lahko imela na velikost površine vsak svojo potrebno mehanizacijo in strokovni kader.

Normalno rodno leto daje približno 600 vagonov sadja, so ocenili v šmarski občini. Ker pa je tudi po drugih občinah mnogo sadnih površin je jasno, da sadja ne bo moč, posebno ob povečanju za 100 hektarjev, naenkrat prodati. S tem pa se pojavlja skupen problem nekaterih občin nekdanjega celjskega okraja. Potrebna bi bila velika skladišča — hladilnice, kjer bi lahko sadje vskladili in ga potem prodajali v vsakem letnem času, celo po istih cenah. To bi koristilo potrošnikom kot samim proizvajalcem, saj gnitje sadja po sa-

došnjakih ni dosedaj prinašala nikomur koristi. En sam kmetijski kombinat ne bi zmogel stroškov izgradnje hladilnic. S povezavo občin Smarja, Sentjurja, Zalca in Slovinskih Konjic pa bi verjetno hitro uspeli zgraditi nekaj 400 vagonskih hladilnic, za katere bi se stroški kmalu obrestovali. Tako kmetijski proizvajalci v družbenem sektorju stojijo pred dejstvom, dopustiti da bodo dobre letine zopet slabe ali zgraditi potrebna skladišča. Bolje bo, če se bodo odločili za drugo možnost.

M. SENICAR

Specializacija obratov KZ Šmarje

IZ ŠTIRINAJSTIH PO ZDRUŽITVI 6 OBRATOV
RACIONALNO IZKORIŠČANJE MECHANIZACIJE
IN RAZPOREJANJE STROKOVNJAKOV
MOŽNOSTI ZA VSAKOGAR

V Kmetijskem kombinatu v Smarju pri Jelšah so v prvih dneh tega leta izvedli reorganizacijo, ki mnogo pomeni za nadaljni razvoj kmetijstva na šmarskem področju. Iz nekdanjih štirinajstih manjših in razdrobljenih obratov so ustanovili 6 večjih in gospodarsko mnogo močnejših. Stari obrati niso imeli možnosti, da bi se z lastnimi ustvarjenimi sredstvi razvijali naprej, tako razdrobljena sredstva pa niso pomagala ne temu ne onemu. Tudi racionalno izkoriščanje mehanizacije in večje možnosti za pravilno razporejanje strokovnih kadrov, sta narekovala združevanje v večje obrate. Tako je bilo sadjarstvo razdeljeno v tri obrate: Rogatec, Rogaška Slatina in Pristava. Po novem je to sedaj en sam sadjarski obrat.

Združeni obrati so začeli delovati s 1. januarjem letos. Sedaj imajo v Smarju štiri kmetijske proizvodne obrate in to s sedeži v Kozjem, Imenem za Obsotelje, Rogaški Slatini in Smarju.

Ti obrati zaposlujejo preko 150 ljudi.

Z združitvijo mlekarnice in obrata Sad-sok je nastal v Mestinju predelovalni obrat, v katerem je zaposlenih 70 ljudi. V Sad-soku izdelujejo brezalkoholne in alkoholne pijače, prodajajo pa jih po vsej Sloveniji, kjer so že dobro osvojili tržišče. Tudi mlečne izdelke prodajajo na zelo širokem področju. Prede-

lovalni obrat pa bi lahko imel še večje delovne uspehe, za to pa bo potrebna modernizacija zastarele opreme. Za Sad-sok gradijo novo proizvodno halo in skladišča. Predvidevajo, da bodo delali v novi hali lahko meseca marca. Mlekarna pa bo morala dobiti, glede na vse večji in zahtevnejši odkup mlečnih izdelkov, nekatere sodobnejše stroje. Kapaciteta in spoštljiva starost strojev več ne odgovarjata vse večjim potrebam tržišča.

Poleg kmetijskih proizvodnih in predelovalnega obra-

ta so ustanovili še obrat Mešnice, ki je najmanjši, saj zaposluje 25 ljudi, ima pa poslovalnice v sedmih krajih, med drugim tudi močno založeno prodajalno v Celju.

V Kmetijskem kombinatu pričakujejo prve uspešne rezultate kot posledica reorganizacije koncem meseca marca. Tedaj je stanje v obratih pokazalo kako potrebna je bila specializacija po posameznih področjih in kmetijstvu.

M. Seničar

Občna zboraz gasilcev

Pred dnevi so imeli gasilci v Rogaški Slatini občni zbor, na katerem so ugotovili, da so lani dosegli pri delu dobre rezultate. Zbrali so preko 10.000 N din in s pomočjo gasilske zveze Šmarje, ki jim je dala 40.000 N din, kupili novo gasilsko vozilo. Vodstvo gasilskega društva je med letom skrbelo tudi za kadre, v podčastniški tečaj so poslali šest gasilcev, letos pa se bo stroj-

nega tečaja udeležilo najmanj 10 članov. Uspeli so tudi s preventivno službo, kar dokazuje vedno manjše število požarov. Ko so razpravljali o programu dela za letošnje leto so sklenili, da bodo skušali vključiti v društvo čimveč mladih ljudi, organizirati več predavanj o požarni preventivi in se udeležiti conskega tekmovanja. Pred zaključkom občnega zbora je predsednik občinske gasilske

zveze Anton Sok podelil spričo člano, ki so naredili podčastniški izpit ter desetim članom značko za dolgoletno službovanje.

Dan pozneje so se sestali tudi gasilci v Sentvidu pri Grobelnem in ocenili delo društva v preteklem obdobju kot zelo plodno. Jeseni lani so praznovali 40. obletnico obstoja društva. Povezali so se z mladinsko organizacijo v Sentvidu in za obletnico pripravili prijeten program. Gasilsko društvo je tudi za druge priložnosti pripravilo razne prireditve, s sredstvi s prireditvev in prostovoljnimi prispevki pa so kupili novo motorno brizgalico in tako še izboljšali svojo opremo. Letos bodo organizirali dve prireditvi, kupili gasilski prapor in električno sireno. Pripravili bodo še mladinsko in pionirsko desetino ter se udeležili conskega tekmovanja. J. ROMIČ

TRGOVINA ZA MOTORIZIRANE MOZIRJANE

Občani mozirske občine so precej oddaljeni od večjih središč in zato ni nič čudnega, če je železni konjček zelo pogosto na spisku želja. V mozirski občini je že dosedaj nad 1500 motornih vozil, če računamo tudi moped mednje. Ob taki gostoti prometa se seveda izplača v tem okolju imeti specializirano trgovino za prodajo motornih vozil, zlasti pa za prodajo raznih delov. V bližnji prihodnosti bo Mozirje dobilo tako trgovino, uredilo in založilo pa jo bo podjetje AVTO CELJE. ek

„Lovci na lisice“

Obstal sem pred vrati v hodniku otroškega vrtca Sentjur. Prva soba. »Okrog noveletne jelkice sedim...« se je čula ubrana pesem tenkih otroških glasov. Druga vrata. Pridušeno mrmranje. »Šica, kolk je ula?«

Odpremi prva vrata. Štirinajst otrok sedi v polkrogu pred tovarišico vzgojiteljico, ploskajo in pojejo. Na šum odpiranja vrat prenehajo in štirinajst parov odrin, rjavih, črnih, sivih otroških oči se radovedno upre v obiskovalca.

Na vprašanje se kaj smučate, se trije najpogumnejši zaletijo naprej. Vsak hoče biti prvi:

»Jaz, jaz, jaz...«

»In sankate?«

Tedaj se dvignejo še ostali tudi deklice in sproščeno zažurgolijo o radostih zimskega časa.

To so otroci, ki dnevno nekaj ur preživijo v prijetno

urejenem otroškem vrtcu v Sentjurju. Razdeljeni so v dva oddelka po starosti. Tisti od 3 do 4 let so v eni, od 5 do 16 let pa v drugi sobi. Vsaka skupina ima svoj poseben dnevni program pač prirejen starosti. Učiteljica ZDENKA VOGA ima rada otroke. Skoraj nikdar ni huda.

»Ko pridejo se najprej igramo razne igrice, sledi učenje pesmic, pogovarjamo se o naravi in podobno, rišemo s kredjo, izrezujemo, nato pa zopet igramo. Čas mine, da ne veš kdaj.«

Otroci so izredno živahni.

»Kaj imaš v vrtcu najraje?« vprašam molččega fanta na stolu. Pa že planejo drugi:

»Jabolka in kruh!«

Najraje pa imajo malice.

Kadar primese kuharica kruh in salamo, tedaj ploskajo in komaj čaka jo na svoj kos.

S tihim glasom prišepne droben fantek za najglasnejšimi, ki so že zaupali svoje oziroma železčkovke želje:

»Ampak, hrenovke in kompot, mmmm...«

Tako so povedali Miran Horvat, Andrejček Salej, Marjanček Drobne in drugi. Vsi bi radi pokazali kaj znajo.

Deklice so se postavile v vrsto, roke v bok, krog, počep in zapele:

»Drobcene snežinke bele...«

Fantje pa z odločnimi pogledi in stisnjenimi pestmi:

»Kaj maramo mi...«

Nekdo, ki ni še nič povedal

je prišel k tovarišici in dejal:

»Tovarišica, povejte, da Peter grizel!«

Vlastica Golež je sklenila roke, pogledala okoli sebe, češ, zdaj pa mir in zapela:

»Ježek gre po gozdni poti...«

Se so pripovedovali z drobnimi, kratkimi otroškimi stavki, kaj imajo najraje, vse skozi pa so vedno padale besede — lovci in lisice; to je njihova trenutno najbolj priljubljena igrice. Veseli so, radi se imajo, za šalo se tudi stepejo; starši pa so zadovoljni, da lahko svoje otroke res puste v pravem varstvu in brezskrbno delajo na delovnem mestu.

Ko sem odhajal so prijazno pozdravili. Skozi zaprta vrata sem čul: »Tovarišica, prosimo, gremo se lovce in lisice.«

M. SENICAR

Možnosti za vsakogar

Kot vsakič doslej, so se v hrastniški Steklarni temeljito pripravili tudi za letošnji izobraževalni sezona. Po programu sodeč in po zagotovilih strokovnega izobraževalnega centra v tem podjetju, bo obiskovalo razne tečaje, šole, seminarje in predavanja letos najmanj 1200 zaposlenih, to pa je dve tretjini vseh delavcev, ki delajo v Steklarni.

Program je razdeljen na 15 skupin. V prvo skupino so uvrstili ciklus predavanj o obrambni vzgoji; ciklus seminarjev civilne zaščite predvideva kar sedem predavanj posebej za reševalne enote, enote obveščevanja, tehnično reševalne enote, enote službe reda in varnosti in druge. S področja družbeno ekonomskega izobraževanja so se odločili za predavanja o odgovornosti, tako posameznikov, kot ustreznih služb, nadalje za nekatera predavanja o deželah v razvoju, razen tega bodo obravnavali načela formiranja dohodka in delitev letga, pa za vrsto drugih prav tako zanimivih predavanj. V posebno grupo so uvrstili seminarje za vodilno osebje. Z Delavsko univerzo so se dogovorili za tečaje tujih jezikov, predvsem za angleščino in nemščino. Predvidevajo strokovne tečaje za administrativno osebje, tečaj za strojepisje, občasna predavanja za nižji vodilni kader, predvsem s področja delovnih razmerij in drugih zakonskih predpisov.

V šolo za pridobivanje pokvalifikacije in kvalifikacije nameravajo vpisati najmanj 50 mlajših delavcev in delavk. Na predavanjih bodo morali udeleženci posebej obravnavati tehnologijo stekla, ognjevarne materiale, delovno zakonodajo, higiensko tehnične predpise o varnosti pri delu, statut in samoupravne akte podjetja, družbeno ureditev SFRJ in drugo. Čeprav se je strokovni center močno prizadeval za to, da bi vsi tisti mlajši delavci ki nimajo dokončane osnovnošolske izobrazbe obiskovali večerno osemletko, je bilo za tovrstno pridobivanje znanja še najmanj zanimanja. Vendar so ustregli vsem tistim mlajšim delavcem in delavkam, ki nimajo samo 8. razred osnovne šole zaradi slabih ocen iz angleščine ali matematike. Tem bodo namreč dovolili vpisovanje v šolo za pridobivanje kvalifikacije na delovnem mestu, če bodo v predvidenem času zaključili 8. razred.

V eni izmed 15 skupin so namenili precej ur za dodat-

ni pouk pri oblikovanju, brušenja, rezanju, kontroli in podobno.

Za člane organov samoupravljanja so predvideli nekaj predavanj o razvoju notranje zakonodaje, o oblikah in metodah upravljanja podjetja, o delitvi dohodka in o samoupravnih aktih podjetja. Razen tega so se odločili še za nekatere druge oblike in metode občanskih predavanj bodisi za delavce v neposredni proizvodnji ali za ostale zaposlene v podjetju.

Za letošnji izobraževalni program je delavski svet določil nad 50.000 ND. Računajo, da bodo vsi zaposleni utegnili dobiti potrebno znanje z domača vseh področij, počeni od strokovnega do splošnega znanja. Dejansko je program tako prirejen, da ima vsak delavec tega podjetja možnost širiti in poglobljati strokovno ali drugo znanje. Sicer pa vodstvo izobraževalnega centra glede na dosedanje izkušnje sodi, da bo vse omenjene šole, tečaje in seminarje ter predavanja obiskovalo blizu 1200 ljudi. Nekateri samo posamezne tečaje, drugi tudi šole in predavanja. Zanimivo je naposled to, da v podjetju začnejo

posvečati veliko skrb in pozornost obrambni vzgoji in civilni zaščiti ter neposrednim nalogam na tem področju. Druga značilnost tega programa pa je poskus nuditi vsem zaposlenim, ki to žele poglobljati na družbeno-ekonomskem področju, torej tam, kjer znanja ni nikoli dovolj. Resda vse doslej za to zvrst ni bilo tolikšnega zanimanja, kot denimo, za strokovno ali drugo izpopolnjevanje. Drži pa tudi ugotovitev, da v zapletenih pogojih današnjega gospodarjenja brez ustreznih družbeno-ekonomskih znanja ne bo mogoče hitreje odstranjevati vse tiste pomanjkljivosti in slabosti, ki jih družbenopolitične organizacije in samoupravni organi že lep čas ugotavljajo v vsakdanjem življenju kolektiva.

Na koncu kaže omeniti samo še to, da ne bo odveč, če se bodo za izvedbo tega, dokaj zanimivega programa zavzeli vsi odgovorni dejavniki v podjetju in ne samo strokovnoizobraževalni center. Konec koncev daje kolektiv za te namene precej denarja, ki je seve del dohodka vseh.

-an-

Motnje v medkrajevnih pogovorih pri nas pač niso nobena redkost. Kurjenje centralne kurjave verjetno na to pač ne vpliva, čeprav se prilično kadi... Na našem posnetku je trboveljska pošta, kjer bi kanilo med drugim popraviti tudi neonski napis, kajti gori samo še »T« čeprav se ustanova imenuje »PTT«. (Foto: Strmčnik)

TRBOVELJSKA MLADINA RAZPRAVLJA O PREDLOGU DELOVNEGA PROGRAMA:

Mladi naj bi bili še bolj aktivni

V okviru aktivov Zveze mladine Slovenije na področju trboveljske občine začnejo te dni z obravnavo predloga delovnega programa trboveljske mladine v letu 1968, ki so ga izdelali na podlagi zaključkov zadnje občinske mladinske konference.

Poudariti velja, da bo trboveljska mladina namenila posebno pozornost zlasti še pripravam na kongres Zveze mladine Slovenije. V ta namen bodo sistematično preučevali nekatera najbolj aktualna vprašanja, ki se pojavljajo v delu trboveljske in sploh revirske mladine ter z ugotovitvami skušali prispevati svoj delež k oblikovanju vsebinskega koncepta in gradiva za kongres. Dokajšnjo pozornost bodo namenili tudi nalogam v zvezi s samoupravljanjem in reformo; skušali bodo predvsem zagotoviti, da se bodo mladi vselej zavzemali za dosledno izvajanje načel reforme ter za zagotovitev kar najbolj dosežnega samoupravljanja, kar vse pa bo mogoče doseči posebej še z okrepljeno dejavnostjo mladih.

Mladina Trbovelj ugotavlja v predlogu programa dela, da je naloga Zveze mladine v času reorganizacije družbe in družbeno političnih organizacij, nenehno dvi-

ganje idejne ravni mladih. V tej zvezi se v Trbovljah zavzemajo za načrtno idejno izobraževanje v obliki seminarjev, posvetovanj, razgovorov, javnih tribun in drugih oblik dela.

Ker bodo v Trbovljah predvidoma že na prihodnji seji občinske konference Zveze komunistov razpravljali o problemih v zvezi z odnosi med mladimi in Zvezo komunistov; v ta namen se bodo mladi že predhodno vključili v razprave o teh vprašanjih in sodelovali pri oblikovanju stališč. Zavzeli pa se bodo tudi za sprejem novih mlajših kadrov v Zvezi komunistov, posebej še tistih, ki so si to zaslužili z idejno političnimi in moralnimi kvaliteta.

Problemi v zvezi z zaposlovanjem mladine so med najbolj perečimi vprašanji, s katerimi se bo morala spoprijeti trboveljska mladina v prihodnje. Za reševanje te problematike se bodo morali zavzeti posebej še mladi v samoupravnih organih delovnih organizacij oz. povsod tam, kjer delajo. Dosežneje pa se bodo morali mladi zavzeti tudi za realizacijo načel kadrovske politike. In ker tudi ugotavljajo, da je poklicno usmerjanje mladih nezadostno, bodo pripravili širše posvetovanje o poklicnem usmerjanju na celotnem revirskem področju.

Mladi bodo razpravljali tudi o štipendiranju ter kreditiranju, kot novi obliki pomoči pri študiju; zavzeli se bodo za nove objektivnejše kriterije za dodeljevanje denarja. Izdelali bodo analizo stanja in izoblikovali konkretna stališča mladih v tej zvezi. Za uveljavitev takih stališč pa se bodo morali še posebej zavzeti mladi, ki so člani samoupravnih organov, saj ti odločajo o teh zadevah.

Med drugim želijo v Trbovljah zdaj tudi ugotoviti, kaj mladina dela, kje se izobražuje, kakšna je njena izvenšolska dejavnost oz. aktivnost. Zavzeli se bodo za

ustanovitev aktivov ZMS vsod tam, kjer jih še ni, preučili pa bodo tudi možnosti za ustanovitev vaških aktivov ZMS. Prizadevali si bodo nadalje razviti tudi društveno delo in rekreacijo mladih, razvijali bodo delo specializiranih mladinskih organizacij, posebej še dejavnost klubov OZN, pri čemer bodo veljala vsa prizadevanja tudi ustanovitvi revirskega kluba centrov OZN. Za letos je v načrtu ustanovitev nekaj mladinskih klubov s

skrbno zastavljanim programom, sicer pa bo občinsko mladinsko vodstvo preučilo še možnosti za organizacijo prostovoljnih delovnih akcij mladih pri gradnji novih objektov na področju občine.

Poudariti je treba, da je v predlogu programa dela mladine Trbovelj za leto 1968 še posebej podprtana pripravljenost po kar najtesnejšem sodelovanju z mladino iz sosednjih občin, iz Hrastnika, Zagorja ob Savi in Litije. -nk

SEKTORSKO POSVETOVANJE PREDSTAVNIKOV OBČINSKIH KONFERENC SZDL:

Podpora prizadevanjem za izdelavo programa razvoja

V torek, 23. januarja, je bilo v Trbovljah sektorsko posvetovanje predstavnikov izvršnih odborov občinskih konferenc Socialistične zveze iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja ob Savi, ki ga je sklical izvršni odbor republiške konference Socialistične zveze, in na katerem so obravnavali elemente ekonomske politike v letu 1968 ter stališča oz. problematiko v zvezi z osebnim delom na zasebnih sredstvih za delo.

V razpravi so predstavniki izvršnih odborov občinskih konferenc SZDL iz revirjev še posebej izrazili podporo prizadevanjem, da se izdela program dolgoročnega razvoja naše republike, pri čemer velja omeniti, da se je začelo tudi z akcijo za izdelavo regionalnega programa razvoja za zasavske revirje, in da se v tej zvezi skuša uveljavljati bolj intenzivno gospodarjenje ter večje izkoriščanje zmogljivosti, pospešuje integracijske procese in zahteva dosledno racionalizacijo poslovanja. Pozitivno so bila ocenjena tudi prizadevanja, da naj bi v prihodnje republike same določevale prispevne stopnje za prispevke za zadovoljevanje skupnih nalog, vendar pa je bilo istočasno poudarjeno, da je treba podoben odnos, kot se ga uveljavlja zdaj na relaciji zveza — republika, uveljaviti v prihodnje tudi na relaciji republika — občina.

Predstavniki občinskih konferenc SZDL iz vseh treh revirskih občin so se na torkovem posvetovanju zavzeli za to, da je treba v prihodnje okrepiti prizadevanja za utr-

jevanje samoupravnosti tudi na področju šolstva; izoblikovano je bilo mnenje, da je treba financiranje šolstva izločiti iz proračunov, se pravi osamosvojiti, sredstva republike za dotiranje občin pa naj bi bila pobudnik za uveljavitev takšnih oz. podobnih pobud in skupnih dogovorov.

Dokaj razgibana je bila tudi razprava o stališčih oz. problematiki v zvezi z osebnim delom na zasebnih sredstvih za delo. Ugotovili je bilo mogoče, da v občinah nimajo izdelanih ustreznih programov za razvoj terciarnih dejavnosti in kmetijstva, sicer pa manjka splošni koncept usmeritve, tako kar zadeva razvoj in davčno politiko oz. se načela vse prehitro menjajo in prehajamo iz ene skrajnosti v drugo. Več stvari pa bi bilo treba urediti sistemsko, tako naj bi — med drugim — odpravili pavšalno obdavčevanje oz. obdavčevanje na podlagi osebnega dohodka, izenačili naj bi se kriteriji, prav tako pa bi bilo potrebno izboljšati še kvalifikacijsko strukturo zaposlenih v davčnih upravah. -nk

PRESKRBA ZAGORSKIH OBČANOV

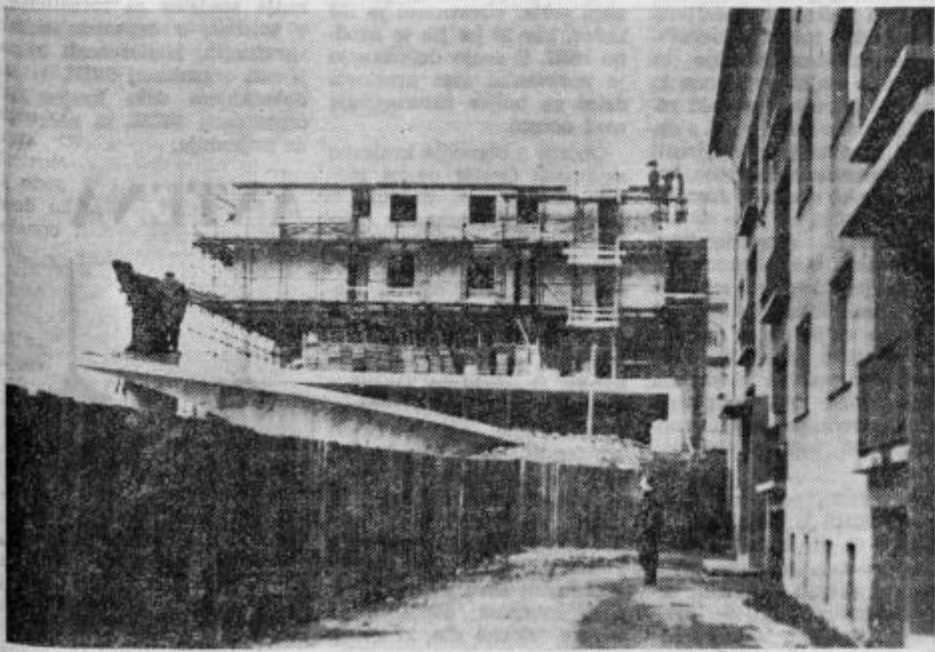
V glavnem zadovoljivo

Zagorski potrošniki so prejšnja leta večkrat kritizirali pomanjkljivo preskrbo z nekaterimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, zlasti s kmetijskimi pridelki, mlekom in kruhom. Položaj se je zdaj bistveno izboljšal, čeprav kakovost kmetijskih pridelkov še ni takšna, kot to želijo gospodinjje. Boljša izbira vseh vrst tekstilnega in drugega blaga.

Čeprav ni na voljo natančnih podatkov, je očitno, da zagorski potrošniki dosti več nakupujejo v domačih trgovinah. V mislih imamo namreč nakupe tekstilnega blaga in konfekcije pa tudi gospodinjstvih strojev in podobnih industrijskih izdelkov. Še pred leti so računali, da občani za te namene potrošijo zunaj občine najmanj 4 do 5 milijonov ND letno. V glavnem v sosednjih Trbovljah, Celju in Ljubljani. Z ureditvijo nekaterih novih sodobnih trgovskih lokalov je odliv kupne moči iz občine znatno manjši. Med kupci v zagorski blagovnici opažajo vse več potrošnikov iz Trbovelj in drugod. Značilnost, ki je doslej ni bilo moč opaziti. Podoba je, da so nekatere trgovine z uvedbo prodaje blaga na potrošniška posojila znatno ustregla precejšnjemu številu občanov.

Vendar zagorski potrošniki tu in tam še venomer kritizirajo pomanjkljivo preskrbo s kmetijskimi pridelki v zimskih mesecih. Težav na tem področju ni za podcenjevanje, saj je znano, da v Zagorju sploh nimajo ustreznih skladišč, s čimer bi omogočili enakomernjšo preskrbo. Tovornjaki dovažajo pridelke enkrat, dvakrat na teden iz Ljubljane. Zato tu in tam nekateri pridelki naglo poidejo. Drži tudi ugotovitev, da so nekateri pridelki slabe kakovosti, čeprav so celo nekoliko dražji kot v Ljubljani.

V izboljšano preskrbo s kruhom tu in tam kane nekaj grenkih, vendar za to, kot kaže ne zadene pekarnar, marveč slabša kakovost nekaterih vrst moke. Zagorjani se namreč včasih pritožujejo, da kruh ni pečen, dejansko pa gre za slabšo moko. -n

Samo še nekaj mesecev in spomenik NOB v Trbovljah bo ponovno »zaživel« v svojem spremenjenem okolju. V ozadju novi hotel, kjer delavci opravljajo zadnja dela na strehi tega lepega objekta. — (Foto: B. S.)

LETNI KONCERT

Rudarski moški pevski zbor Zarja, sekcija Svobode — Center Trbovlje, je pripravil zadnjo soboto v gledališki dvorani delavskega doma v Trbovljah redni letni koncert. Koncertni spored so nastudirali na novo; v prvem delu so predstavili narodne pesmi drugih jugoslovanskih narodov, v drugem delu narodne pesmi drugih narodov sveta, v zaključnem delu pa najlepše slovenske narodne pesmi. Dirigiral je Rihard Beermann.

UČNI USPEHI

Svet za šolstvo pri trboveljski občinski skupščini bo te dni obravnaval učne uspehe na trboveljskih šolah ob prvem polletju. Doseženi učni uspehi na trboveljskih osnovnih in srednjih šolah v celoti niso zadovoljivi; pozitivno je bilo ocenjenih na pozameznih šolah naslednji odstotek učenecov in dijakov: šola Alojza Hohkrauta 74,2 procenta, šola Tončke Čečeve 76,5%, šola Ivana Cankarja 79,9%, ekonomska srednja šola 44%, tehnična srednja šola 52% in gimnazija 55%.

»ZIVLJENJE V GORAH«

Ljubitelji planin so prišli prejšnji teden spet na svoj račun. Delavska univerza Trbovlje in planinsko društvo Trbovlje sta pripravila v torek, 30. januarja, v predavalnici delavskega doma predavanje domačina ing. Marka Čibeja. »Zivljenje v gorah«, spremljano z diapozitivi.

NI TUDI SE PROGRAMA RAZVOJA OTROŠKEGA VARSTVA

V Trbovljah ugotavljajo, da doslej še nimajo izdelanega programa razvoja otroškega varstva v občini, niti niso izoblikovana merila za zbiranje sredstev, zlasti še za investicije. Skupščina stanovalcev pri stanovanjskem podjetju v Trbovljah je v tej zvezi pred kratkim predlagala, da naj bi določen del denarja za gradnjo oz. urejanje otroških varstvenih ustanov prispevali iz stanovanjskega prispevka. Prevladuje mnenje, da bi bilo treba v doglednem času opraviti vse potrebno v zvezi z izdelavo programa razvoja otroškega varstva, pri čemer ne bi smeli pozabiti tudi na ureditev igrišč in drugih pomožnih objektov pri že obstoječih varstvenih ustanovah.

SOFERSKI TECAJ

Avto moto društvo Trbovlje je te dni začelo z novim šoferskim tečajem A in B kategorije.

6-517 TON OPREME IN IZDELKOV

V trboveljski strojni tovarni so v letu 1967 proizvedli skupaj 6.517 ton transportov, dvigal, rudarske opreme in opreme za gradbeništvo.

8 PREDSTAV

V okviru abonmaja za odrasle in mladino, ki ga to sezono pripravlja občinski svet zveze kulturno prosvetnih organizacij Trbovlje, se bo vrstilo osem predstav. V Trbovljah bo nastopila Drama SNG iz Ljubljane, študentovsko gledališče iz Ljubljane, Mestno gledališče Ljubljansko, trikrat Slovensko ljudsko gledališče iz Celja, nastopil bo še Slovenski okelet, pripravili pa bodo tudi »Večer opernih arij«.

OBČINSKA KONFERENCA SOCIALISTIČNE ZVEZE V TRBOVLJAH SE NI SESLA

Pozabljena odgovornost

Za ponedeljek, 29. januarja, popoldan je bila sklicana druga seja občinske konference Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah. Osrednja točka dnevnega reda naj bi bila razprava o vzgojno izobraževalnem delu v osnovni šoli ter o materialnih pogojih za to delo.

Razprava na seji občinske konference Socialistične zveze in sprejeta stališča v tej zvezi naj bi zaključila večmesečno izredno razglašano in poglobljeno aktivnost občinske organizacije Socialistične zveze, da spet postavi na dnevni red seje občinske skupščine in sej samoupravnih organov v delovnih organizacijah, pa tudi na zbor volivcev, vprašanje zbiranja sredstev za investicije v osnovno šolstvo. Potrebe po urejanju prostorov za osnovno šolo so v Trbovljah že nekaj časa močno prisotne. O tem smo obširneje pisali tudi v zadnji številki »Celjskega tednika«.

V dosedanjih razpravah v krajevnih organizacijah Socialistične zveze, sekcijah ob-

činske konference SZDL in v razgovorih s predstavniki delovnih organizacij je prevladala težnja, da morajo Trbovlje dobiti v doglednem času še eno osnovno šolo, hkrati pa tudi, da je treba preurediti šoli Ivana Cankarja in Alojza Hohkrauta. Občinska konferenca Socialistične zveze naj bi na seji zbrala vsa ta mnenja in jih kot stališča občinske organizacije Socialistične zveze posredovala odgovornim dejavnikom v občini.

Pričakovani zaključek večmesečne akcije prvič ni uspel. Pravila o delovanju Socialistične zveze v občini Trbovlje namreč določajo, da je konferenca sklepna, če je na njej dve tretjini članov; na seji 29. januarja je bilo 42

članov konference, 35 pa je odsotnost opravičilo oziroma jih na konferenco ni bilo. Po tridesetminutnem čakanju so se prisotni člani konference in gostje razšli. Niso se namreč strinjali niti s predlogom, da bi vseeno razpravljali o vzgojno izobraževalnem delu v osnovni šoli in materialnih pogojih za to delo ter sprejeli stališča, zaključke pa potem poslali v potrditev tudi tistim članom konference, ki jih ni bilo na sejo. Večina jih je namreč menila, da takšna odločitev ne bi bila na mestu in primerna, saj je vprašanje, če bi bila ob takšni praksi v prihodnje sploh sklepna kakšna seja. Zahtevali so, da izvršni odbor občinske konference SZDL pokliče na razgovor vse tiste, ki jih ni bilo na sejo in se z njimi pomeni o odgovornosti in nalogah, ki jih imajo kot člani občinske konference SZDL, posebej tudi s tistimi, ki so zraven tega še člani Zveze komunistov. -N-

DELO VOLILNE KOMISIJE

Volilna komisija pri občinski konferenci Socialistične zveze Trbovlje je na sejah obravnavala obseg dela komisije, reelekcijo v letu 1968 in priprave družbeno političnih organizacij za izvedbo reelekcije direktorjev delovnih organizacij. Pred nedavnim pa je pripravila volilna komisija razgovore s predstavniki delovnih organizacij, kjer so razpravljali o družbeno političnih vidikih reelekcije in vlogi samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij v delovnih organizacijah v tej zvezi.

DELO KRAJEVNE SKUPNOSTI CENTER V LETU 1967 IN NACRTI ZA LETOS:

Zahtevne naloge

Pred dnevi so imeli na področju krajevnih skupnosti Center v Trbovljah zbere občanov. Predmet razprave je bilo delo te krajevnih skupnosti lani in načrti za letos, govorili so še o novem statutu krajevnih skupnosti ter izvolili nove člane sveta.

V poročilu o delu krajevnih skupnosti Center so bile nanašane številne naloge, ki jih je bilo treba rešiti. Navedena so številna komunalna dela, socialna problematika,

dejavnost poravnalnega sveta itd.

Komunalnih del je opravila krajevna skupnost Center v letu 1967 precej. V nase-

lijih Nasipi, Žabjek, Opekar, Suštarjeva kolonija, Ribnik, Hohkrautova kolonija, Neža, kolonija 1. maj, Novi dom, Partizanska cesta, trg Svobode, Pod ostrim vrhom, Retje itd. so urejali kanalizacijo, vzdrževali so ceste, obnavljali in nameščali novo javno razsvetljavo, popravljali krušne peči in pralnice, urejali dvorišča, pripravljali dokumentacijo za gradnjo garaž, na Partizanski cesti so zgradili otroško igrišče, zbirali so denar za asfaltiranje Partizanske ceste, asfaltirali so tržnico, pod Ostrim vrhom so uredili sprehajališče, naselju Retje pa so vzdrževali ceste ter nudili pomoč pri vzdrževanju vodovoda itd.

Cedalje več je problemov na področju socialnega varstva in skrbstva. Za socialne podpore in za nekatere druge oblike pomoči je lani krajevna skupnost Center v Trbovljah izplačala nad 140.000 novih din, kar ni malo. Stalnih socialnih podporancev je bilo 54, začasno podporo so dodelili 9 občanom, 178 pa enkratno pomoč. Razen tega so plačali zdravstveno zavarovanje za 38 podporancev, 60 socialno ogroženim otrokom so plačali šolsko malico, 7 onemoglim oziroma bolnim občanom pa stroške nege na domu.

In še dejavnost poravnalnega sveta: obravnaval je 105 zadev, kar 89 pa jih je ugodno rešil. S svojo dejavnostjo je poravnalni svet prispeval delež za boljše razumevanje med občani.

Občani z območja krajevnih skupnosti Center so na zadnjih zborih govorili tudi o predlogu programa za leto 1968; predlog bodo še dopolnili z mnenji občanov, upoštevajo pri tem seveda zlasti še finančne možnosti in pomembnost del.

Občani se v vedno večjem številu obračajo na krajevno skupnost za pomoč oziroma posredovanje pri socialnih problemih. Tako prosijo za dodelitev socialne pomoči, za posredovanje pri zaposlovanju, za pomoč pri urejanju družinskih problemov itd. Posebej težko je, ker je bila v zadnjem času močno omejena možnost zaposlovanja ženske delovne sile, ki konča komaj osnovno šolo. Tako so dekieta doma, v breme staršev s skromnimi dohodki in kaj rado se zgodi, da

se število družinskih članov še poveča. Problemi so še s alkoholizirani, ki jih ni mogoče zaposliti itd. Zategadelj bo verjetno težišče dejavnosti krajevnih skupnosti Center v Trbovljah v prihodnje na razreševanju teh problemov. Pomoč je v teh primerih nujna, kompleksnejše reševanje te problematike pa bo mogoče le s sodelovanjem tudi ostalih činiteljev.

Pri tem seveda ne bodo pozabili na vzdrževanje cest, urejanje okolice stanovanjskih zgradb, kanalizacije in javne razsvetljave itd. Poskrbeli bodo še za širjenje mreže uslužnostnih servisov, nadaljevali bodo z akcijo za urejanje otroških igrišč in objektov za rekreacijo starejših. V letu 1968 bodo nadaljevali z akcijo zbiranja sredstev za asfaltiranje nekaterih cest oziroma ulic. Večjo pozornost pa bodo namenili še izboljšanju podobe Trbovelj.

SESTANKA S PREDSEDNIKI IN TAJNIKI KO SZDL

Izvršni odbor občinske konference SZDL Trbovlje je pripravil dvojne sestanke s predsedniki in tajniki krajevnih organizacij SZDL. Obravnavali so akcijo SZDL za zbiranje sredstev za investicije v šolstvo, o organizacijskih vprašanjih, konferencah krajevnih organizacij SZDL in o dosedanjem delu krajevnih organizacij SZDL in načrtih za prihodnje.

ANTENA

sprejema ... odaja VASE ŽELJE

Trboveljski „Rudis“ na štirih kontinentih

Dejavnost poslovnega združenja RUDIS, rudarsko industrijske skupnosti iz Trbovelj, se je v zadnjem času močno razmahnila tudi v inozemstvu. Raziskave oziroma gradnjo objektov opravljajo zdaj že na štirih kontinentih, seveda v Evropi, pa v Afriki, Aziji in Južni Ameriki.

Začetek uveljavljanja trboveljskega združenja RUDIS v inozemstvu sodi v Zdrušeno arabsko republiko, koder že dalj časa opravljajo geološka in rudarska raziskovalna dela, v načrtu pa je v tem letu prevzem celotnega engineeringa za pridobivanje in oplemenitenje fosfatov. V Alžiriji odpirajo dva rudnika in gradijo flotacijo, prav tako pa opravljajo vsa najvažnejša raziskovalna dela in geološka vrtnanja. V Maroku pa bodo aprila zaključili z izgradnjo izvoznih naprav za rudnik Kettara. Dela v Alžiriji in Maroku kreditira naša država, domači investitorji pa morajo prispeva-

ti petino vseh potrebnih sredstev za investicijo.

V Tuniziji je uspelo združenje RUDIS v veliki mednarodni konkurenci za programiranje sanacije jezera Tunis, posebej zaradi ugodnih tehnoloških rešitev. V tej državi opravljajo še študije v zvezi z oplemenitenjem fosfatov. V Indiji opravljajo vrtnanja, oziroma raziskovalna dela za kaolin in azbest, letos pa naj bi začeli tudi z izdelavo potrebnih načrtov.

Leta 1967 je začelo poslovno združenje RUDIS iz Trbovelj preučevati tudi tržišča v Južni Ameriki; doslej so že prejeli ponudbo za študijo za izgradnjo cinkarne v Boliviji.

Prejšnje leto pa je prevzelo združenje RUDIS gradnjo industrijskih objektov oz. kompleksno izgradnjo v Nemški demokratični republiki, v Zahodni Nemčiji pa opravljajo montažna dela.

Vrednost vseh del, ki jih je v letu 1967 opravilo poslovno združenje RUDIS iz Trbovelj v inozemstvu znaša okrog 90 milijonov novih din, letos pa naj bi znašala vrednost del v tujini že okrog 120 milijonov novih din, ali okrog 60 odst. vrednosti vseh del. Letos bodo, kot računajo, opravljali večja dela še v Alžiriji, in sicer pri odpiranju in rekonstrukciji rudnikov, nadaljevali pa bodo tudi z raziskavami ter izdelavo študije za odpiranje rudnikov svinca in cinka. V Zdrušeni arabski republiki bodo nadaljevali z deli pri povečanju zmogljivosti in oplemenitenju fosfatov, katerih kupca sta tudi Jugoslavija in Indija, in to v okviru tripartitnega gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo, Indijo in Zdrušeno arabsko republiko. Računajo tudi na prevzem večjih del v Nemški demokratični republiki, kjer je za gradbeništvo dokajšnja konjunktura; pričakujejo pa še na povečanje obsega montažnih del tudi v Zahodni Nemčiji.

Trboveljsko poslovno združenje RUDIS je prejelo za vsa dela, ki so jih doslej opravili v inozemstvu, reference vlad oziroma drugih ustreznih državnih organov. To je prav gotovo posebno priznanje izvajalcem del, vsakič pa pomeni tudi pomembno mednarodno afirmacijo združenja RUDIS iz Trbovelj.

Izvoz trboveljskih delovnih organizacij

Industrijske delovne organizacije z območja trboveljske občine so skupaj dosegle za leto 1967 predvideni obseg izvoza. Trboveljska industrija je poslala na tuja tržišča za več kot 2.200.000 dolarjev izdelkov. Za predvidenim obsegom izvoza so zaostajali le v Iskrični tovarni polprevodnikov v Trbovljah.

Posebej velja omeniti, da sta se v izvozni dejavnosti tudi lansko leto vse bolj uveljavili poslovno združenje RUDIS, rudarsko industrijska skupnost, Trbovlje, in investicijski hiroji Trbovlje. Sicer pa so se v izvoz v zadnjem letu dni vključile tudi nekatere manjše delovne organizacije, tako Mehanika, tovarna pohištva itd.

Izvoz industrijskih delovnih organizacij bo ostal v letu 1968 v glavnem na dosedajšnji ravni iz leta 1967. Nekatero delovno organizacijo je so z izvozom v dokajšnji meri usmerjene na klirinško območje, manj pa na konvertibilno. Spricu drugačne usmeritve našega gospodarstva ustreznimi zvezni organi že v petekletnem letu niso dajali soglasij za izvoz na klirinško področje, kot se je to dogodilo strojni tovarni Trbovlje, pa čeprav so že imeli sklenjene pogodbe za izvoz.

TRBOVLJE

Bistvenih težav ne bo

Med našim obiskom v Tovarni kemičnih izdelkov smo se z direktorjem podjetja Velimirom Krašovcem, med drugim, pogovarjali o prehodu na nov delovni čas. Tole smo zvedeli.

— Velimir Krašovec je dejal: — O prehodu na nov delovni čas smo v našem podjetju že razpravljali. Pripravili smo ustrezne predloge in analizo o tem, na kakšne težave bi utegnile naleteti naše uslužbenke, ki imajo majhne otroke? Moram povedati, da vsi doslej zbrani podatki kažejo, da pravzaprav ne bo imeli bistvenih težav. Na nov delovni čas naj bi prešlo približno 70 uslužbenecv oziroma uslužbenk. Za tri uslužbenke smo ugotovili, da jih utegne nov delovni čas nekoliko prizadeti. Vendar bomo zanje, če bo to potrebno storili take olajšave, da ne bodo prizadete.

— Pripravili smo že tudi predlog, pravzaprav dva predloga. Po prvem bi začeli z delom ob 8.00 do 12.20, z vmesnim polurnim odmorom, in od 13.00 do 17.00. Če bi sprejeli ta predlog, bi bili prosti vsako drugo soboto oziroma bi morali zagotoviti, da nekateri naši uslužbenki, čigar delo je vezano neposredno na proces v tovarni, ostajali doma vsako drugo soboto.

— Po drugem predlogu pa bi začeli ob 8.30, z vmesnim opoldanskim odmorom in popoldanskim delom do 17.30. Ob sobotah pa bi delali samo od 8.30 do 13.30. Doslej še nismo odločili o nobenem predlogu. Sta pa oba vredna tehtnega pomisleka in seveda ustrezne odločitve. Menimo, da bi utegnili začeti z novim delovnim urnikom še pred koncem prvega letošnjega polletja.

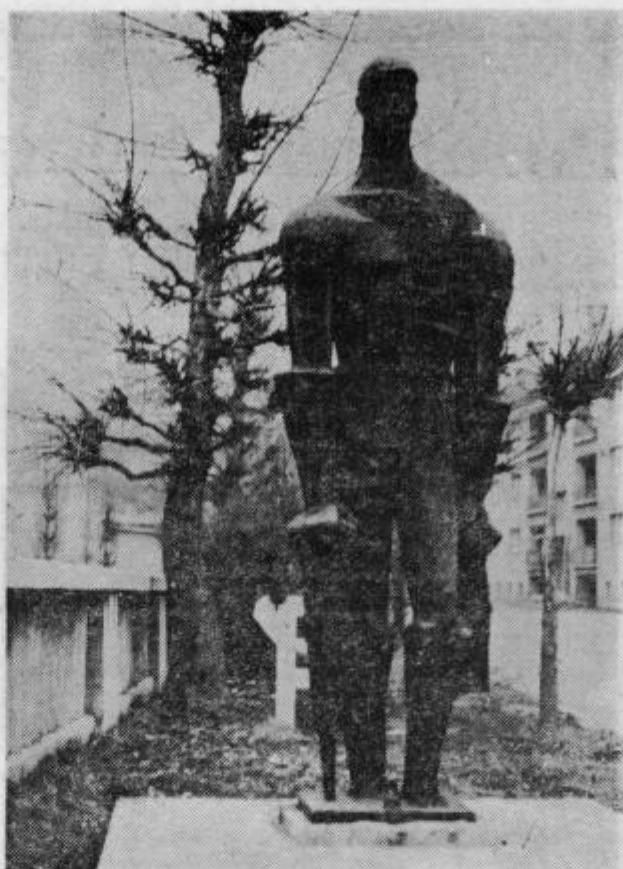
— Menim, da kaže posebej opozoriti na nekatere prednosti novega delovnega časa. Prvič bi z novim urnikom prilagodili naše delo z delom drugih ustanov in podjetij. Ljudje bodo vsekakor prihajali na delo bolj spočiti kot doslej. Vsi tisti ljudje — ne govorim samo o naših — za-

poslenih —, ki so doslej opravljali še razna druga, priložnostna dela, bodo morali seveda z novim urnikom nekoliko bolj racionalno premisliti ali sploh prenehati z dopolnilnim delom. Seveda pa bo treba spremeniti tudi vrsto ostalih dosežanih naved. Družbenopolitično dejavnost bo treba bolj racionalizirati. Sestanki, posvetovanja, bodo lahko po uvedbi novega delovnega časa samo v poznih popoldanskih urah. Menim, da jih ne bomo smeli zavlačevati in jimati ljudem dragoceni prosti čas.

Potem nam je direktor tovarne kemičnih izdelkov v Hrastniku odgovoril še na stavljeno vprašanje glede možnosti družbene prehrane v njihovem kolektivu. Odgovor je bil pozitiven. Tovarna ima namreč že zdaj dokaj vzorno

urejen obrat družbene prehrane, ki pa še ni polno izkoriščen. Dejansko bo kazalo samo nekoliko sinhronizirati čas opoldanskih obrokov in omogočiti razdeljevanje hrane brez odvečnega postajanja ali čakanja.

Tako torej v tovarni kemičnih izdelkov. Slišali smo, da prehod na nov delovni teden, ščine Hrastnik pripravljajo prehod na nov delovni teden. O tem bodo v kratkem razpravljali na seji občinske skupščine in po vsej verjetnosti že obrazložili predlog o prehodu na nov delovni urnik. Uslužbenki občinske uprave naj bi na nov delovni čas prešli že s 1. marcem. Ni dvoma, da bodo tudi v nekaterih drugih ustanovah in podjetjih hrastniške občine prav kmalu obravnavali potrebo po prehodu na nov delovni teden. Saj ga bo treba prilagoditi nekaterim osrednjim občinskim in drugim medobčinskim družbenim in drugim službam.

SREČNO — kip rudarja v revirskem središču — Trbovljah (Foto: B. S.)

NA KRATKO

POSVET KOORDINACIJSKEGA ODBORA ZZB NOV

Pred kratkim so se v Hrastniku sešli člani koordinacijskega odbora občinskih zvez Združenj borcev NOV Zagorja ob Savi, Trbovelj in Hrastnika. Izhodišna točka razprave je bila poglobitev sodelovanja teh pomembnih organizacij v revirjih. V zvezi s tem so bili posamezni udeleženci različnih mnenj in pogledov ter naposled sodili, da kaže izdelati predlog posebnih pravil, ki bi vsebovala ustrezna določila o poglobitvi sodelovanja na vseh pomembnejših področjih. Pravila naj bi izdelali do 12. februarja, nakar bi jih najprej obravnavala koordinacijski odbor, zatem pa bi jih posredovali v presojo in razpravo letnim skupščinam občinskih zvez združenj borcev NOV, ki bodo predvideno konec februarja oziroma marca.

RAZGOVOR RUDNIŠKIH MLADINSKIH VODSTEV

Na pobudo mladinskega vodstva rudnika Hrastnik so prejšnji teden člani ustreznih komitejev iz Zagorja ob Savi in Trbovelj na skupnem posvetovanju obravnavali perspektivni razvoj zasavskih premogovnikov. O položaju združenega podjetja, predvideni modernizaciji in sploh razvoju zasavskih premogovnikov je mladim rudarjem govoril generalni direktor inž. Albert Ivančič. Razen tega je po uvodnem izlaganju odgovoril na vprašanja posameznih udeležencev. Rudniška mladinska vodstva so sklenila sklicati sestanke s članstvom, kjer bo govor o prihodnosti zasavskih rudnikov.

ZANIMIV RAZGOVOR V HRASTNIŠKEM KLUBU

Hrastniški mladinski klub je ustregel splošni želji mladih ljudi in sklenil v preostalih zimskih in prvih pomladanskih mesecih prirediti dvoje klubskih večerov na teden. Tako so bili pred kratkim povabili medse poslanca gospodarskega zbora Zvezne skupščine SFRJ Milana Kožuha. Ta jim je podrobno obrazložil problematiko okrog opustitve limitov prispevnih stopenj v gospodarstvu in stališča Izvršnega sveta in Skupščine SRS ter drugih republiških vodstev. Zanimivega razgovora, na katerem so mladi Hrastničani dobili odgovor še na druga zastavljena vprašanja, se je udeležilo lepo število udeležencev.

SE ENO KULTURNO DRUŠTVO V HRASTNIKU

10. februarja bodo v Čečah nad Hrastnikom ustanovili novo kulturno društvo. Pobudo zanj je dala tamošnja mladina, ker menijo, da bi utegnili v okviru svoje društvene kulturne organizacije znatno poživiti prosvetno in izobraževalno delo. Za ustanovni občni zbor so pripravili okvirni program. Ta predvideva za začetek nekaj zanimivih predavanj o zunanji politiki SFRJ, vojni v Vietnamu, pustovanje, proslavo 8. marca, filmske predstave in druge prireditve. Novoustanovljeno društvo bo v njenih prizadevanjih podprl občinski mladinski komite, seveda pa računajo na sodelovanje in pomoč občinske zveze kulturnoprosvetnih organizacij.

PREDLOG UKREPOV IN VLOGA KOMUNISTOV ZA AKTIVIZACIJO DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA V OBČINI HRASTNIK

Podpora vsem naprednim prizadevanjem

Hrastniške družbenopolitične organizacije in upravne odbore društev že lep čas vznemirja stagnacija tovrstnega udejstvovanja. Zato ni ničesar presenetljivega v resnih naporih poiskati vse razpoložljive možnosti za širšo, bolj razvejano in pestrejšo aktivnost tako odraslih, posebno pa mladine bodisi v tem ali onem društvu in društveni organizaciji. Na čelo teh prizadevanj sta se postavila tako sekretariat občinske konference ZKS kot izvršni odbor občinske organizacije SZDL.

Čeprav so delovanju društev in društvenih organizacij v Hrastniku razpravljali minulo jesen, se tedaj niso dokopali do najbolj ustreznih zaključkov, medtem ko je kasnejša praksa pokazala, da kaže nekatera stališča poglobiti in širše zastaviti vlogo komunistov pri oblikovanju celovitejšega društvenega življenja v komunih. Sekretariat občinske konference ZKS je v ta namen ustanovil posebno komisijo, ki je pred dnevi poročala o svojem delu članom občinskega vodstva ZKS. Na tej seji je hkrati tudi dozorela odločitev, da bodo analizo vključili v na-

slednjo sejo občinske konference ZKS. Komisija je bila predlagala več ukrepov, ki pa jih žal zavoljo pomanjkanja prostora ne moremo v celoti objaviti, zato bomo skušali v tem prispevku navesti samo nekatere predloge.

Društva naj bi čimprej izdelala dolgoročneje programe svojega delovanja. V programe bi morala obvezno vvrstiti stališča o pritegovanju novih članov v društvene vrste, vzgojo vodniškega kadra, organizatorjev društvenega življenja, načrte o izgradnji novih objektov in ne nazadnje poskrbeti za stalno druž-

beno vzgojo članstva. Pri načrtovanju perspektivnega delovanja predlaga komisija društvom, naj se povežejo s šolami. Vključevanje soloobvezanih otrok v društveno življenje utegne dati dobre rezultate, v kolikor bo preskrbljeno za resno delo. Društva bi morala o tem organizirati več razgovorov s starši in jim predočiti pomen udejstvovanja njihovih otrok v posameznih društvih.

Komisija se je zavzela tudi za širšo oceno občinskih zvez, ki vključujejo večje število društev. Zdi se namreč, da so se občinske zveze doslej vse preveč ukvarjale zgolj z razdeljevanjem denarja, premalo pa so se prizadevala za vsebinsko pomoč posameznim društvom. Po sodbah komisije bi kazalo politiko teh zvez preusmeriti na stalnejše sodelovanje z društvi v vseh pogledih. Zlasti pa bi morale zveze nekoliko bolj ocenjevati gospodarjenje društev bodisi z denarjem bodisi z objekti, ki jih imajo na voljo.

Dosedanja praksa je med drugim pokazala, da so izbiere programov za razne proslave precejšnjega pomena in odločilne za obisk prireditev. Z druge strani pa celo komunisti podcenjujejo pomen teh proslav, saj se jih največkrat udeležujejo standardni obiskovalci. Komunisti bi se morali dosti bolj, kot doslej zavzemati za kvalitetne prireditve, za resnično napredno vsebino posameznih prireditev, bodisi kulturnih ali drugih. Kar zadeva razvoj telesne kultu-

re v občini, je komisija sodila, da se bo treba znatno bolj prizadevati za množičnost te dejavnosti. Komisija se je tudi zoperstavila enostranskim poskusom po opustitvi nekaterih sportnih sekcij zavoljo pomanjkanja denarja, pač pa sodi, da kaže za te namene v prihodnje nameniti več družbene podpore in seveda denarja. Resno bo treba proučiti izkoriščenost telesnovzgojnih objektov. Razen tega naj bi razen novega kopališča, v Hrastniku zgradili tudi drsališče in kotalkališče. Taborniška organizacija v Hrastniku je včasih igrala prvo violino na področju društvenega udejstvovanja. Zaradi odhoda nekaterih vodstvenih članov pa tudi drugih vzrokov je njena aktivnost močno upadla. Predlagajo, naj bi storili vse, da bi se taborniki spet povrnili na izhono pot. V Hrastniku so dokaj zaskrbljeni zaradi nečednosti organizacije ljudske tehnike in njenih sekcij, ki so v današnjem času bistvenega pomena za vzgojo mladih ljudi na tem področju.

Zanimivo pa je konec koncev tudi to, da komisija meni, da je družbena skupnost premalo cenila prizadevanje številnih društvenih delavcev. Redki so bili namreč primeri, da bi najbolj delavne bodisi nagradili ali odkrivali ali jim dali vsaj družbeno priznanje in pohvalo. Komisija povsem upravičeno trdi, da je treba dati odlično podporo vsakemu naprednemu prizadevanju.

V PODJETJU »SIJAJ« HRASTNIK SO SE ODLOČILI

za razširitev zmogljivosti

Za dva in polkrat večji obseg proizvodnje bo potrebno samo razširiti delovne prostore in odstraniti probleme notranjega transporta. Stroški investiranja ne bodo presegli 1 milijon ND. Pričetek del aprila, zaključek letošnje jesen.

Kolektiv je decembra lani praznoval 15-letnico obstoja. Značilno je, da je bilo leto 1967 tudi eno izmed najuspešnejših obdobj v gospodarjenju podjetja. Planirano vrednostno realizacijo v višini okrog 7 milijonov ND so presegli za več kot 40 odst. S tem so se dejansko uvrstili med poslovno zelo uspešne delovne organizacije v občini.

Vodstvo podjetja in kolektiv sta namreč znala »priljubiti« potrebam trga. Ugodna prodaja je obenu napotila kolektiv na iskanje

novih modelov razsvetljavnega stekla. Značilno pri tem je tudi to, da bi lani utegnili prodati še dosti večje količine posameznih vrst svetlobnih teles, vendar so jim to onemogočali pretresni delovni prostori.

Čeprav ni moč reči, da kolektiv že prejšnja leta ni razmišljal o delni razširitvi svojih zmogljivosti, je vendar očitno, da je odločitev za to dozorela v drugi polovici leta 1967. S predvideno investicijo dejansko ne spreminjajo obstoječe lokacije tovarne, am-

—an—

—an—
pak samo snotno zaključujejo sedanjo poslovno zgradbo.
Podjetje zaposluje zdaj 136 delavcev in delavk, po končani razširitvi nekaterih delovnih prostorov bodo utegnili na novo sprejeti še 40 ljudi. S tem bodo nedvomno vsaj nekoliko zmanjšali število nezaposlenih v občini. Naj omenimo še možnost večjega izvoza. Kolektiv je doslej izvažal manjše količine svojih izdelkov v Avstrijo, zdaj pa postopoma usmerjajo prodajo nekaterih visokotekovinskih svetlobnih elementov v Zvezno republiko Nemčijo, Vel. Britanijo in celo Kanado. Kaže torej, da imajo Sijajevci pred seboj dokaj ugodno perspektivo, čeprav so eden izmed najmlajših kolektivov v občini Hrastnik.

PRVE PRIPRAVE NA LETOSNJE LETOVANJE HRASTNIŠKIH PROIZVAJALCEV

Urediti počitniško naselje

Upravni odbor občinske počitniške skupnosti v Hrastniku bo v prvih pomladanskih mesecih nadaljeval z ureditvenimi deli v Vrsarju, kjer so lani postavili manjše naselje weekend hišic. Med drugim bodo uredili privozne ceste v naselje, preplekali počitniške hišice, uredili vrt in plažo ter poskrbeli za nakup opreme za otroška in druga igrišča.

Sicer pa imajo hrastniški steklarji in nekateri drugi delavci možnost zimskega letovanja. Steklarna ima namreč v Bohinju pri Fužinah svojo počitniško hišo. Doslej so najraje prihajali na kratak oddih in smučanje mladi steklarji. Prihodnje tedne pa bo počitniško dom sprejel goste za več dni.

Upravni odbor občinske počitniške skupnosti bo v pripravah na poletno letovanje svojih članov proučil tudi možnosti pocenitve uslug v Vrsarju. Pobudo za to je dal sindikalni svet, ki je pripravljen nameniti nekaj denarja za te potrebe iz dela članarine sindikalnega članstva. S tem bodo nedvomno ustregli vsem tistim proizvajalcem, ki imajo številnejše

družine, pa jim njihovi osebni dohodki niso dovoljevali desetdnevnega počitka v Vrsarju.

Razen tega bo upravni odbor počitniške skupnosti moral letos ugotoviti, kakšne so možnosti za zamenjavo članov v drugih počitniških domovih. V Hrastniku ima namreč več podjetij svoje domove oddiha. Rudarji, steklarji in drugi bi zagotovo radi za spremembo letovali v Vrsarju in narobe. Kaže torej, da bodo imeli vsi tisti, ki imajo na skrbi letni oddih hrastniških proizvajalcev polne roke dela. Zategadelj ne preseneča odločitev že zdaj, tako rekoč, sredi zime, začetki z vsemi ustreznimi pripravami. Znabiti bodo letos uspeli realizirati tudi predlo-

OBČINSKA MLADINSKA KONFERENCA

Ceprav nekoliko pozno, pa vendar še pred 8. kongresom ZMJ, se je naposled sešla občinska konferenca ZMS tudi v Zagorju ob Savi. Konferenco je dejansko pripravila mladinska organizacija ZKS, ker je dosedanje občinsko mladinsko vodstvo praktično prenehalo z delom. Ne glede na to, da se je konferenca udeležilo samo okoli 35 izvoljenih delegatov iz zagorskih podjetij, ustanov in šol, so v razpravi pravzaprav skušali položiti nove temelje organiziranosti mladih v komuni. Med drugim so se zavzeli za učinkovitejšo sodelovanje z vsemi specializiranimi organizacijami občini, za ponovno poživitev delovanja mladinskih klubov, za idejnopolično izobraževanje ter predlagali, naj bi vodstva družbenopolitičnih organizacij usmerila svoje delo tudi na problematiko mladih. V novi mladinski komite so izvolili člane, ki so vnaprej obljubili pripravljenost delati na tem področju.

KLJUB POMANJKANJU SNEGA — VNDARLE TEČAJ SMUČANJA

V zadnji številki našega glasila smo napisali, da se mladi zagorski občani upravičeno pritožujejo nad nemilostno naravo, ki jim je ponovno zgodila in rahlo zagrnila zlati čas prostosti. No, te dni so zagorski otroci spet sedli v šolske klopi. Eni nekoliko prizadeti, nekateri pa vendarle z občutkom, da so vsaj nekoliko okusili zimsko radost. Komisija za letovanje in smučarski klub Zagorje-Kisovec sta namreč drugi teden zimskih počitnic le organizirala smučarski tečaj, in sicer na «Marelu», kjer sonce ni pobralo vsega snega. Tečaja se je udeležilo resda samo 50 do 60 šolarjev, zato pa bo že prihodnjo zimno znatno boljše. Ne glede na snežne razmere v dolini, bo bržkone nared nova smučarska žičnica, ki bo iz Kisovca v nekaj minutah prepeljala veliko število mladih ljudi na «Marelo» in jim omogočila zimsko veselje. Letošnji tečajniki so dopoldan v smučarski koči v Kisovcu poslušali zanimivosti iz teorije, popoldan pa so imeli praktične vaje na terenu.

KOLIKO SO PREJELA DRUŠTVA DENARJA ... ?

Pred kratkim so v Zagorju ob Savi objavili zaključni račun sklada za pomoč društvom in društvenim organizacijam. Za dejavnost društev je bilo lani zbranih 92.217,07 ND, pri čemer je treba upoštevati še prenos salda iz leta 1966 v višini 24.958 ND in prispevek od športne stave in lota v znesku 12.391 ND. Upravni odbor sklada je sicer planiral za te potrebe 199.446 ND, žal niso zbrali niti polovice teh sredstev. Razumljivo je, da je upravni odbor razdelil največ denarja občinskemu svetu zveze kulturnoprosvetnih organizacij in občinski zvezi za telesno kulturo, saj sta obe dejavnosti med prvimi tako glede množičnosti, kot pomembnosti. Za gradnjo in vzdrževanje objektov za športne potrebe je sklad izplačal 24.000 ND.

ZAGORJE

Staro in novo v medsebojnem harmoničnem dopolnjevanju. (Foto: Berni)

S POSVETOVANJA ZASAVSKIH POSLANCEV V ZAGORJU

Osrednje: energetska bilanca

Minuli četrtek so se v Zagorju sešli na redno sejo zasavski poslanci. Posvetovanja so se udeležili tudi predsednik republiškega kluba poslancev Marjan Jenko, predsedniki občinskih skupščin Hrastnika, Trbovelj in Zagorja, predstavniki občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij, generalni direktor zasavskih premogovnikov inž. Albert Ivančič in direktor trboveljske Elektrarne.

Udeleženci so obravnavali troje aktualnih zadev: osnutek načrta dolgoročnega razvoja jugoslovanske energetike, aktualna vprašanja proračunske politike in splošne potrebe v letu 1968 in programska izhodišča dela področnega kluba poslancev v prihodnjih mesecih. O povzetku načrta razvoja energetike za obdobje 1966 — 1985 je udeležence seznanil poslanec gosposodarskega zbora Zvezne skupščine SFRJ Milan Kožuh. V daljšem izvajanju je opozoril na nekatere bistvenosti tega pomembnega projekta, ki ga je bil decembra lani izdelal zvezni zavod za gospodarsko planiranje v Beogradu. Dejal je, da bi kazalo posebno resno proučiti variantne predloge prihodnjega razvoja energetskega sistema pri nas, in opozoril, da je za razvoj zasavskih premogovnikov najustrenejši tretji alternativni predlog. Ta namreč upošteva optimalni razvoj premogovnikov v SFRJ, glede na najugodnejše lokacije in s hitrim zmanjševanjem prevažanja premoga v oddaljenjša središča in znatno večjim izkoriščanjem v neposredni bližini samih rudnikov. Po tem tretjem — predlogu bi leta

1980 dosegla proizvodnja premoga 71 milijonov ton. Sicer pa predvideva osnutek načrta, da bi po tretjem predlogu potrošili kar 88 odstotkov vseh količin premoga v neposredni bližini premogovnikov, medtem ko bi ga prevažali le še 12 odstotkov.

Poslanci so v razpravi menili, da kaže o tem razpravljati v osrednjih slovenskih gospodarskih in drugih institucijah, ugotoviti kaj bo predvidevala slovenska energetska bilanca, posebej pa konsultirati vse prizadete, da bi utegnili v skupščinskih organih in telesih, ko bo omenjeni načrt prišel na dnevne rede, najti najustrenejše rešitve. Zasavski revirji so zainteresirani na taki rešitvi, ki bi upoštevala razvoj proizvodnje premoga in sploh vključevanja zasavskega premogovništva med energetske vire pri nas. Generalni direktor zasavskih premogovnikov, inž. Albert Ivančič je, med drugim seznanil poslance z zalogami premoga v revirjih, ki znašajo po grobih ocenah od 190 do 200 milijonov ton.

Na tem izrazito delovnem dogovoru so prav tako podrobno obravnavali letošnje

proračunsko politiko in splošno potrošnjo. Predstavniki občinskih skupščin so opozorili na nekatere peneče probleme letošnjega zbiranja proračunskih dohodkov. Pri tem so izrazili bojazen, da v revirjih ni moč predvideti 8 odst. porasta osebnih dohodkov zaposlenih in s tem ustreznega poviševanja prispevkov iz osebnih dohodkov zaposlenih, ki se stekajo v občinske proračune. Prav tako imeli več kritičnih pripomb na nekatere dodatne prispevke za zdravstveno varstvo kmečkih zavarovancev, med tem ko so opozorili tudi na nekatere druge izdatke.

Kljub temu pa so v razpravi dali vso podporo sedanjih prizadevanjem osrednjih republiških organov, zlasti v zvezi z odpravo limitov prispevkov pokojninskega zavarovanja, vzgoje in izobraževanja in drugo. Ob tem so ugotovili še nekatere druge probleme, predvsem v zvezi s strokovnim šolstvom, zdravstvenim varstvom, varstvom otrok v revirjih in druge vidike splošne potrošnje.

Področni klub poslancev bo na prihodnjih posvetovanjih obravnaval aktualna vprašanja zdravstvenega varstva, socialnega zavarovanja, probleme pravosodja, narodne obrambe in zlasti odnos poslancev — volivno telo in s tem v zvezi sodelovanje poslancev z organizacijami Socialistične zveze. Ugotovitev, da je sodelovanje

poslancev z organizacijami SZDL bistvenega pomena in v obojestransko korist so podprli še z nekaterimi konkretnimi predlogi. Menili so, da naj bi organizacije SZDL vabile poslance na svoje važne tribune in posvetovanja, omogočali njihovo sodelovanje pri nekaterih drugih pomembnejših zadevah in obenem dosegli, da bi poslanci zvedeli za mnenja in stališča občanov o važnejših vprašanjih.

REALIZACIJA OBČINSKEGA PRORAČUNA ZA LETO 1967 V ZAGORJU

Pod predvidevanji

Plan dohodkov občinskega proračuna v Zagorju ob Savi je temeljil na predpostavki 10 odst. porasta osebnih dohodkov zaposlenih, nadalje na predvidevanjih porasta prometa v trgovini in gostinstvu, povečanju števila obrtnih obratov in ukinitve IV. proizvodnega okoliša v kmetijski dejavnosti.

Skladno s tem bi morali dohodki doseči 6.066.891 ND. Ob koncu leta pa so znašali proračunski dohodki samo 5.828.791 ND ali 96,08 odst. Izpad znaša torej 238.100 ND. Poglavitni vzrok za razmeroma neugodno realizacijo lanskega proračuna v Zagorju je treba iskati v zaostajanju osebnih dohodkov zaposlenih. Izpad 320.116 ND prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja se je deloma pokrival iz

prometnega dayka trgovine na drobno in prispevka iz osebnih dohodkov zaposlenih v obrti. Vendar ni mogoče mimo podatka, da je bil ta prispevek realiziran le s 90,02 odst., v dohodkih temeljne izobraževalne skupnosti pa z 95 odst. Z druge strani pa so izdatki za lansko leto znašali 5.909.012 ND in so bili za 80.221 ND višji, kot dohodki. Presežek izdatkov je nastal z avtorizacijo 100 odst. realiziranih dotacij za šolstvo. Občinska izobraževalna skupnost je namreč lani kar dvakrat najela kredit in sicer pri rezervnem skladu skupščine v višini 176.000 ND.

Zanimivo je, da je bila proračunska potrošnja v občini Zagorje ob Savi lani za 2,78 odst. nižja kot leta 1966 in je znašala na prebivalca 379,34 ND, napram planiranim 389 ND. Brez kredita za izobraževalno skupnost bi ta potrošnja znašala 371,22 ND na prebivalca in bi bila za torek le za 1,22 ND višja od potrošnje, ki je bila s strani republike določena kot merilo ali sodi Zagorje ob Savi med tiste komune na Slovenskem, za katero je potrebna posebna dotacija. Nobenega dvoma ni, da gre za minimalno razliko, vendar za razliko, pri kateri zagorska občina ni upravičena na republiško dotacijo.

KAJ IN KAKO JE DELALA OBČINSKA SKUPŠČINA ZAGORJE V DRUGI POLOVICI 1967?

Realizirano dve tretjini programa

Odborniki so v tem obdobju obravnavali vrsto aktualnih zadev s področja gospodarstva, ter komunalnega in stanovanjskega urejanja in sprejeli vrsto predpisov in odlokov. V drugi polovici leta 1967 je imela skupščina pet sej, na katerih so odborniki obravnavali kar 73 točk dnevnega reda.

Najvažnejša in tudi najbolj uspela akcija skupščine v tem obdobju je bila vsekakor izvedba referenduma za uvajanje krajevnega samoprispevka za gradnjo in preureditev šol. V tej pomembni akciji so sodelovali malo ne vsi odborniki pa tudi priključni organi občinske skupščine. Rezultat referenduma, ki je bil doslej med najuspeš-

nejšimi na Slovenskem, dejansko potrjujejo uspešnost dela občinske skupščine.

Odborniki so lansko drugo polletje analizirali delo krajevnih skupnosti in v svojih zaključkih nakazali poti za krepitev komunalne samouprave. Glede na nov zakon o urbanističnem planiranju je skupščina v mejah svojih pristojnosti potrdila zazidal-

ne načrte, določila območja, za katere naj se izdelajo samo urbanistični načrti ter izdala predpis o splošni prepovedi graditve in parcelacije zemljišča na območju, za katerega predvidevajo izdelavo zazidalnega načrta. V izdelavi je tudi urbanistični načrt, s čemer bo v glavnem urejeno tudi urbanistično planiranje v občini.

Skupščina je v tem obdobju sprejela tudi odlok o novi organizaciji uprave skupščine, s katerim je dejansko začela proces posledne reorganizacije upravnih organov in nove sistematizacije delovnih mest. S tem naj bi

kadrovsko in kvalitativno okreplili delo uprave in z boljšimi kadri in z ustrežnejšo organizacijo dela, ob manjšem številu zaposlenih, opravljali enako delo še bolj uspešno.

Eno tretjino sprejetih obveznosti skupščina ni uspela realizirati predvsem zaradi objektivnih razlogov. Tako je odpadla sprememba statuta občine Zagorje, ker člani ustrezne komisije niso pokazali razumevanja za to delo. Prav tako so sprejemane predpisev o prispevkih in davkih občanov prenesli na letošnje leto.

Naposled ustreigli občanom

Na zadnji seji skupščine občine Zagorje ob Savi so odborniki dokončno sklenili, da so občani dolžni plačevati prispevek od 1. aprila in ne od 1. januarja 1967. Vsi tisti stanovalci, ki so disciplinirano poravnali te obveznosti pričeni od novega leta 1967, imajo torej prve letošnje tri mesece vplačan ta prispevek.

S tem so se v Zagorju ob Savi sicer odrekli približno 75.000 ND, ki bi jih seveda koristno namenili za odstranjevanje perečih komunalnih problemov. Vendar so odborniki menili, da kaže to storiti tudi zavoljo tega, da bi med občani odpravili določeno nezadovoljstvo zlasti pri tistem večjem številu ljudi, ki bi ta mesec komajda zmogli poravnati tolikšne zaostale obveznosti, posebno tiste, ker bodo morali začeti plačevati nekatere nove davke. Kljub temu pa ne gre pozabiti — tega mnenja so bili tudi odborniki — da je v Zagorju sila dosti perečih komunalnih problemov za

čigar urejanje ne bo zado stoval zbrani denar iz tega naslova. Ljudem bo treba odkrito obrazložiti, da so pač sredstva za te namene skromna, saj so z odlokom upoštevali na manjše obremenitve.

Spor, ki bo konec februarja star leto dni, je torej pri kraju. Del krivde za to zadene vsekakor tudi stanovanjsko podjetje, ki je zahtevalo za pobiranje tega prispevka kar 20 odst. provizijo. Odlašanje z zbiranjem prispevka je dejansko onemogočalo pravočasni začetek izvajanja sprejetega programa. Zato so doslej poravnali samo nekaj nad 100.000

ND za te namene. Sicer pa kot je videti v prihodnje na tem področju ne bo več nikakršnih zapletljivosti. Z novelo zakona so namreč stanovanjska podjetja dolžna prevzeti te dolžnosti, ker pač sodi to delo v njihove pristojnosti.

Odborniki so se seznanili tudi s tem, da je bilo na upravni odbor sklada vloženih 39 ugovorov zoper odmero prispevka. Vendar je bilo samo 5 ugovorov sprejetih, ker je upravni odbor sklada ugotovil, da bi res prizadeli te občane. Odborniki so predlagali, naj bi v letošnjem programu urejanja komunalnih naprav upoštevali nekatere zelo kritične primere. Ljudem kaže na bližnjih zborih volivcev podrobno obrazložiti, kaj bo moč z letos zbranimi prispevki urediti. Doslej so položili delno kanalizacijo v Dolnji vasi, uredili del Marnove ceste, asfaltirali pločnike od Klavnice do spomenika žrtvam I. svetovne vojne, asfaltirali atobusno postajališče v Toplicah, tlakovali stanovanjsko cesto od Starčelja do Izlakarja v Potoški vasi in nekatera manjša dela v Kisovcu in v novem naselju na Izlakah.

Upravni odbor sklada je odbornikom še obrazložil da se je denar za te namene začel redneje stekati šele oktobra oziroma novembra. Zato vrste drugih, predvidenih del v lanskem programu niso mogli realizirati zaradi bližajoče zime. Vsa zaostala dela nameravajo opraviti brž, ko bodo to vremenske razmere dovoljevale.

Vso skrb vzdrževanju objektov

Oddelek za gospodarstvo in družbene službe pri celjski občinski skupščini se je letil problema, ki je presežni celo njegove pobudnike. Ze prvi zbrani podatki o vrednosti, stanju in vzdrževanju športnih in telesnovzgojnih objektov, naprav in podobno v občini so pokazali, da je načel vprašanje, ki zasluži izredno družbeno pozornost, sa nikomur ne more in ne sme biti vseeno, kakšna je usoda objektov, ki so vredni nad dve milijardi starih dinarjev. To pa je približna vrednost domov, igrišč itd., ki služijo izključno telesnovzgojni, športni in rekreativni dejavnosti v celjski občini.

Gre za problem, ki ni nov in na katerega so opozarjali že dolga leta vsi, zlasti pa tisti, ki delajo v telesnovzgoj-

nih organizacijah. Navzlic temu se zdi, da je zdaj prišlo do viška pa tudi do prvega zelo resnega in odgovornega obravnavanja. Zanimivo je, da je na to problematiko pred kratkim opozoril tudi svet za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve, ki je v razpravi o spremembah statuta celjske občine menil, da bi morali zagotoviti minimalna sredstva za vzdrževanje teh naprav, ki jih moramo obravnavati kot odprte, javne objekte; podobno kot parke. Očitno je, da se zdaj sile združujejo in da so opozorilo telesnovzgojnih delavcev resno vzeli tudi drugi. In prav je tako, saj gre za veliko bogastvo, zlasti še, ker služi v glavnem mlademu človeku in tistemu, ki po delu išče na teh objektih prepotrebno razvedrilo.

Oddelek za gospodarstvo in družbene službe pripravlja za sejo občinske skupščine podrobno poročilo o stanju in vzdrževanju teh objektov, hkrati pa tudi predlog za postopno ublažitev problema. Rešitev bi bila enostavna in hitra, če bi bilo na voljo dovolj denarja, ker pa tega ni, se bo treba odločiti za preudarno in pametno pot, ki bo postopoma celila največje rane.

Ne glede na višino sredstev, ki bodo določena za vzdrževanje športnih naprav, objektov itd., lahko rečemo, da smo na začetku sistematičnega reševanja pomembnega problema. In kot povsod drugod v takih primerih, bo treba tudi v tem določiti vrstni red in se pogovoriti za načine vzdrževanja domov, objektov, igrišč itd.

Prvo srečanje in prvi pozdrav mladih čeških in celjskih hokejistov na drsališču v mestnem parku. Celjani imajo bele nogavice. Stevilka 15 — Valter Čretnik, kapetan celjskega moštva.

ŽRTVE PROMETA

PO LEVI STRANI

Iz Braslovč je proti Pozei vozil z osebnim avtomobilom ALOJZ MAROLT s hitrostjo približno 40 km na uro. V Rakovljah je srečal kolesarja FRANCA REMŠETA, ki je peljal precej po levi strani ceste. Voznik avtomobila je zavozil skrajno desno, vendar je kolesar še bolj zavil na levo, da voznik ni mogel preprečiti trčenja. Kolesar je padel na pokrov motorja avtomobila, na katerem se je peljal še deset metrov, nato pa padel na cesto. Z večjimi telesnimi poškodbami so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

NESRECA MOPEDISTA

Proti Senjuru je po cesti II. reda vodil vprežni voz JOZE GAJSEK, ko mu je v Storah pripeljal nasproti mopedist JOZE HRUSEVAR. Ob srečanju je mopedist zapeljal na levo stran ceste in trčil v zadnje kolo vprežnega voza. V celjski bolnišnici so ugotovili, da ima pretres možganov.

OBRAČAL NA CESTI

Proti Lopati se je po Cesti na Ostrožno v Celju peljal mopedist FRANC KNEZ in na Ostrožnem obračal na cesti, ne da bi se prepričal, če je ta za njim prosta. Teda je za njim pripeljal z osebnim avtomobilom LERLING KAUFMANN in ga zadel. Poškodovani sta bili samo vozila.

NESRECA

PRI PREHITEVANJU

Voznik tovornega avtomobila IVAN PODPECAN je vozil iz Frankolovega proti Konjicam in pri trgovini v Strančah vključil smerokaz ter se postavil na sredino ceste, ker je nameraval zaviti na levo. Teda pa ga je po levi strani prehitel z osebnim avtomobilom OSKAR SMID, ki je kljub zaviranju zadel v zadnji del tovornjaka. SMID je dobil poškodbe po nogah in glavi.

OBSTALO NA NJIVI

Proti Celju se je iz Rogaske Slatine peljala z osebnim avtomobilom SIMONA VRENKO, katere vozilo je začelo v Tekačevem na poldeneli cesti zanašati na desno, nato pa na levo. Tu se je vozilo prevrnilo po meter in pol visokem nasipu preko strehe na njivo, kjer je obstalo. Voznica je dobila lažje poškodbe. Na avtomobilu je škoda za 3.500 N dinarjev.

Šport na kratko

HOKEJ NA LEDU — Povratna tekma med gimnazijci iz Brna (ČSSR) in moštvo celjskega Hokejskega drsalnega kluba se je na drsališču v celjskem mestnem parku končala z neodločenim rezultatom 3:3. Gole za domačine sta dala Čretnik dva in Godnik enega. To je bila tudi poslovilna tekma pred povratkom čeških hokejistov v Brno. Dan prej pa so mladi češki hokejisti v Ljubljani premagali moštvo mladinskega državnega prvaka, Olimpijo s 5:3.

V četrtek zvečer so Celjani igrali na umetnem drsališču Libeanu v Gradcu ter izgubili prijateljsko tekmo z ekipo ATSE 6:4. Celjani so bili boljši oziroma enakovredni v prvi in drugi tretjini, v zadnji pa jim je pošla sapa in zmagali so kondicijsko boljše pripravljene domačini.

ŠAH CELJANI CETRTI

Na zaključnem republiškem prvenstvu v šahu za desetletniške ekipe (6 članov, 2 člani in 2 mladinci) so Celjani zasedli pričakovano četrto mesto. Na tekmovalju so se najbolje odrezali člani, ki so osvojili drugo mesto (neuradno), najslabši pa so bili v ženski vrsti, saj je nastopila Hrdnikova sama. Osvojila je eno točko. Med člani se je najbolj izkazal Strajher, ki je zbral dve in pol od treh možnih točk, pri mladincih pa se je odlikoval Gubenšek z dvema pikama. S. P.

Navzlic temu je bila to ena najlepših tekem celjskega moštva. Gole za Celjane so dosegli: Šetina in Šentjura po enega ter Čretnik dva.

Hkrati so se Celjani pogovorili še za nekatera gostovanja v Gradcu, Torej, tudi tu lepi stiki!

SMUCANJE — Zimske šolske počitnice so minile in nekaj sto otrok je preživelo prenekatero uro na tečajih, treningih in sploh na smučeh. Sučarske šole so uspeli. To velja tako za Celjane kot zlasti še za Store. Uspeli teča-

ji so bili tudi na Mozirski planini ter na Bohorju.

V zadnjem času je celjsko planinsko društvo postavilo smučarsko vlečnico tudi na pobočjih Grička v Liscah. Vse kaže, da bo počasi zaživel tudi ta hrib in da bo čedalje več mladih, ki ga bodo obiskovali.

Veliko obiskovalcev pa je imela tudi Tomiškova planina v Libojah, kjer obratuje vlečnica šolskega športnega društva v Zalcu. Tu je ob sobotah in nedeljah na voljo tudi smučarski učitelj.

Verižno trčenje na Teharski cesti

Tako obsežne prometne nesreče v Celju že dolgo ni bilo, kot je bila pred dnevi na Teharski cesti pri stanovanjski hiši števil. 72. Na sredo pa nesreča ni zahtevala ne življenj, niti poškodovanih ni bilo in še materialne škode je samo za 6.100 N dinarjev.

Kako se je zgodilo? Ob 8.25 dopoldne je vozil proti Celju z osebnim avtomobilom ALOJZ SAFRAN iz Prožinske vasi in na levem ovinku dohitel kolesarja. Zavrl je, vendar je na poldeneli cesti zaneslo avtomobil, da

je obstal na svoji desni strani. ŠTEFKA PLANK iz Komoč, ki je pripeljala za njim z osebnim avtomobilom se je zaradi prekratke razdalje zaletela v Safranov avtomobil, nato pa jo je zaneslo s ceste na desno.

Pet minut pozneje je pripeljala tretje vozilo. To pot avtoBUS z voznikom STANETOM LONČARJEM iz Bistrice ob Sotli, ki je zaradi nesreče obstal. Za njim je pripeljal voznik tovornjaka DOMINIK JEZOVSEK iz Mestinja in trčil v avtoBUS.

Ob 8.40 je iz Celja pripeljal tovornjak, ki ga je upravljal IVAN GORIŠEK in zastavil zaradi nesreče, v njegov avtomobil pa se je s svojim zaletel FRANC GAJSK iz Šentjura, ki je vozil za njim.

Da bi bila nesreča še popolnejša je v koloni vozil zastavil svojo vprego tudi FRANC OBREZA iz Pramoža. Zaradi prekratke razdalje in poldence pa je v vprego trčil voznik osebnega avtomobila IVAN KOMPREGER iz Sotenskega. M. SENIČAR

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

Iz centra Celja je po Mariborski cesti vozil kolesar MAKS ZUZEL, ko je iz Askerčeve ulice izsiljeval prednost voznik osebnega avtomobila JOZE GUBENSEK. Zadel je kolesarja v zadnje kolo, da je padel po cesti in si pri tem poškodoval nogo in glavo.

Po I. L. Idriessu: Brodolomca na Koralnem morju Riše Miha Alič

52. Bojna slika se je stopnjevala. Zdaj so poskakali na borišče dečki Jakčevih let, ki so že imeli za sabo »kuod« (šolo treninga) in so komaj čakali, da bi pokazali, kaj znajo. Bogov pogled se je ustavil na Jakcu. Neugnano se je zaletel vanj, ga sunil v prsi in zaklical: »Pozivam Uaka — Lamara, Duppovega sina!»

Vse oči so se uprle v Jakca. Nihče ni bil pričakoval, da si bo kdo drznil izzvati člo-

veka, ki se je komaj vrnil od mrtvih. Jakcu je razbijalo srce, ves je trepetal, kakaj vedel je, da mu bo slaba predla. Dasi sta bila na videz enake moči, se mu v boju s tem mladim tigrom ni obetalo drugega kot nečasten poraz in posmeh gledalcev. Bogu so se od razburjenja širile prsi, razburjenje je sijalo tudi iz plamenečih oči nestrpnih vojščakov. Jakcu je začutil na sebi »očetov« pogled, poln ponosa in vse bolj zmeden, ko se je fant za-

čel obotavljati. Kar bo, to bo: Jakec je pogumno stopil v krog. Množica je zamrmrala. Le kako se bo boril deček — Lamar, ki je vendar pozabil vse, kar se je bil naučil? Toda deček je bliskovito odsunil roke, ki so ga zgrabile za vrat. Spomnil se je mornarjev, kako so se svoj čas boksalji za Šalo, on, John in kadeti pa so navijali in večje ocenjevali udarce. Čakaj, prijateljček, si je dejal.

SKRIVNI POHOD ŠTIRINAJSTE

Januarja in februarja letos mineva 24 let, ko je slavna XIV. divizija šla na zgodovinski pohod iz Bele krajine na Štajersko.

Objavljamo odlomek iz knjige Lada Ambrožiča - Novljana »Pohod Štirinajste«, ki je prejela nagrado »Vstaje slovenskega naroda za leto 1967« (založila ČZP »Soča« v Novi Gorici 1967 kot 33. delo knjižnice NOV in POS).

Štirinajsta divizija je odšla na legendarno pot 6. januarja 1944. 6. februarja zvečer je prekoračila Sotlo in tako začela težko, utrujajočo bitko na poti skozi Kozjansko, čez Konjiško goro, Paški Kozjak na Mozirske planine. Pohod se je končal 26. februarja 1944. Divizija je imela hude izgube, vendar je ohranila še dovolj moči, da je potem, ko se je okrepila z novimi partizani iz Štajerske, izpolnila svojo zgodovinsko nalogo v severni Sloveniji.

Štirinajsta divizija je imela v svoji sestavi Tomšičevo, Šerčerjevo in Bračičevo brigado. Šerčerjeva je imela štiri bataljone, ostali dve brigadi pa po tri. Pri odhodu iz Bele krajine je imela 1.112 borcev in bork. Njena oborožitev je bila izredna. Imela je 2 protitankovska topa, 9 težkih minometov in 18 lahkih minometov, 12 protitankovskih pušk, 12 težkih strojnic, 35 lahkih strojnic, 180 brzostrelk in kakih 900 pušk. Štirinajsta je nosila s seboj mnogo rezervnega streliva za vse vrste orožja. V brigadnih in divizijskem pratežu je bilo 126 tovornih živali (konji in mule), v divizijskem štabu pa so imeli 6 jahalnih konj.

V slovenski narodnoosvobodilni vojski dotlej še ni bilo tako dobro oborožene in kadrovske močne enote, kot je bila Štirinajsta. Sestavljena in opremljena je bila tako, da bi premagovala dolge zimske marše, se uspešno bila na Štajerskem in da bi z mobilizacijo narasla v močno divizijo.

Mnogo smeri je bilo, ki bi jih bila lahko ubrala Štirinajsta na Štajersko. Glavni štab NOV in PO Slovenije se je odločil za dolgo smer čez Hrvaško, prek Turopolja, Moslavine, Kalnika in Zagorja v nadi, da bo divizija tako presenetila Nemce in se kot celovita enota pojavila na Štajerskem.

Pričujoči sestavek opisuje prvo etapo pohoda Štirinajste skozi Hrvaško.

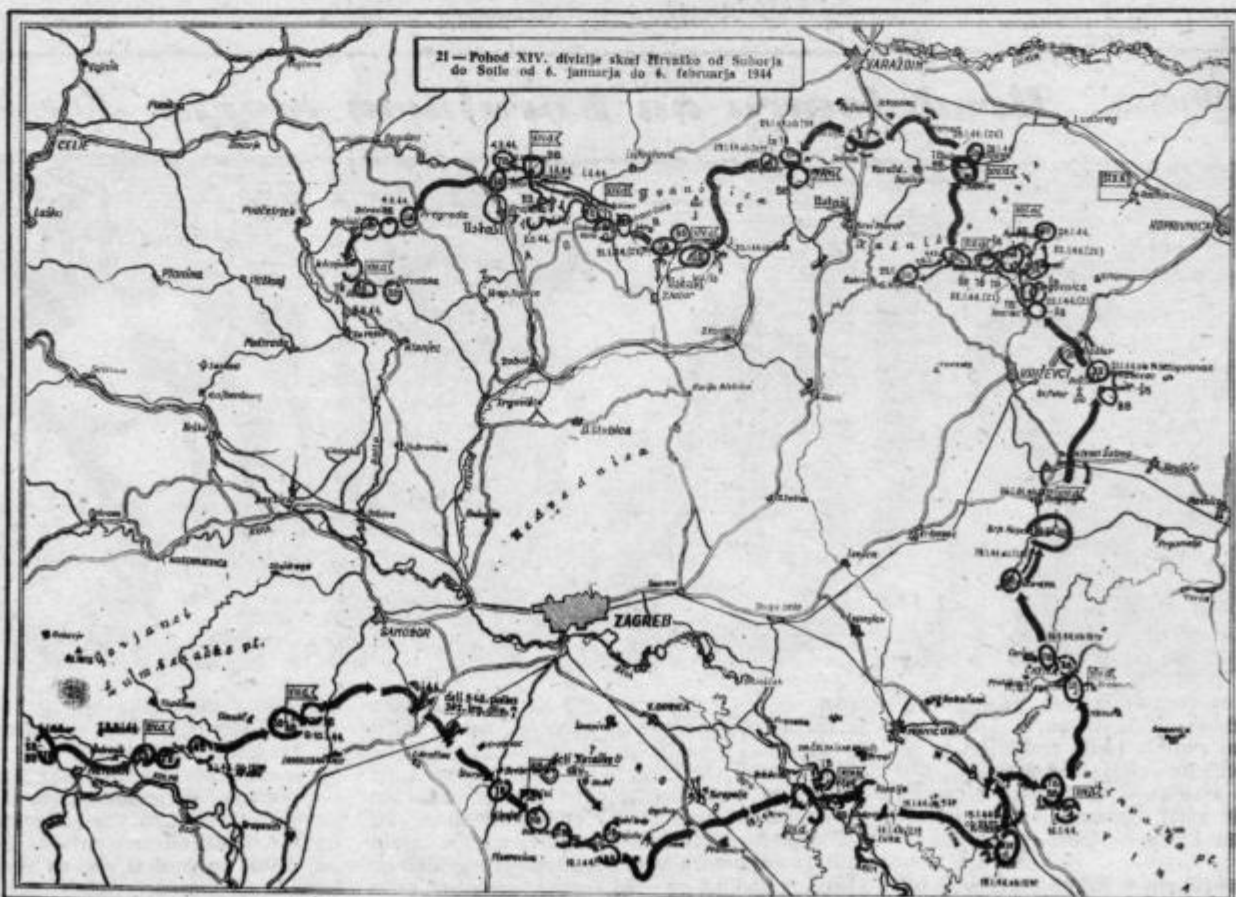
Začetek zgodovinskega pohoda Štirinajste na Štajersko je bil 6. januarja 1944, ko je divizija s Suhorja odkorakala v Vivodino. 7. januarja je bil v Vivodini miting, nekako poslovljena slovesnost. Naslednjega dne pa je divizija prejela od glavnega štaba Slovenije končno povelje in navodila, nakar je bila majhna slovesnost. Okoli polдне devetega januarja so se brigade razvrstile v kolono s Tomšičevo brigado v predhodnici in začeli korakati proti Sv. Jani. Bil je slovesen trenutek. »V brigadah je bilo veselo razpoloženje: zastave pred bataljoni, komandanti na konjih, harmonike, v čutarah vino... Velike gruče ljudi so stale ob cestah in občudovale naše borce v dolgih kolonah, dobro oborožitev in vihrajoče zastave... Tako pravi kronika XIV. divizije.

Nekaj ponosnega, velikega je tedaj bila Štirinajsta. To je bila enota neuganih, do zob oboroženih borcev, ki so vedeli, da gredo na dolgo, naporno, a zelo pomembno pot Kolona zdravih in mladih ljudi se je prepustila enakomernemu gibanju marša in je v čutila nezlomljivo moč. Divizijsko poveljstvo jo je vodilo z zavestjo, da začenjajo nekaj pomembnega.

Za sedaj je bila njegova naloga, da prepelje Štirinajsto varno in kolikor moči tajno do Sotle, da se ogibajo bojev pa varujejo življenja in zdravje partizanov.

Lahko si predstavljamo s kakšno zavzetostjo so spremljali člani glavnega štaba Slovenije to s tolikšnim trudom in s tolikšno ljubeznijo

sestavljeno partizansko enoto in s kakšnim občutkom moči in vere v končno zmago jo je pozdravljalo hrvaško prebivalstvo.

Po starih, preizkušenih navadah je Štirinajsta hodila vso noč. Borci so bili težko otovorjeni z osebno opremo, orožjem in strelivom. Mule in konji so bili še spočiti in so naglo preskakovali ovire, obloženi tudi s 120-kilogramskimi tovari. Vreme je bilo ugodno in nič ni kazalo na kako hudo zimo. O snegu ni bilo ne duha ne sluha.

Prvi marš je bil dolg. Desetega januarja 1944 je Štirinajsta prek Bukovice, Prekričja in Kostela prišla v Sv. Jano, Tomšičeva pa šla še nekoliko naprej in se razmetila v Vranovem dolu. Določena je bila, da bo na čelu kolone ta večer prodrla pri Galgovem čez cesto in progo Zagreb - Karlovac proti jugovzhodu.

Divizija se je nahranila in je do večera počivala. Na vse strani se je dobro zavarovala s patroljami. Nihče je ni napadel. Ljudstvo jo je povsod zelo prijazno sprejelo.

O boju na komunikacijah je Viktor Avbelj - Rudi 11. januarja 1944 (z depešo) obvestil glavni štab Slovenije: »Prešli smo cesto Zagreb - Karlovac: na cesti in na progi so nas pričakali Nemci, legionarji in ustaši. Po srđitih borbi nam je uspelo prebiti obe komunikaciji. Vemo za 36 žrtev, med njimi komandanta 2 UB tovariša Jake in več ranjenih, med njimi 2 hudo. Morala odlična... Hrvati je nam gredo na roko. Rudi.«

Ena mina je padla v bližino, kjer je stal komandant Šerčerjeve brigade Jakob Rihar. Silen zračni pritisk ga je tako močno vrgel, da je zaradi notranjih poškodb umrl. Tone Vidmar - Luka navaja v dnevniku, da so imeli tri mrtve in 16 ranjenih. Dr. Ivan Kpač - Pauček, zdravnik Bračičeve brigade, pravi, da je bilo malo ranjenecov, čeprav je bil boj srđit. Ranjenici so zvečne imeli lahke poškodbe. Razstrelki min so jih le komajda ranili po telesu, tako da jih ni bilo treba prenašati. Med padlimi je bil tudi propagandist Šerčerjeve brigade dr. Krže.

Kronika XIV. divizije boj za prehod čez komunikacije tako opisuje: »Ko je šla Tomšičeva čez cesto, ki vodi v Karlovac, je razbila zasedbo bojne vrste

ustašev in tako je divizija je prišla do proge, kjer je bila zopet zaseda. To zasedo so tomšičevci, ki so jih povedli v juriš tovariši Efenka, Rls, Kotar, spet razbili. Ustaši so nabijali z minometom. Ustaši so krčali: Očeš cipele, kranjski Janez? Naši so jim odgovarjali z mitraljezom, juriš in kapetan Kotar je zaklical: Evo vam živog Kotara! V divizijski zaščiti je bilo osem ranjenih.

Štirinajsta je tako imela že v prvem boju izgube. Ena prvih žrtev je bil proslavljeni komandant Šerčerjeve brigade.

Nato je divizija odhitela proti Turopolju. To je ravnila s kakimi sto metri nadmorske višine. Deloma je pogozdena, deloma pa je spremljena v rodovitno polje. Na severovzhodu jo omejuje Sava, na jugovzhodu pa se tena razdviga za kakih 100 metrov in tu so dobri položaji za boj proti sovražniku, ki bi poskušal napadati s severa. Divizija se je 11. januarja popoldne nastanila na severozahodnem delu tega valovitega ozemlja. Tomšičeva brigada je bila v vasi Starjak, z dobrimi obrambnimi položaji na koti 216. Bračičeva je šla v Lipnico, poveljstvo divizije pa se je s Šerčerjevo brigado utaborilo v vasi Mački.

Divizija se je dobro zavarovala, saj je bil Zagreb le kakih 15 km daleč in ga je bilo s položajev prav lepo videti.

Tega dne (11. januarja) je divizijo doletela še ena nesreča. V Starjaku je minercem Tomšičeve brigade v topli hiši eksplodiralo kakih 15 kg razstreliva. Trije so bili mrtvi (med njimi en civilni), deset pa je bilo ranjenih. Hiša je bila popolnoma porušena. Vzrokov za eksplozijo niso ugotovili.

12. februarja zjutraj je Štirinajsta že bila na novih položajih. Tomšičeva je zasedla vas Dubranec, Šerčerjeva Kjučić brdo, Bračičeva brigada pa Kozjačo. Tu so bili izhodni položaji za dolg marš čez Turopolje na levi breg Save. Na tej poti so divizijo pričakovale hude ovire: naprej globoko blato, nato cesta in železniška proga Za-

greb - Sisak pa reka Odra in na koncu Sava.

Divizija se je spotoma povezala z enotami hrvaških partizanov in vzpostavljala stik s civilno oblastjo. Zaka na vsej poti doslej je ni bilo vasi, ki ne bi imela narodnoosvobodilnega odbora. Ljudstvo je z veliko ljubeznijo sprejemalo slovenske partizane. Tod so prebivalci slove bili rešeni, toda vseeno je imela divizija dovolj hrane. Povsod je bilo videti ostanki ustaškega terorja. Hrvati partizani so nosili še triglavke, medtem ko so v diviziji imeli vsi titovke. Ta pokrivala so bila večkrat vzrok kaknega nesporazuma ali celo panike med prebivalstvom.

Štirinajsta je z močno oborožitvijo, disciplino, odločnostjo v boju in lepim odnosom do prebivalstva požela velike simpatije.

Tudi na nove položaje Štirinajste so 12. januarja zjutraj izvedli napad manjši oddelci Čerkezov iz sestave Kozjaške divizije. Prišli so v Siljakovino, v Don. Dragonošce in Gudce. Šerčerjeva in Bračičeva brigada sta zasedli ugodne položaje, in ko je začela Bračičeva z minometi obstreljevati ustaše, so se leti umaknili.

Štirinajsta je ves dan 12. januarja počivala, da bi si nabrala moči za dolg marš, ki ga je začela 13. januarja. Doslej so mnogi partizani sumili, da gredo v Bosno v sestavo glavnih sil vrhovnega štaba. To je bilo dobro in pravi cilj Štirinajste je tako se vnaprej ostal dobro prikrit.

Prehod čez Savo je Štirinajsto zelo skrbel. Herman Slamč-Urh, šef obveščevalnega centra Bračičeve brigade, poroča, da so 12. januarja v zgodnjih popoldanskih urah skilicali v vasi Gudci sestaneke štaba Štirinajste, ki so se ga udeležili komandanti in politkomisarji brigad ter šefi obveščevalnih centrov Edina točka dnevnega reda je bila prehod divizije čez Savo, kar naj bi se zgodilo v noči 14. januar. Organizacija prehoda je bila zaupana obveščevalcem. Odprava je imela enaindvajset mož, med njimi so bili šefi obveščevalnih centrov vseh treh brigad. Oborožitev: 19 brzostrelk in dve strojnici.

Po napornem in skrbi polnem maršu je odprava srečno prispela v vas Veleševac. Ko so po dolgem iskanju ponoo našli terenskega aktivista, ki jim je povedal, da sta na voljo dva pontona, s katerima bodo divizijo kaj hitro prevrgli na drugo stran Save, se je ena patrolja vrnila poročat diviziji.

Divizija se je nato podala na pot skozi Kravarsko, Podvornico in Ogulinac. Tu so šli čez cesto, železniško progo pa so prekoračili med železniškima postajama Turopolje in Peščenica. Zaščitnico iz sestave Bračičeve brigade so na progi napadli. Pogrešali so enega mitraljezca. Štirinajsta je šla naprej skozi velike močvirnate gozdove. Čeprav je bil mraz, je bilo do 20 cm blata, saj so partizani tanko zamrzlo skorjo kmalu razmehčali. Ko je odšel zadnji borec, je bila pot podobna široki, zorani njivi. Sem pa tja so bile na poti tudi velike luže, ki jih je pokrival led. Nekateri so se podrsali čeznje, marsikdo pa se je tudi okopal. Blato je bila velika ovira na pohodu. Tovorna živina se je le stezka premakala.

(Nadaljevanje prihodnje)

Stric iz Amerike

Mi imamo strica v Ameriki. In ta naš stric je živ. Živ in krepak je lepega dne sedel v letalo in priletel v Italijo. Tako smo spoznali strica iz Amerike.

Stric iz Amerike je prišel s kovčkom, z žepnim slovarčkom, s kopicco denarja in skatlo svinčnikov.

To je bila skatla tistih ameriških svinčnikov iz posebnega mehkega lesa, ki imajo na koncu radirko. Stric iz Amerike je dal vanje vtisniti svoj priimek — ki je kajpada tudi naš — in Rim—New York.

Stric iz Amerike je nekaj časa ostal v Italiji, nato pa je spet sedel v letalo in odšel.

Stric iz Amerike je odpotoval v Ameriko s kovčkom, s žepnim slovarčkom, s kopicco denarja in brez skatle svinčnikov. Skatlo s svinčniki je prepustil nam. Ne iz posebnosti: podaril nam jo je. Rekel je:

»Ti študiraš arhitekturo, potrebovala jih boš.«

Potem se je zamislil in rekel mojemu očetu:

»Tudi tebi ne bodo odveč.«

Prav tako ne bodo odveč niti moji mami niti moji sestri, saj so svinčniki zelo uporabni.

Stric iz Amerike je, kot sem že rekla, odpotoval. Odpotoval je razburjen in srečen, ker nas je spoznal, ker

je videl Italijo, ker je bil deležen tako lepega potovanja in ker nam je dal dvesto daril. Toliko je bilo namreč svinčnikov.

»Mnogokrat se vas bom spominjal,« je rekel ob slovesu. Poslal vam bom še da-

arhitekturo, torej mi bo poslal kakšen ameriški časopis o arhitekturi.«

»Verjetno,« je rekel oče.

»Očetu bo poslal parker,« sem nadaljevala.

»To je lepo darilo,« je rekla sestra. »Kaj pa meni?«

»Kdo bi vedel, kateri je moj,« je rekel vsakdo izmed nas.

»Odpri smo prvega.«

V njem so bili svinčniki.

»Gotovo so za očeta,« sem rekla.

»Ne, pač pa zate,« je rekel oče. »Ti študiraš arhitekturo in potrebuješ svinčnike.«

»Prav gotovo niso zame,« je rekla sestra.

Odpri smo drugi zavojček.

Svinčniki!

»Ta dva zavojčka sta bila za vaju,« je rekla sestra meni in očetu.

Odpri smo še tretji zavojček.

»Enako darilo je izbral tudi za Victorio,« je rekla mama.

Pred nami je ležal četrti zavojček, zaviti prav tako kot prejšnji trije.

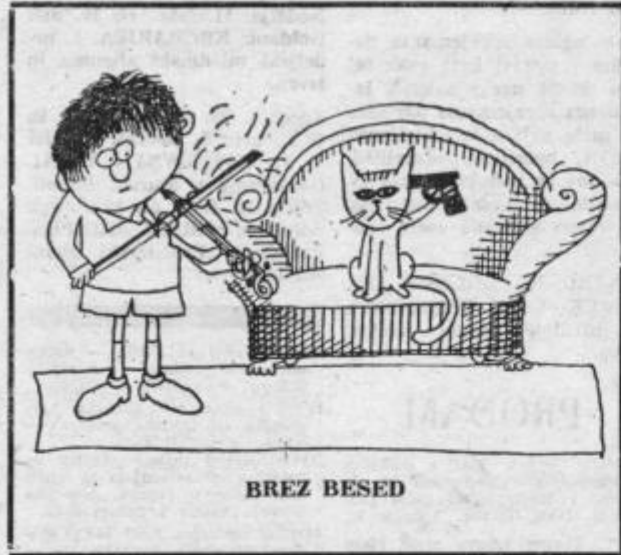
Da, mi imamo strica v Ameriki, on pa ima tovarno svinčnikov.

V nas je še tlel kanček upanja.

Odpri smo zavojček in upanje se je sesulo.

Bilo je osemsto svinčnikov z osemstotimi radirkami na koncu in z osemstotimi napismi »Rim—New York« zraven osemstokrat vtisnjena stričevega priimka, ki je kajpada tudi naš.

»Pokazali jih bomo prijateljem,« smo rekli, »saj vsakdo res ne more imeti svinčnika, na katerem je vtisnjeno njegovo ime.« (A. B. V.)

BREZ BESED

ril,« je rekel očetu, »in tebi,« je rekel meni, »in tebi in tebi,« je rekel moji mami in moji sestri.

»Kdo ve, kaj bo to?« je rekla moja sestra.

»Zase za gotovo vem,« sem odgovorila. »Ve, da študiram

»Mami bo poslal nogavice,« sem rekla.

»Pa meni?« je ponovila moja sestra.

»Tvoje darilo bo brčkone presenečenje.«

»Čudovito!« je vzkliknila sestra. »Moje darilo bo najlepše.«

Preživeli smo nekaj srečnih tednov.

Potem smo dobili paket od strica iz Amerike.

V paketu so bili štirje popolnoma enaki zavojčki.

»Živio!« smo vzkliknili, »za vsakega eden.«

Na zavojčkih ni bilo imen.

Ljudska modrost

Vsaka beseda nima odgovora.

Vsaka nesreča vodi k sreči.

Vsaka pesem ima konec.

Vsaka ptica leti k svoji trumi.

Vsaka ptica rada tja leti, kjer se izvali.

Vsaka reč le en čas trpi.

Vsaka vas ima svoj glas.

ZVONIMIR DRVAR:

Televizija naša vsakdanja

Televizija je naša najmlajša in najbolj popularna(?) umetnost. Prihaja v vsako hišo. Nastala je s križanjem gledališča, strip-teasa, tehnike, kriminalnega romana in reklame za zobno kremo.

Gre pravzaprav za leseno skatlo, na kateri se prikazujejo slike. Na prvi pogled — nič, a posebno se — na drugi pogled.

Pred televizorjem venajo cvetlice.

Kanarček neha peti v roku petnajstih dni. V nadaljnjih petnajstih dneh pa pogine.

Na televiziji lahko vidite vse. Po televizorju vam ponujajo alkohol in nikotin. Vseh vrst. In vsaka

Rudi Simčič: SREČANJE ZUZELK (grafična kreda, 1963)

V. ŠIAKOV:

Ubogi sneženi mož

Sneženi mož se je naveličal biti samo bel in hladan.

Naveličal se je jesti le mrzle jedi, ki hlade želodec. Odšel je v trgovino, kjer prodajajo električne aparate.

Kaj želite, sneženi mož?

Električni štedilnik. Kateri so najboljši?

Prodajalec je sneženemu možu pokazal enega izmed štedilnikov in ta ga je kupil. Tudi sneženi mož si je zaželel višji standard. Odvlekel je štedilnik na šolsko dvorišče, kjer je stanoval.

Poslej je sneženi mož jedel le vroče jedi, se sladkal s toplimi čaji, pil je vrelo žganje in kuhano vino.

In črevesje sneženega moža se je začelo počasi, a zares topiti.

Nauk: VČASIH NI DOBRO KAR NA SILO DVIGATI STANDARD! LAHKO SE NAM MASCUJE.

Po Krjavljemem odhodu se je nekaj časa pletla govorica o njem. Kmetje so ga sodili in obirali po svoje, kakor so najbolje vedeli in znali, in tako prišli na njegov smolnjak, na dobra kola in sploh na kmetijo. Naposled se je pa po stari navadi pomenek tako zasuknil, da so zopet govorili o prvi reči, o Kvasu in desetem bratu. »Tedad je vendar le umrl, Martinek!« reče eden izmed mož. — »Pač ga je škoda! On je znal lepo govoriti, kadar se je podal. Takega ne bo več nekaj časa ali pa nikoli.«

»Kaj menite, vendar je to čudno,« pravi Matevžek. »Človek živi, vesel včas, včas žalosten, nazadnje ga pa zmanjka. Cez tri leta ne bo že nihče vedel, da je deseti brat živel. Komaj ga bo še eden izmed nas pomnil, kakovega lica je bil.«

»Saj smo za nebasa ustvarjeni, kakor pravijo učenci naši. Naj bo, kakor je božja volja,« odgovori drugi.

»Sembrano lep pogreb se je bil napravil,« pravi krčmar.

»Kajpak!« odgovori Matevžek. »Kadar boš ti umrl ali pa jaz, ne bo svet tako vrel skupaj, tako je po pravici govoriti. Posebno gosposkega ne bo nobenega za teboj. Pri pokopavanju je bil graščak, Vencelj, tisti Kvas in vedigabog, če še kdo ka-li.«

»Tistega Kvasa ni bilo potlej več videti, kar so desetega brata pokopali,« dostavi krčmar.

»Veste, kaj bom jaz rekel, možje!« oglašuje se kmetič, ki je bil v prepiru o cesarju v manjšini ostal, »kadar bom jaz umrl, nič ne skrbitim in malo mi je mar zato, ali bo šel kak gosposki človek za menoj za pogrebom ali ne. Jaz sem včas, kadar nisem mogel spati premišljeval in pravim, da Bog kmetovo molitev rajši ima ko gospodovo. Saj še ne vem, če gospoda kaj molli ali nič. Le v cerkvi ga pogledaj. Pokonci stoji in še z usti ne gane. Bog ima kmečko molitev rajši ko gosposko, zato ker kmet več molitve stori.«

Josip Jurčič:

40

DESETI BRAT

»Kaj še, ti ne veš nič,« oglašuje se Matevžek brž. »Ce gospod le križ stori, pri Bogu menda več zaleže kot tvoj cel roženkranc. Le ti na pratiko pogledj, kjer svetniki malani stoje, črni in rdeči. Pa izbira svetnike in videl boš, da so vsi gosposkega stanu. Ta ima škofovsko palico namalano, ta kraljevo krono, ta ima bukve v rokah. Kmeta pa ne najdeš med svetniki in svetnicami ne.«

Oni mož od jeze zardi, da se mu zopet njegova beseda ometa. Koj se pa nekaj domisli, vesel udari ob mizo in zavpije: »Ni res, kar praviš! Sveti Gal na pratiki nima ne bukve ne škofovske kape namalane zraven sebe, ampak panj čebel nese na rami. Kdo pravi, da ni bil kmet, če nosi čebele?«

»Jaz pravim!« vprije Matevžek. »Ti ne veš prav. Le poslušaj, bom jaz povedal! Zakaj se pa pravi v pregovoru:

Sveti Gal panj čebel ukral!

On ni bil kmet in čebel ni imel v lastnem ulnjaku, ampak ukradel jih je bil pri sosedu. Zato je pokoro delal in v nebasa šel potlej za svetnika.«

»Nemara bo res tako,« pravijo drugi.

Onj kmetič malo pomisli, v drugič ob mizo udari in pravi: »Pa je vendar tudi en kmet svetnik, recite, kar hočete. Zakaj se pa od svetega Zidorijsusa poje, da

je bil kmet in je ovčice pasel, na Oljski gori, trinajst let.«

»Nu, naj bo!« pravi Matevžek. »Pa tega ne veš samo ti. Tudi mi vemo, da je bil svetil Zidorijs poprej kmet! Pa preden je s svetim Petrom porajal, da ga je med svetnike v nebasa spustil, stopil je v žolnirski stan, kakor pesem pravi. Saj se poje:

Zvesto je cesarja služil, še bolj pa Gospod Boga.

»Ali se ne poje tako?«

»Naj se!« odgovori oni. »Obrščak, kaj sem dolžen?«

»Nikar se ne hodi,« ga tolaži krčmar.

»Nočem, da bi se kdo ujedal in mi vsako besedo ometal. Kar vem, to vendar vem, ne? Naj pa Matevžek govori, ki vse ve in zna!«

»Toliko že ko ti! Zgaga sitna!« se huduje Matevžek.

»To se ve, pratiko boš naredil!« pravi oni, plača in odide v jezi.

Možje tudi tega dobro obero, in ko jim besedi zmanjka, govore zopet o desetem bratu, ugibaje, kako čudno je to, da je umrl, kje se je neki rodil, koliko je vedel in druge preimnitne reči, katerih ne bomo razkladali.

TRIINDVAJSETO POGlavJE

Ze truplo moje bo trohnelo, in glej... pa kaj sem in kako, to pač ne bo ljudi skrbelo.

Lermontov.

Ceravno smrt ni največje gorje, ki more človeka zadeti, pritegnil nam bo vendar vsak, da je zdravje največja dobrota. Tega je pač preverjen, kdor po dolgi boleznici prvič zopet stoji ozdravljen pod prostim nebom, z nekim nepopisljivim občutkom, kakor da bi se danes rodil, kakor da bi bilo vse okrog njega novo in bolj prijazno ko kdaj pred.

P. n.

tednik

CELJE

p. p. 161

NAROČAM TEDNIK

Posiljati pričnete dne _____ na naslov _____

Priimek in ime _____ hišna št. _____

ulica _____ pošta _____ kraj _____ podpis _____

ZIVINO-ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA

Od 9. do 16. februarja 1968

Marjan TISELJ, veterinar,

Celje, Savinjska 3 (II) Savinjsko nabrežje tel.: 28-71

VREME

VREMENSKA NAPOVED ZA ČAS OD 8. DO 18. FEBR.

Zimsko vreme z burjo in gostimi snežnimi padavinami, ki bodo močnejše zlasti okrog 9., 12., 14., 17 in 19. februarja. Vmes kratkotrajne razjasnitve s poostritvijo mraza.

Dr. V. M.

ZAHVALA

VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM, KI SO MI PISMENO ALI USTNO ČESTITALI IN IZREKLI OB MOJEM 82. JUBILEJU SVOJE NAJBOLJSE CELJE - ISKRENA HVALA.

MARIJA FRECE - Frece tova mami

OGLAŠUJTE V CELJSKEM TEDNIKU

MITRALJEZCI PROSTOVOLJCI S KOROSKE FRONTE, ste v začetku novembra 1918. leta prispeili od Dravograda in bili v bližini LINDENCHOFA v sestavi mitraljezke odinice »CRNA VRANA«, predvsem tovariša Tepej z Grobelnega in Ocepke, doma nekje v Savinjski dolini, javite se Vašemu vojnemu tovarišu FRANCU DOBERSKU Z VINSKEGA VRHA 14, p. GORICA PRI SLIVNICI.

RAZPISNA KOMISIJA DŠ SOLE KOZJE RAZPISUJE prasto delovno mesto UČITELJA za nemški jezik na čas od 15. februarja do 30. aprila 1968. Stanovanja ni. Prijave do 12. febr. 1968.

TRGOVSKO PODJETJE »AGROPROMET« CELJE, Bežigrajska c. 13

PRODA

— bakreni kotel za šganjekuho, 500 l, komplet s hladilno in električno mešalno napravo

— sadni mlin

Ogled je možen vsak dan od 7. do 12. ure v skladišču podjetja na Bežigrajski cesti 13. Ponudbe pošljite od 15. februarja 1968.

RAZPIS

Postaja milice v Celju

bo sprejela za čas od 15. maja do 15. septembra 1968 na delo **PROMETNIKE-STUDENTE**

Pogoji za sprejem:

1. starost 18 let;
2. telesna in duševna sposobnost za prometno-varnostno službo;
3. da niso v kazenskem postopku in zoper njih ni bil izrečen vzgojni ukrep;
4. dober učni uspeh v šoli in priporočilo šole;
5. da bodo uspešno opravili pripravljajni tečaj;
6. obvladanje slovenskega jezika.

Prošnje sprejema do 25. februarja 1968 in daje informacije postaja milice Celje.

Oddelek za splošne zadeve skupščine občine Celje

Po določilih 183. in 195. člena statuta občine Celje sklicujem

od 11. do 19. februarja 1968 **ZBORE VOLILCEV PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH V OBČINI CELJE** z naslednjim dnevnim redom:

1. Odgovori na vprašanja občanov.
2. Razprava o predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov in oblikovanje proračunskih dohodkov.
3. Razprava o predlogih sklepov o pravicah in prispevkih iz zdravstvenega zavarovanja pri komunalni skupnosti socialnega zavarovanja kmetov.
4. Razno.

Točko 3. dnevnega reda ne bodo obravnavali na zborih občani krajevnih skupnosti Centra, Otoka, Dolgega polja in Aljaževega hriba, ker zadeva samo občane kmetijskih območij.

Predsednica skupščine občine Celje
OLGA VRABIČ, I. r.

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE CELJE

ponovno obvešča občane, da posluje za stranke vsak ponedeljek in sredo od 6. do 12. ure

Stranke naproša, da urejajo svoje zadeve na zavodu le ob navedenih uradnih dnevih, ker ostale dni v tednu zavod za **STRANKE NE POSLUJE.**

MALI OGLASI

Vsaka beseda v malem oglasu stane 0,50 Ndin (za naročnike) in 0,60 Ndin (za vse druge). Ob posredovanju naslova v upravi lista se zaračuna še dodatnih 1,00 Ndin; za oglase pod sifro pa po 2,00 Ndin.

Male oglase sprejemamo načelno v upravi lista vsak teden do 10. ure v soboto. Izjemoma sprejemamo naročila za male oglase iz oddaljenih krajev, bolnišnic, zdravilišč, zavodov in podobno tudi v pismih, če nakaže naročnik istočasno ustrezno vsoto denarja.

C. TEDNIK, OGLASNI ODDELEK, Celje, Gregorčičeva 5, pritrilje desno; telefon 31-05.

PRODAM

TAKOJ vseljivo hišo z manjšim gospodarskim poslopjem in garažo v Medlogu pri Celju prodam. Ivan Hrvatič, Teharje 51.

NOV, uvožen krznen plašč rjave barve prodam ugodno. Naslov v upravi lista.

MALO rabljene kose kuhinjskega in sobnega pohištva prodam. Ogled od 16 do 17. ure. Naslov v upravi lista.

STRUZNICO 1500 x 400 mm in slamenzico prodam. Naslov v upravi lista.

NOVO enostanovanjsko hišo s centralno kurjavo, tako vseljivo, prodam za 150.000 ND. Informacije v Samopostrežni trgovini »POD GRADOM«.

KOMPLETNI elektrovarilnik 280/220 W — 30—220 amper, specialne betonske stebre za hrastje z rokami, domači sadni kis (vsako količino) prodam. Jakob Pihl, Celje, Trnovlje 203.

PARCELO na Mariborski cesti prodam. Vojnik 58.

POLAVTOMATIČNI pralni stroj AEG s centrifugo, poceni prodam. Kurent, Trubarjeva 55 a — X. nadstropje.

SLG CELJE STANOVANJA

Cetrtek, 8. februarja ob 19. uri: Goldoni: **KRCMARICA, III. mladinski večerni abonma in izven.**

Petek, 9. februarja ob 19.30: B. Brecht: **SVEJK V II. SVETOVNI VOJNI.** Gostovanje v Soštanju.

Sobota, 10. febr. ob 15.30: Goldoni: **KRCMARICA, I. šolski abonma in izven.**

Nedelja, 11. febr. ob 10. uri: Goldoni: **KRCMARICA, I. nedeljski mladinski abonma in izven.**

Torek, 13. febr. ob 11 in 19.30. uri: B. Brecht: **SVEJK V II. SVETOVNI VOJNI.** Gostovanje v Murski Soboti.

Petek, 16. febr. ob 19.30. uri: Sofokles: **KRALJ OIDIPUS.** Premierski abonma in izven.

HARMONIKO »LUBAS« — dobro ohranjeno prodam. — Klajnssek Stanko — Gradlišče — Vojnik.

DOBRO ohranjeno 48-basno harmoniko »HOHNER« prodam. — Naslov v upravi lista.

DVOSEDEZNI moped prodam za gotovino ali zamenjam za gradbeni material (opeka, betonsko železo). Naslov v upravi lista.

DOBRO ohranjen NSU MAXI prodam. Simončič, Gotovlje 125 — Podvin — Zalec.

ZAIDALNO PARCELO — velikost 1200 m² elektriko in vodo, nasproti železniške postaje Grobelno prodam. Pismene ponudbe pod »UGODNO«.

VEČJO količino sena prodam. — Franc Ban, Lopata 85 (Ostrožno), Celje.

ZAJOŠLITEV

ISCEM gospodinjstvo pomočnico k dveh otrokoma. — Naslov v upravi lista.

Z **DOPOLNJENO** osemletko sprejem kakršnokoli zaposlitev — tudi za gospodinjstvo pomočnico. Naslov v upravi lista.

ISCEMO **VEŠČE STROJNE INŽENIRJE ALI STROJNE TEHNIKE ZA KONSTRUIRANJE ZAHTEVNEJSIH KONSTRUKCIJ. ZASLUZEK PO DOGOVORU! PISMENE PONUDBE POD »SPOSOBEN KONSTRUKTOR«.**

SOBO in kuhinjo v centru iščem. Naslov v upravi lista.

SKROMNI dijakinja dam stanovanje za nekajurno tedensko pomoč pri varstvu otrok. Celje. Cesta na grad 11.

SANSKI in pošten fant išče sobo v Celju, najraje v centru, po možnosti s posebnim vzhodom. Plača dobro. Naslov v upravi lista.

DEKLETA sprejemam na stanovanje. Plečnikova 23.

LEPO SOBO oddam moškemu. — Naslov v upravi lista.

DVEMA dijakinjama(oma) oddam sobo s centralnim ogrevanjem. Celje, Vilharjeva 2.

OPREMLJENO sobo, ogrevano s centralno kurjavo oddam ženski. Stritarjeva 27 — v Nazorjevi ulici — pred mlekarno na Ljubljanski cesti (pri vrtnarski šoli).

RAZNO

LASTNIKI sadnih vrtov! V pomladanskem obdobju je čas za ureditev sadnih dreves vašega sadnega vrta. Tozadevno delo vam izvršim strokovno in pravočasno. Oddajte vaš naslov pod »KMETIJSKI TEHNIK«.

ZENSKO za varstvo 9-mesečnega otroka za 8 ur ali vsaj 5 ur dnevno iščem. Franc Pintar, Celje, Gledališka 3.

OTROKA sprejemam v varstvo za 8 ur. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENKO za varstvo otroka iščem. Hrana in soba zagotovljena. Drugo po dogovoru. Naslov v upravi lista.

MIZARJI — SODARJI! — VSE STROJE ZA VASO OBRT VAM IZDELAM MODERNO IN POCENI! DEM DRUGIM IZDELJEM MIZARŠKE UNIVERZALNE KOMBINIRANE STROJE, PORAVNALNE KOMBINIRANE STROJE, SKOBELJNE GREDI, SODARŠKE KOMBINIRANE STROJE ZA OBDELAVO DOG, ROCNE REZKALNE STROJE (GLARGL), ZAHTEVAJTE PONUDBE! ING. LEDINEK PAVEL — IZDELAVA LESNIH STROJEV. MARIBOR, PAJKOVA 6.

POZOR! Izdelujem aluminijaste karise, okvire za rolete, razne ograje in opravljam vsa stavbena ključavničarska dela — Priporoča se: **MILOŠ KLINAR, CELJE, Vrunčeva 14 — tel. 30-51.**

KOVINOTEHNA Celje

VELETRGOVINA S TEHNIČNIM BLAGOM EXPORT - IMPORT

obvešča

o priključitvi
trgovskega podjetja s kurivom
in gradbenim materialom
KURIVO Celje, ki deluje poslej kot poslovna enota KOVINOTEHNE.

Potrošniki! Tudi v februarju imate ugodno priložnost za nakup salonnih plošč z 10-odstotnim popustom, cementa po 5 odstotkov nižji ceni in hidriranega apna s 5-odstotnim popustom. — Izjemno ugodno lahko kupite stavbeno pohištvo — okna, vrata, parket, ladijski pod in rezan les.

se priporoča še vnaprej!
KOVINOTEHNA, poslovalnica IX (bivši Kurivo)

Monopolizem in proračun

Vsak čas prinaša svoje tegobe in če se ljudje na cesti jezijo zaradi prahu, potem se jeseni zaradi blata, spomladi zaradi lukenj in razpok, ki jih je povzročil zimski mraz in zdaj pozimi se jezijo zaradi zasneženih, poledenelih, nezoranih ali nepopekanih cest.

Očitki so uperjeni proti cestnim podjetjem, ki da so po temeljnem zakonu o varnosti prometa odgovorna za urejenost cestišč. Toda že tu — vsaj kar zadeva Celje — moramo razmejiti odgovornost za urejenost cest med komunalno podjetje za ceste in kanalizacije, ki mora skrbeti za mestne ulice in ceste četrtega reda in cestno podjetje, ki mora skrbeti za ceste prvega, drugega in tretjega reda.

Toda ne glede na ceste in pristojnosti so v celjskem cestnem podjetju zadnje dni slišali toliko žolčnih pritožb — večidel telefonično sredi noči — da je nujno potrebno zapisati nekaj besed v dogovor.

Če začnemo pri denarju, potem bomo kratki, kakor je kratak denar. Po pogodbi ga deli Republiški cestni sklad in sicer namensko za vzdrževanje in obnovo ali rekonstrukcijo cest. Nekatera dela pa izvaja cestno podjetje neposredno za posamezne naročnike, če njihovo naročilo izlucitira ali ponudi najboljše pogoje kakor tudi pri Cestnem skladu.

Zaradi tega je povsem jasno, da je denarja za vsa cestna dela vedno premalo. O tem ne bi niti razpravljali. Trenutno pa gre za denar, ki je namenjen za redno vzdrževanje cest. Celotna vsota je namenjena za vse leto in zaradi tega mora cestno podjetje ravnati po načelu umnega gospodarjenja. Četudi so zimske razmere nad povprečjem, ne sme pozabiti na ne-

varnosti, ki jih prinaša zimski mraz in plazovi. Podobne nevarnosti so poletje in jeseni. Zategadelj bi moral vsak, ki kdaj karkoli očita, pomisliti, če lahko njegov očitki zdrži vse leto, ali je samo posledica trenutnega položaja in trenutne jezavosti.

Pa ostanimo pri letošnji zimi. Sneg zamete običajno vse ceste hkrati bolj ko ne enakomerno. Tudi poledica se pojavi običajno na vseh cestiščih hkrati. In tudi vozniški z avtomobili so običajno na vseh cestiščih hkrati. Pa še to povrh: statistika pokaže, da je večino očiščevalnih in zavarovalnih del potrebno opraviti ponoči, ob praznikih ali vsaj sobotah in nedeljah. Tega narava verjetno ne planira, a vendar je tako. Mi pa se oklepamo planov in smo zategadelj mnogokrat nemočni proti neplanirani naravi.

In tako je povsem razumljivo, da ne more niti podjetje, ki razpolaga z razmeroma dobro mehanizacijo (četudi je še daleč od vseh potreb!) hkrati zadovoljiti vseh voznikov na številnih raznih koncih cest in jim takorekoč pometati sneg izpred avtomobilov ali jim prednje posipati pesek ali sol.

Vsi tisti, ki so po prijetnem praznovanju ogorčeni ugotovili, da se ne morejo vrniti v svoje domove, ker je ceste zamele sneg ali ker je nastopila poledica, pa so po telefonu sredi noči klicali predstavnike cestnega podjetja, kaj mislijo, pač sami niso ničesar mislili, ali vsaj tega ne, da je potrebno ceste čistiti sistematično in po vrsti.

Nihče ob žaljivih besedah ni pomislil, da so morale varovalne in očiščevalne ekipe žrtvovati spanje in praznovanje, da so same čisto v večji nevarnosti kakor najbolj nepredvidni vozniki, da zanje ni takšen položaj enkrat na leto ali ob samem prazniku, temveč da jim je zagrenjena skoraj vsaka noč, skoraj vsak praznik. V času, ko se slišimo o socialističnih odnosih, bi morali pred takim telefonskim izbruhom nedvomno pomisliti tudi na možnosti in razmere ljudi, ki nam pripravljajo koliko mogoče varno vožnjo, morali bi se jim vsaj po tihem zahvaliti za njihovo požrtvovalnost, ne pa da jih zmerjamo in se nanje oziramo kakor gospodarji na svoje hlapce in stresamo nanje svojo jezo, ker nam niso omogočili užitka v trenutku, ki smo si ga po svoji volji izbrali.

Na koncu vseh koncev, da

bo ironija in zapostavljenost še bolj popolna, pa je Občinski komite zveze komunistov v Celju ocenil položaj cestnega podjetja za monopolnega, kar dopušča analogno sklepanje, da so monopolne vse tiste ustanove, ki živijo od proračuna. Če pa izvira pojmovanje monopolizma iz dejstva, da je na celjskem območju samo eno cestno podjetje (menda ne želi kdo lokalizacijo v času prizadevanj za večje integracijske povezave?), potem tudi tu pojem monopolizma ni vzdržljiv, kati proračunsko dodeljen in uporabljen denar je

pod kontrolo republiškega cestnega sklada ter drugih naročnikov, če so dela opravljena po licitacijah oziroma ponudbah.

Torej o monopolizmu v tem primeru ne moremo govoriti, niti ne bi smeli dopuščati v naši družbi monopolnih ocen in obtožb, kajti še vedno smo v demokraciji, ki deli po možnostih in razpoložljivo uporablja skladno z možnostmi. Ne o monopolizmu, o možnostih bi morali spregovoriti!

CESTNO PODJETJE V
CELJU

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 11. FEBRUARJA

- 9.10 MADZARSKI TV PREGLED (za Pohorje in Plešivec) (Beograd)
- TEST Z GLASBO (za ostale oddajnike) (Ljubljana)
- 9.25 POROČILA (Ljubljana)
- 9.30 DOBRO NEDELJO VOJCIMO S HENCKOVIM ANSAMBLOM (Ljubljana)
- 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
- 10.45 MOKEDAJEVA MATINEJA — Gospa Snežna — vzh. nem. film (Ljubljana)
- 11.45 GRENOBLE — veselalom za moske — prenos EVR
- 13.00 GRENOBLE — smučarski skoki na 70 m skakalnici — prenos (do 15.00) EVR
- 16.05 TV KAZIPOT (Ljubljana)
- 16.30 GRENOBLE — hokej Kanada : ZDA — prenos EVR

PONEDELJEK, 12. FEBR.

- 9.40 TV V SOLI (Zagreb)
- 10.35 RUSCINA (Zagreb)
- 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
- 14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
- 15.45 RUSCINA — ponovitev (Zagreb)
- 16.10 ANGLESCINA (Beograd)
- 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (za Pohorje in Plešivec) (Beograd)
- TEST Z GLASBO (za ostale oddajnike) (Ljubljana)
- 17.00 POROČILA (Zagreb)
- 17.05 MALI SVET — oddaja za otroke (Zagreb)
- 17.30 LOV NA TJULNJE — dokumentarni film (Ljubljana)
- 18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.30 PRITLIKAVOST IN RASTNI HORMON — zdravstvena oddaja (Ljubljana)
- 18.50 MEMENTO MORI — TV film (Ljubljana)
- 19.20 OPREMA GOSTIŠČ — turistična oddaja (Ljubljana)
- 19.40 VOKALNO INSTRUMENTALNI SOLISTI (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.20 GRENOBLE — filmski pregled — prenos EVR
- 20.35 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.40 Čehov: PAVILJON ST. 6 — TV drama (Zagreb)
- 22.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 22.20 VELESALOM ZA MOSKE — posnetek iz Grenobla (Ljubljana)

TOREK, 13. FEBRUARJA

- 9.40 TV V SOLI (Zagreb)
- 10.35 ANGLESCINA (Zagreb)
- 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
- 11.45 GRENOBLE — slalom za ženske (do 14.30) EVR
- 14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
- 15.45 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
- 17.00 GRENOBLE — hokej SZ : Švedska — prenos EVR
- 19.30 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 20.00 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.10 KAVBOJ — ameriški celovečerni film (Ljubljana)
- 21.40 GRENOBLE: Hokej CSSR : KANADA — prenos EVR
- 23.00 FILMSKI PREGLED IZ GRENOBLA — posnetek (Ljubljana)
- 23.15 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 14. FEBRUARJA

- 15.35 STAFETA 4 X 10 km ZA MOSKE — posnetek iz Grenobla (Zagreb)
- 17.05 MADZARSKI TV PREGLED (za Pohorje in Plešivec) (Beograd)
- TEST Z GLASBO (za ostale oddajnike) (Ljubljana)

- 17.20 KLJUKCEVE DOGODIVSCINE — Kljukce skrbni za teto — serijska lutkovna igra (Ljubljana)
- 17.45 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
- 18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.20 ZDRUŽENJE RADOVEDNEŽEV (Zagreb)
- 19.05 I. MLADINSKI FESTIVAL POPEVK — 2. del (Ljubljana)
- 19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.20 GRENOBLE — filmski pregled — prenos EVR
- 20.35 GRENOBLE — umetno drsanje — pari — prenos EVR
- 23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 15. FEBRUARJA

- 9.40 TV V SOLI (Zagreb)
- 10.35 NEMSCINA (Zagreb)
- 11.00 ANGLESCINA (Beograd)
- 11.45 GRENOBLE — veselalom za ženske — prenos do 13.15 — EVR
- 14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
- 15.45 NEMSCINA — ponovitev (Zagreb)
- 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE — ponovitev (Beograd)
- 17.10 POROČILA (Ljubljana)
- 17.15 VIJAVAJA-RINGARAJA (Ljubljana)
- 18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.20 NA VALOVIH REVOLUCIJE (Ljubljana)
- 19.05 PRAVDARJI — humoristična oddaja (Beograd)
- 19.45 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.20 GRENOBLE — filmski pregled — prenos EVR
- 20.35 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.40 SLAGER SEZONE — Sarajevo (Zagreb)
- 21.00 GRENOBLE — Hokej SZ : CSSR — prenos EVR
- 23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 16. FEBRUARJA

- 9.40 TV V SOLI (Zagreb)
- 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
- 13.50 HITROSTNO DRSANJE NA 1500 M ZA MOSKE — posnetek (Zagreb)
- 14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
- 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
- 17.25 POROČILA (Ljubljana)
- 17.30 FOTOGRAF — zgodba iz serije Moj prijatelj Flika (Ljubljana)
- 18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.20 MLADINSKI KONCERT (Beograd)
- 19.05 SRECANJA: režiser Mile Korun (Ljubljana)
- 19.25 GLASBENA LEPLJENKA — vzhodno-nemški glasbeni film (Ljubljana)
- 19.55 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.20 GRENOBLE — filmski pregled — prenos EVR
- 20.35 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.40 V ZIMI POLETJE — francoski celovečerni film (Ljubljana)
- 21.40 GRENOBLE — umetno drsanje za moske — prenos in posnetek (EVR—Zagreb)
- 24.00 POROČILA (Zagreb)

SOBOTA, 17. FEBRUARJA

- 9.40 TV V SOLI (Zagreb)
- 11.45 GRENOBLE — slalom za moske — prenos do 14.30 EVR
- 14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
- 16.00 MLADINSKA IGRA (Beograd)
- 17.00 TV KAZIPOT (Ljubljana)
- 17.30 GRENOBLE — hokej švedska : CSSR — prenos EVR
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.20 GRENOBLE — filmski pregled — prenos EVR
- 20.35 CIKCAK (Ljubljana)
- 20.40 (NE)ZNANA TALJA — Ivan Cankar (Ljubljana)
- 21.40 GRENOBLE — hokej SZ : Kanada — del prenosa EVR
- 23.00 SEDEM MILJ SLABE CESTE — serijski film za odrasle (Ljubljana)
- 23.50 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

za prav tako novim mestom čez Voglajno.

Zal pa tujec, ki pripelje v to križišče iz smeri Rogaske Slatine ne dobi nadaljnih navodil v obliki prometnega znaka, ki bi označeval smer proti Ljubljani ali Mariboru. Vozniki in pešci (domačini) so nemalokdaj priče zastojev v prometu, ko tujci sprašujejo za smer.

Mnenja sem, da bi bilo potrebno postaviti prometno označbo za smeri »Ljubljana«, »Maribor« in »Centers«. To pomanjkljivost je nujno odstraniti takoj, da nas ne prehitijo turistična sezona.

S. V.

Sta se Clara in Ben poročila?

Televizijska serija Dolgo vroče poletje, ki je trajala do kratke ostre zime, je zapustila v mnogih gledalcih prav do današnjih dni izredno aktualno, rekel bi, najvažnejše vprašanje, ki si ga je sploh mogoče misliti, namreč ali se je Ben poročil s Claro ali Clara z Benom oziroma ali sta vzela drug drugega?

Kakor smo izvedeli iz zanesljivih virov je Ben večkrat prosil scenariste in režiserja, da ga poročijo s Claro — da mu namreč ne bi bilo treba vsekolzi nositi zavilnih rokavov in se prevažati s predvojnimi malim kamionom, vendar njegove prošnje niso uslišali, ker so imeli s Claro čisto drugačne načrte. Ta brezdušnost in neuvidevnost je sta celo tako daleč, da se na koncu dolgega vročega poletja, ko so vsi televizijski gledalci pričakovali razplet s poroko, ki sta si jo oba, Clara in Ben, te-

meljito zaslužila, pojavi, glej ga šmenta, nekakšna skupina usekanih igralcev, ki ti dobesedno pokvari kompletno epizodo! Avtorji, kot se še zdaj pritožujejo gledalci, so pustili vso stvar popolnoma odprto in pravzaprav še danes ni povsem jasno, ali je Clara sploh šla čakat Bena ali pa ji je telegram poslal morda kdo drug, kajti ženske so zvihte; zatem pa je na ekranu nastala tema in v temi se lahko marnikaj zgodi. Kaj se ve?

Sta se Clara in Ben po temtatem poročila? Kam je v tisti epizodi odstopoval Ben in zakaj ga ni bilo na spregled? To so življenjska vprašanja televizijskih gledalcev. Kdo bo odgovoril nanje? Bomo dopustili, da nas bo glodal drv dvoma? Stvar je treba nemudoma razčistiti, kajti sicer bo vsa dolga, hladna in čudna ljubezen izpuhtela...

Dihur

LAHEK ZASLUŽEK

Mnogo pohvalnega je bilo že napisano v naših časopisih glede javnih uslužbenec. Toda včasih pa človeka preseneti in čeprav nerad, mora napisati zoper naše javne uslužbence, tudi kaj takega, kar jim gotovo ni v ponos.

Dne 27. I. 1968 sem se peljal s svojim fičkom proti Celju. Na cesti nekaj sto metrov od Levca, pa me zaustavijo prometni miličnik. Smejejo me pozdravi: »Srečno« in če ima v roki modri blok, kot potrdilo za prometni prekršek. Malo pomislil,

kaj je bilo napak, med mojo vožnjo, toda kmalu mi pojasni, da sem skozi naselje in kraj vozil prehitro. Namesto 60 km na uro kar 83 km na uro. »Za prekršek boste plačali 3000 N din in drugič bolj pazite« me še opomin in že zaustavlja naslednjega, prehitrega voznika.

Kaj naj storim? Točno vem da sem vozil le 60 km na uro. Kako naj se razložim, da sem popolnoma nedolžno plačal prometni prekršek, ko pa je ob prejemu mojega denarja takoj pihel k naslednjemu vozniku.

Kisovec 107
Zagorje

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.30, 7.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30, 20.00. Pisan glasbeni spored od 8.30 do 8.00.

FETEK, 9. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Pionirski tednik. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milena Jazbec: Pomen magnezija in bora v prehrani rastlin. 12.40 Na kmečki peti. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Valčki in uverture. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Turistični napotki. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi. 18.45 Na mednarodnih krikotjih. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 »Olimpijske igre Grenoble 1968«. 20.30 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 10. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Igrajo in pojo Wolfgang Eckert: Detektivni — na prijetni domači ansamblu. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Albin Stritar: Ekološki pogoji in rodovitnost travniških tal. 12.40 Popevke in studija. 14.30 Priporočajo vam... 14.05 Od melodije do me-

lodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — F. Werfel: Hotelsko stopnišče — II. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Igramo beat! 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 »Olimpijske igre Grenoble 1968«. 20.00 Plesni in revijski orkester RTV Ljubljana. — 20.30 Zabavna radijska igra — plani 3. zgodba: Naročilo za Arhiepiskopa Triza. 21.10 Oddaja za naše izseljenke.

NEDELJA, 11. FEBRUARJA: 6.00 — 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Annik Setaša: »Veseli dimnikarček«. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Še pomnite, tovariši! Lojze Baraga: Civilno taborišče v snežniških gozdovih. 10.45—11.50 Nedeljski mozaični lep melodiji. — 11.00—11.15 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.15 Iz opernih partitur. 14.30—14.45 Humoreska tega tedna G. Bullett: Dostojna ječa. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Pojo znameniti operni pevci. 17.30 Radijska igra — Alan Platers Sam v predmestju. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 »Olimpijske igre Grenoble 1968«. 20.00 V nedeljo zvečer (Zabavna glasbena oddaja). 22.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 12. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Za

mlade radovedneše 11.00 Poročila Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Leon Kocjan: Nova odkritja o čebelnjih boleznih. 12.40 Nastopajo mali vokalni ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsk dan za vas. 17.05 Pojeta sopranistka Sonja Hočevar in basist Ladko Korošec. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 »Olimpijske igre Grenoble 1968«. 20.00 Skupni program JRT. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 13. FEBRUARJA: 8.08 Opera matineja. 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Dušan Terčelj: Bentoniti za čiščenje vina. 13.40 Igrajo češke pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Pet minut za novo pesmico. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Igra Simfonični orkester RTV — Ljubljana. 18.45 Družba in čas — Dr. Miran Cuk: Pomen statistike za sodobno družbo. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 »Olimpijske igre Grenoble 1968«. 20.00 Radijska igra. 21.15 Deset pevcev — deset melodij. 22.15 Skupni program JRT — studio Beograd.

Trgovsko podjetje s tehničnim blagom na veliko in malo

TEHNO-MERCATOR

Celje, se priporoča za nakup in vas tedensko obvešča

KREDITE PO PRALNI STROJ S PRAZNO DENARICO. Trgovsko podjetje TEHNO-MERCATOR iz Celja vam nudi superavtomatični pralni stroj GORETE na dvanajstmesečni brezobrestni kredit brez porokov in brez 20-odstotnega takojšnjega pologa.

ISKORISTITE TO ENKRATNO PRILOŽNOST ZA ŽIVLJENJSKI NAKUP.

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT —

Uspele moto dirke na Braslovškem jezeru

Prve hitrostne moto dirke na zamrznjenem Braslovškem jezeru so uspele ne samo zaradi udeležbe tekmovalcev, marveč prav tako zaradi izrednega zanimanja gledalcev, saj se je na jezeru, zlasti pa na njegovem bregu zbralo nad 3000 ljudi. Tako je prvo tekmovalstvo motoristov na tem jezeru pokazalo, da so imeli člani domačega turističnega društva in avto moto društva Hmeljar iz Zalca prav, ko so se odločili za to športno in turistično prireditel. Gre namreč za odličitev, da bo posej tradicionalna in torej vsako leto.

Na startu se je javilo dvajset motoristov iz Murske Sobote, Celja, Tržiča, Zabolka, Zalca in Orehove vasi. Med nastopajočimi sta bila tudi brata Vesenjaka iz Orehove vasi, ki sta potrdila sloves najboljših voznikov v tej panogi. Slavko Vesenjaka je namreč državni prvak v tej disciplini.

Tekmovanja, ki je bilo v rokah članov celjskega avto moto društva Slander, je bilo

lo dobro pripravljeno in brezhibno izvedeno. V predtekovanju so vozili po deset krogov (en krog približno 1 km), v finalnem delu tekmovalja pa petnajst. Tekmovalci so vozili s povprečno hitrostjo okoli 70 km na uro, kar je glede na pogoje več kot odlično.

Zanimivo je, da sta si prvo mesto razdelila brata Vesenjaka, pa čeprav je Milko ves čas vodil. Toda, pred ciljem je ustavil motor in počakal brata, da sta potem skupaj zapeljala čez ciljno črto. Vsekakor neobičajen primer. Poleg Vesenjakov sta se dobro držala tudi brata Rotarja iz Tržiča, in končno tudi Celjana Arčana je treba pohvaliti.

Končni vrstni red: 1. in 2. Slavko in Milko Vesenjaka (Orehova vas) 12:48, 3. Anton Rotar (Tržič) 12:58, 4. Alojz Arčan (Celje) 13:30, 5. Andrej Ahačič, 6. Janez Rotar (oba Tržič).

M. B.

KOŠARKA ZAGORJANI NAJBOLJŠI

Na zimskem turnirju zavsavskih moštev v košarki, ki je bil v Hrastniku, je zmagala ekipa iz Zagorja, ki je premagala moštvo Hrastnika kot tudi Litijske. V borbi za drugo mesto je Litijska odpravila Hrastnik.

NOGOMET CELJANI SE PRIPRAVLJAJO

Nogometaši ŽNK Celje-Kladivar so že pričeli z rednimi treningi in pripravami na bližnji spomladanski del tekmovalja. V nedeljo bodo igrali v Kidričevem proti Aluminiju, naslednjo nedeljo, 18. t. m., pa bo povratna tekma v Celju.

BODO V KONJSKI OBČINI PREDPISALI SAMOPRISPEVEK?

NA VRSTI SO ŠOLE

Ceprav se ni povsem sigurno, če bodo tudi v Slovenskih Konjicah izvedli referendum, na katerem naj bi se občani odločili za ali proti samoprispevku za financiranje — ali bolje, sofinanciranje nekaterih investicij v šolstvo — je vendarle očitno, da šole v sedanjih pogojih ne morejo dati sodobnega pouka in potrebne kvalitete. Večina šolskih poslopij je stara, nimajo potrebnih kabinetov, ne telovadnic, vodovoda, centralne kurjave, spodobnih sanitarij in podobno. Zato je vznikla pobuda, naj bi se resno lotili dalekosežnejšega programa razvoja šolske mreže v občini. Vsi naj bi prispevali sredstva za ureditve tega programa: skupščina, delovne organizacije in občani.

V zadnjih petih letih so za adaptacijo šolskih objektov v konjski občini porabili skoraj štiri in pol milijone novih dinarjev. Če bi hoteli urediti vse, bi sicer potrebovali dobro milijardo starih dinarjev, najnujnejših popravil in novogradenj pa je še za 736 milijonov. Po predlogu, ki ga bodo zdaj obravnavali

v okviru Socialistične zveze, sindikata, društev in drugih organizacij, naj bi občani s samoprispevkom zbrali letno 49 milijonov 735 tisoč starih dinarjev, ali v petih letih — za to obdobje naj bi bil namreč samoprispevek predpisan — 249 milijonov 967 tisoč starih dinarjev. Razlika med tem zneskom in potrebnimi, ki tudi ni majhna — 487 milijonov — pa naj bi zbrali iz sredstev

delovnih organizacij ter posojila, ki bi ga najela občinska skupščina.

In kakšen odstotek naj bi bil določen za samoprispevek? Zaposleni in upokojenici — tiste z nižjimi dohodki naj bi izločili — bi prispevali 0,75 odstotka od svojega osebnega dohodka. Tako bi delavec z mesečno plačo 100 tisoč starih dinarjev prispeval 750 dinarjev. Kmetje bi dajali svoj prispevek v 2-

odstotnem znesku od čistega katastrskega dohodka in vrednosti posekanega lesa. Po oceni bi torej večina kmetov prispevala okrog 2800 starih dinarjev letno.

S tem denarjem bi popravili in uredili pogoje celi vrsti šol na vsem območju konjske občine. Zato občinska skupščina tudi računa na pomoč in sodelovanje občanov.

I. B.

SMRT V KOPALNICI

Pravijo, da nesreča nikoli ne počiva. Zato smo ljudje vedno previdni, ta previdnost pa nas tu in tam zapusti, posledice pa so nepopravljive. Tako se je pred dnevi v Celju v Kečnikovi ulici 22 zgodil nesrečen dogodek, ki mu je botrovala neprevidnost.

Ob 22.10 zvečer se je MARIJA MLAKER kopala v kopalnici in imela na pralnem stroju postavljeno ter vključeno navadno električno pečko.

Pozneje so jo našli mrtvo v kopalnici. Sklepajo, da se

je to lahko zgodilo na dva načina. Verjetno je z mokrimi rokami prišla za pečko tako, da jo je ubil električni tok. Ker pa je po prevrnitvi

pečke zaradi tlenja obloka in pregrinjala nastal močan dim, je možno, da se je Mlakerjeva zadušila.

ma

Požar v Prelogu

Kljub zimskemu času je na širšem celjskem območju precej požarov. Zadnji je bil pred dnevi v Prelogu pri Slovenskih Konjicah.

Ogenj je izbruhnil na gospodarskem poslopju, ki vključuje tudi hlev MARLJE KONEC v Zg. Prelogu 21. Od poslopja je ostalo le zidovje. Sosedom je uspelo rešiti iz gorečega hleva vso živino ter seno, slama in razno kmečko orodje pa je zgorelo. Skupno škodo so ocenili na 20.000 N dinarjev, oškodovanka pa je imela vse premoženje zavarovano za 14.000 N dinarjev.

Komisija, ki si je ogledala kraj požara, je ugotovila, da je ogenj nastal zaradi zastarele električne napeljave, v kateri je zaradi dotrajanosti in slabe izolacije prišlo do kratkega stika.

NOVO VODSTVO KOMORNEGA ZBORA

Pred dnevi so se prvič sestali člani novoizvoljenega upravnega odbora celjskega moškega Komornega zbora, ki so za predsednika izbrali Gustava Grobelnika. Medtem ko bo tajniške posle opravljal Franc Lukač, so blagajniške vnovič zaupali Mirku Črepinšku.

—mi

Jezikovni tečaji uspešni

V letošnjem semestru več kot 200 slušateljev

Center za poučevanje tujih jezikov pri celjski delavski univerzi deluje že peto leto. Čeprav je ta doba razmeroma kratka, je tudi pomembna, saj je prispevala bistveni delež k spoznanju o vrednosti jezikovnega znanja, hkrati pa pripomogla, da so si mnogi slušatelji to znanje v resnici pridobili.

Kot je v pogovoru dejal vodja centra prof. Mirko Vivod, je bil zlasti uspešen semester od septembra lani do januarja letos, ko je 14 tečajev obiskovalo kar 262 slušateljev, med njimi zlasti precej takih, ki so se odpravljali na delo v Avstrijo, Nemčijo, Anglijo, Francijo, Kanado in drugam. Uprava hrani

mного pisem bivših slušateljev, v katerih se zahvaljujejo za pridobljeno znanje in se pohvalno izražajo o metodah pouka in delu profesorjev. Zanimivo je tudi, kot pravi vodja centra M. Vivod, da je med tečajniki vedno več samoplačnikov, kar je odraz spremenjenih razmer v gospodarstvu in družbenem življenju sploh. Da bi omogočili udeležbo čim širšemu krogu, pa prireja center zdaj tečaje v treh izmenah (ob 16., 17.45 in 19.30 uri). Letošnji semester se je pričel 25. prejšnjega meseca, tečaje pa obiskuje več kot 200 slušateljev. Med jeziki je še vedno največ zanimanja za nemščino, angleščino in italijansčino.

Tako kot za odrasle prireja center tečaje iz nemščine in angleščine za predšolske otroke v vrtcih, v načrtu pa so tečaji za šolsko mladino od prvega do osmega razreda osnovne šole. Na teh tečajih naj bi učenci poglobljali predvsem šolsko znanje ob konverzaciji, ki je pri jezikovnem pouku gotovo najpomembnejša. Mnogi starši so dali tudi pobudo, da bi organizirali v okviru centra nekak inštrukcijski servis za učence, ki jim dela večje preglednice zlasti matematika, fizika in drugi predmeti. zdaj preučujejo.

D. HRIBAR

Na zdravje...! Kjerkoli bi lahko posneli sliko za šankom, saj v teh mrzlih dneh človek kar težko naleti na gostilniški prostor, ki bi bil prazen. Malo toplote, prigrizka in malo pijače se pač prileže potniku ali mimoidočemu. — Na našem posnetku pa vidimo moža dveh popolnoma različnih poklicev, ki sta si za istim šankom »privezala dušo...« — (Foto: Berni)

Motiv je z Braslovškega jezera, torej iz tistega kotička Savinjske doline, ki je v zadnjem času po za slugi domačega turističnega društva znova zaživel. Zamrznjeno jezero je postalo zanesljivo drsališče, hkrati pa tudi na nedeljski prireditvi varna dirkalna steza za motorje. Prvi poskus za poživitev zimske sezone je tako uspel. — (Foto: M. Božič)

Za začetek lepo v ravni vrsti; samo nekaj trenutkov še in štarter bo dvignil zastavico, motoristi pa bodo zdrveli po ledeni ploskvi jezera v Braslovčah. — Na startni liniji je druga skupina v izbirni vožnji za končni finale. Drugi z desne je Alojz Arčan, ki je bil v tej vožnji na drugem mestu. — (Foto: Berni)